Vremea lui Țepeș Vodă

10

Scenariu: **VASILE MĂNUCEANU**

Ilustrații: **ANTON PERUSSI**

SPĂTARUL HOLBAN ȘI ALȚI BOIERI AU HOTĂRÎT SĂ-L PIARDĂ PE VLAD VODĂ ȘI SĂ ÎNCHINE ȚARA VRĂJMAȘULUI. ÎMPREUNĂ CU CĂPITANUL PETREA ȘI ALȚI OȘTENI, ȚEPEȘ AJUNGE LA CETATEA TÎRGOVIȘTEI UNDE ÎI SURPRINDE PE TRĂDĂTORI LA SFAT.

108

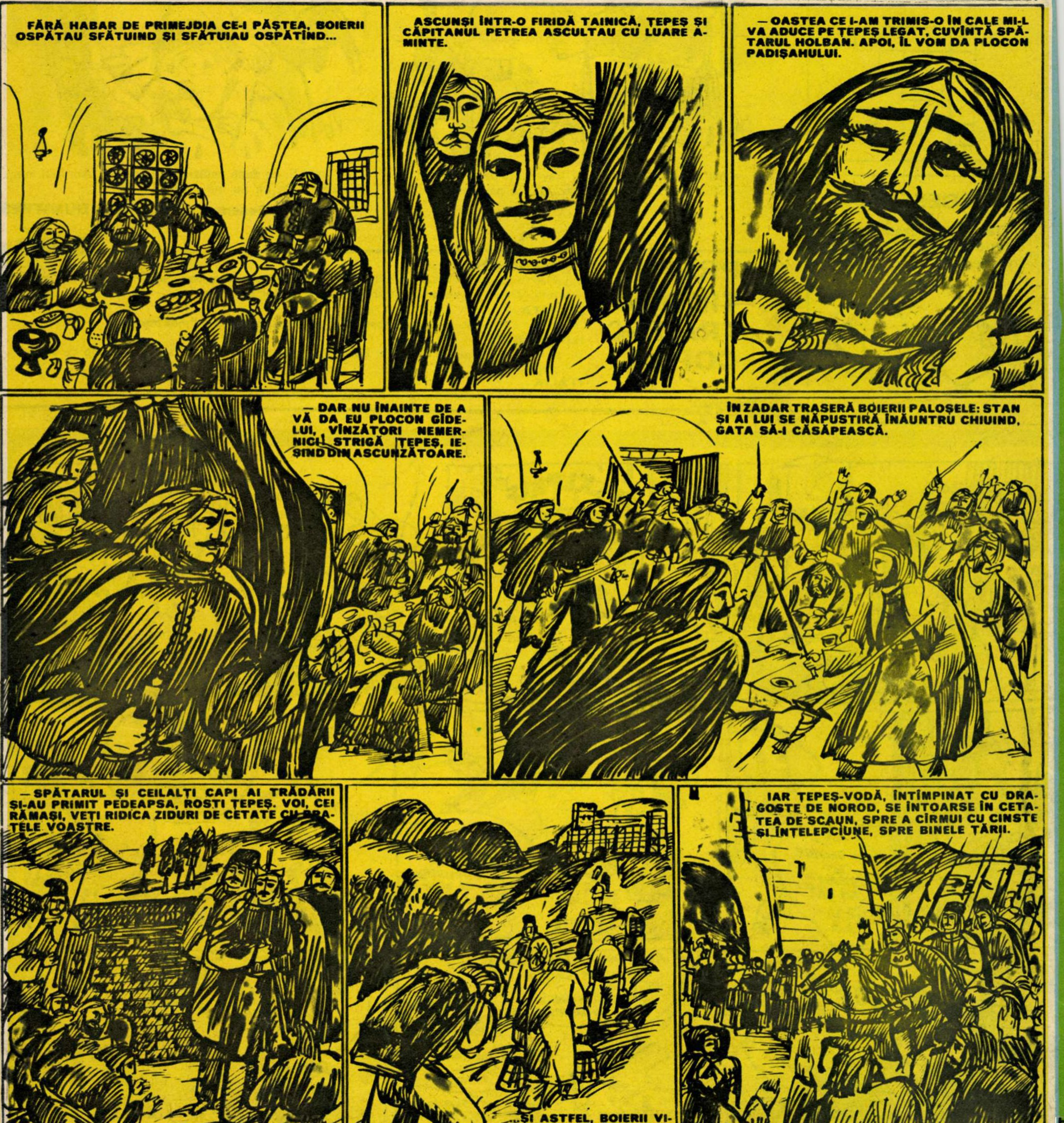
FĂRĂ HABAR DE PRIMEJDIA CE-I PAȘTEA, BOIERII OSPĂTAU SFĂTUIND ȘI SFĂTUIAU OSPĂTÎND...
ASCUNȘI ÎNTR-O FIRIDĂ TAINICĂ, ȚEPEȘ ȘI CĂPITANUL PETREA ASCULTAU CU LUARE AMINTE.
— OASTEA CE I-AM TRIMIS-O ÎN CALE MI-L VA ADUCE PE ȚEPEȘ LEGAT, CUVÎNTĂ SPĂTARUL HOLBAN. APOI, ÎL VOM DA PLOCON PADIȘAHULUI.
— DAR NU ÎNAINTE DE A VĂ DA EU PLOCON GÎDELUI, VÎNZĂTORI NEMERNICI! STRIGĂ ȚEPEȘ, IEȘIND DIN ASCUNZĂTOARE.
ÎN ZADAR TRASERĂ BOIERII PALOȘELE: STAN ȘI AI LUI SE NĂPUSTIRĂ ÎNĂUNTRU CHIUIND, GATA SĂ-I CĂSĂPEASCĂ.
— SPĂTARUL ȘI CEILALȚI CAPI AI TRĂDĂRII ȘI-AU PRIMIT PEDEAPSA, ROSTI ȚEPEȘ. VOI, CEI RĂMAȘI, VEȚI RIDICA ZIDURI DE CETATE CU BRAȚELE VOASTRE.
...ȘI ASTFEL, BOIERII VINOVAȚI AU ÎNĂLȚAT CU BRAȚELE LOR CETATEA POIENARI, ALE CĂREI RUINE DĂINUIE ȘI ASTĂZI.
IAR ȚEPEȘ-VODĂ, ÎNTÎMPINAT CU DRAGOSTE DE NOROD, SE ÎNTOARSE ÎN CETATEA DE SCAUN, SPRE A CÎRMUI CU CINSTE ȘI ÎNȚELEPCIUNE, SPRE BINELE ȚĂRII.
SFÎRȘIT

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: C. DIACONU. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

Cutezătorii 13

1 leu

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

14

JOI, 3 APRILIE
1969, ANUL III (80)

DESCIFRÎND TAINELE ADÎNCULUI

CITIȚI ÎN
ACEST NUMĂR:

*ORELE
CLUJULUI

*Cutezători
DEȘERTULUI
ALB

VIZITA PREŞEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ÎN TURCIA

Intre 24 şi 29 martie, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, împreună cu soţia, a făcut o vizită oficială în Turcia, la invitaţia preşedintelui Republicii Turcia, Cevdet Sunay şi a soţiei sale. Preşedintele Consiliului de Stat a fost însoţit de Ilie Verdeţ, prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, cu soţia, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, cu soţia, Octavian Groza, ministrul energiei electrice, Nicolae Nicolae, adjunct al ministrului comerţului exterior.

Vizita preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România în Turcia a constituit un important eveniment al vieţii internaţionale, un moment remarcabil în relaţiile de colaborare multilaterală între cele două ţări. Ea a prilejuit un rodnic schimb de păreri cu privire la evoluţia situaţiei internaţionale, cu privire la prietenia dintre popoarele român şi turc; la dorinţa sinceră care le animă de a-şi construi în pace propriul destin, de a contribui la îmbunătăţirea climatului internaţional, pe baza înţelegerii şi stimei, a respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, avantajului reciproc.

Necontenit, în timpul vizitei oficiale în Turcia, înalţii oaspeţi români s-au bucurat de o caldă, cordială primire, expresie a sentimentului de stimă pe care poporul turc îl nutreşte faţă de poporul nostru, faţă de conducătorii României, în frunte cu preşedintele Nicolae Ceauşescu.

1: La sosirea pe aeroportul Esenboga din Ankara, preşedintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceauşescu, şi preşedintele Republicii Turcia, Cevdet Sunay, trec în revistă garda militară de onoare.

2: Aspect din timpul convorbirilor oficiale româno-turce.

3: Tovarăşul Nicolae Ceauşescu primind diploma de cetăţean de onoare şi cheia de aur a capitalei Republicii Turcia.

O adevărată intîlnire pe arena... istoriei, geografiei, literaturii, a avut loc de curînd între reprezentanţii pionierilor din oraşele Timişoara şi Sibiu, în cadrul unui interesant concurs de la Palatul pionierilor din Bucureşti, unde, după cum vedeţi, fotoreporterul nostru a ţinut să fie neapărat prezent.

RADAR

Cutezătorii

1- Primăvara intr-un reuşit carnaval (Şcoala generală 122 Bucureşti).

2- După o clipă de gîndire, emoţiile au fost biruite şi participanţii la Olimpiada de matematică au luat startul. Gazda: Şcoala generală nr. 60 din Bucureşti. Olimpicii: pionierii şi şcolarii de la Şcolile generale nr. 50, 46, 64 şi Liceul nr. 15.

3- Din fotografie vă zîmbesc un grup de elevi de la Şcoala generală din oraşul Victoria, autorii acestei hărţi neobişnuite. Neobişnuită, fiindcă este electrică iar beculeţele se aprind numai dacă răspunsul la întrebarea profesorului este bun. Tinerii constructori ţin să mulţumească prin revista noastră lui Bihari Alexandru, unul din părinţii entuziaşti, care i-au ajutat să ducă lucrarea la bun sfîrşit.

4- Pionierii din comuna Runcu au învăţat paşii vechi de joc românesc de la bunicii lor şi de la cei foarte bătrîni din sat. Un punct forte în programul prezentat de ei în cadrul Festivalului cultural-artistic la care au fost răsplătiţi cu ropote de aplauze.

5- Un arcuş, o vioară, sensibilitate, multă pasiune, pe scurt o «tînără speranţă»: Liviu Bîrzu din Botoşani.

ECRAN

CUTEZĂTORII

▲ NU, NU E VORBA DE O CASCHETĂ MIRACULOASĂ, ȘI TOTUȘI...

100 DE ZILE ÎN ATLANTIC ȘI AMINTIRI DE LA 12 ANI

Atenție! Stop! Înălțime măsurată: planetă Venus h_1 34°10′ la ora A 19^h 34′26″. În fața sextantului, ofițerul de cart efectuează ciudate calcule astronomice. Cu ajutorul miraculosului instrument, astrul se supune și coboară la linia orizontului spre albastrul fremătător al oceanului. De data aceasta, ora și punctul estimat reprezintă momentul și locul de întîlnire a două generații de cutezători: locotenentul Toma Lucian, întors de curînd din ultimul său voiaj de 100 de zile în Atlantic pe bordul traulerului «Galați» și prietenii săi, elevi la școala unde a învățat, mai exact Școala generală nr. 146 din București. **Aici, în aceeași clasă, a V-a, în urmă cu 16 ani se înfiripa visul său de a deveni marinar. «Poate ca mulți dintre voi, pe atunci mă și vedeam «căpitan la 15 ani», le spune tînărul marinar, aidoma eroului din romanul lui Jules Verne. Tot atunci m-am hotărît să concretizez, proiectul unui vas. Așa s-a născut crucișătorul «Avanti». (Impulsiv și simbolic nume!) Destul de fragil însă, vasul meu n-a rezistat decît foarte puțin. A rămas doar o epavă scufundată în apele mereu străvezii ale copilăriei, la vîrsta primilor pași spre vasta geografie a lumii. Pionier fiind, doream să fiu un «cutezător» și colegii mă considerau «asul» concursurilor de înot. O întîmplare petrecută la vîrsta de 13 ani a făcut ca marea să nu mi se mai înfățișeze doar ca o întindere nesfîrșită de azur, pe care navigau visele mele îndrăznețe. Cînd am cunoscut-o în plină furtună, am învățat că cel mai de**

(continuare în pag. 7)

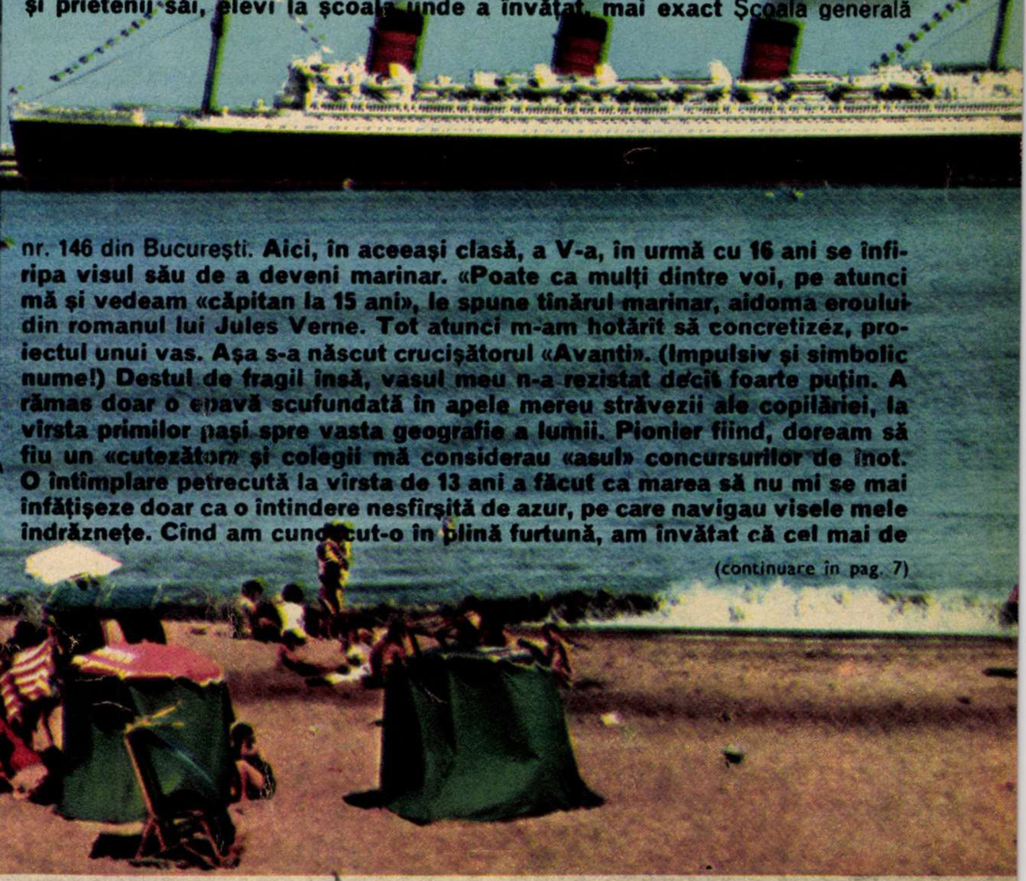

VIORILE DIN REGHIN ÎN PATRIA LUI STRADIVARIUS ȘI AMATI?

DA!

SPUN Cutezătorii

Pitorescul oraș de pe malul Mureșului, cunoscut și pentru viorile ce se fabrică aici, și-a trimis în Italia, patria lui Stradivarius și Amati, viori! Însăși celebra Scala din Milano a comandat, la Reghin, viori pentru orchestra ei. Dar drumul molidului românesc în lume e mult mai lung. El trece, sub forma mult așteptatelor viori cu calități excepționale, prin Anglia, Turcia, Statele Unite, Israel, Canada, Norvegia, Australia, Danemarca. Pretutindeni viorile din Reghin duc cu ele glasul pădurilor noastre și faima meșterilor lutieri români, din ce în ce mai apreciați.

VA BATE O INIMĂ ARTIFICIALĂ?

DA!

SPUN Cutezătorii

De mai bine de un an lumea întreagă vorbește despre grefele inimii, de transplant cardiac.

La noi în țară, doctorul Mircea Iacobescu a realizat o inimă artificială ingenioasă pentru experimentarea pe animale. Inima artificială concepută de medicul român este confecționată din material plastic, avînd cavități, «artere» și «vene» similare celor naturale. Chiar «cămașa» etanșă care acoperă aparatul, corespunde membranei anatomice care învelește inima. Sursa energetică este formată din microbaterii uscate, dar în viitor autorul preconizează folosirea energiei atomice. De curînd, ziarele au anunțat că un grup de medici din Italia au realizat o inimă asemănătoare.

După studii și încercări și ale altor chirurgi: americani, sovietici și japonezi se prevede inimii sintetice o utilizare mai largă decît a grefelor.

PITAGORA POATE FI CONCURAT?

DA!

SPUN Cutezătorii

Mașinile electronice de calcul rezolvă azi milioane de operații pe secundă. Mai puțin ambițioși Ștefani Mihai, Oprean Gheorghe, Luca Umbrița, Stănilă Rodica, Dăneț Ioan și Besoiu Ștefan de la Casa pionierilor din Sebeș construiesc împreună, printr-un ingenios sistem electric combinativ, o mașină de rezolvat probleme de matematică și fizică.

Cu aceasta mașina cu care vor să-l concureze pe Pitagora, cutezătorii constructori se vor prezenta la concursul Minitehnicus.

FAPTE PIONIEREȘTI

PALETA

de MIRCEA SÎNTIMBREANU

Fetiţa trăieşte undeva «pe Argeş în sus». Degetele ei nu pot să strîngă bine creionul. Sînt anchilozate de reumatism. O găsim cu toate acestea în catalogul clasei a III-a. Are note bune. Vine acasă la ea învăţătorul, departe, departe, la marginea satului unde mama ei lucrează coşuri de răchită şi copăi, şi învaţă împreună. Fetiţei îi place mai mult decît orice să picteze. Pensula, oricît de uşoară, îi copleşeşte însă puterea. Şi atunci fetiţa pictează de-a dreptul cu degetele. Înmoaie degetele în pasta vopselei şi, pe coala de hîrtie, ca pe un petic de cer încep să se înfiripeze curcubeie de lumină. Vreţi să ştiţi dacă şi cît de bine izbuteşte? Iată: anul trecut de «Ziua pionierilor» premiul I pe ţară pentru pictură a fost atribuit unei fetiţe cu numele Bologa Vasilica din clasa a III-a a Şcolii generale din comuna Vultureşti-Argeş. Fetiţei noastre!

Copila nu poate umbla. Deocamdată. Merge greu. Şi totuşi de cîteva ori pe lună — plouă-ninge — o găsim în banca ei, la şcoală. V-am spus: fetiţa nu se poate măsura cu glodurile, cu zloata. Şi atunci? Se întîmplă de cîteva ori pe lună un miracol? Eu nu i-aş spune aşa. Ceea ce se întîmplă poartă un nume mult mai simplu şi mult-mult mai adevărat: faptă pionierească. Pe rînd, prin rotaţie, pe Vasilica o aduc în mijlocul lor colegii ei. Apoi o duc înapoi, acasă. De ce fac aceasta? Poate pentru că l-au văzut pe profesorul lor, Ion Mărgescu, procedînd la fel. Poate pentru că ştiind marea bucurie a fetiţei de a se afla în mijlocul lor, se împărtăşeşte fiecare din această bucurie. Poate pentru că în inima lor şi-a făcut loc acel grăunte care, odată încolţit, o singură dată încolţit, te subjugă pentru totdeauna cauzei sale şi pe care îl numim prietenie. *Poate pentru toate aceste motive la un loc, înmănunchiate de la sine într-unul singur absolut suficient; ei sînt* pionieri. *Pur şi simplu nu pot proceda altminteri.*

Aceşti copii ştiu ce au de făcut. Iar eu nu vreau decît să strîng aceste mîini firave care, cu marea exactitate a dăruirii, ştiu ce au de făcut.

Timpul liber în fapte şi imagini ●●●●●●●●●●●

Din corespondenţa sosită la redacţie am ales pentru voi cîteva secvenţe:

1

2

3

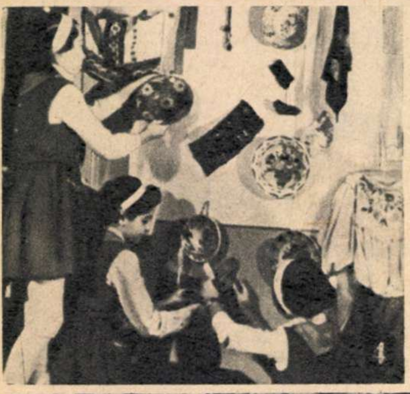
4

5

6

APLAUZE LA RAMPĂ

De la un timp încoace, virtuoşii scenelor sînt într-o continuă alertă. **Festivalul cultural-artistic al pionierilor şi elevilor,** a cărui fază finală va începe peste cîteva zile, polarizează toată atenţia lor. Şi cum laurii succesului nu se lasă culeşi prea uşor, în toate şcolile repetiţiile şi spectacolele de verificare sînt la ordinea zilei.

Artiştii amatori de la **Şcoala generală nr. 4 din Cîmpulung-Moldovenesc** sînt pricepuţi valorificatori ai folclorului local. Cîntecele populare, dansurile şi legendele interpretate pe scenă, precum şi pitoreştile costume specifice nordului Moldovei i-au situat deocamdată pe locul I la faza judeţeană a amintitului concurs. Pentru faza finală ei vor prezenta o şezătoare plină de pitoresc (foto 1).

RACHEŢISTELE

Un grup de pioniere din Botoşani şi-au propus să spulbere şi ultimele rămăşiţe ale monopolului pe care băieţii îl puseseră asupra... rachetelor. Cum adică, ele n-ar putea deveni tehnicieni sau ingineri pricepuţi în construcţia acestor mijloace de transport, care într-un viitor apropiat vor fi la fel de obişnuite cum sînt azi automobilele, de pildă? Şi nu numai că şi-au pus întrebarea aceasta, dar au trecut şi la fapte. S-au înscris în cercul de racheto-modelism al Casei pionierilor şi... Şi acum, priviţi, primele patru rachete pe care le-au construit fetele abia aşteaptă să-şi ia zborul spre înălţimi (foto 2).

UN MUZEU ZOOLOGIC...

La **Şcoala generală din Voiceşti, judeţul Vîlcea** un grup de pionieri, pasionaţi naturalişti, au o ambiţie lăudabilă: să facă un muzeu în care întreaga faună locală să fie reprezentată cît mai complet. E adevărat, deocamdată, după cum puteţi vedea şi voi (foto 3), exponatele pot fi numărate pe degete. Dar nu-i nimic, încetul cu încetul... Cunoaşteţi proverbul, credem, la fel de bine ca şi ei. Peste un an, cel mult doi, cine va vrea să-şi facă o imagine completă despre fauna împrejurimilor comunei Voiceşti, va trebui să treacă neapărat şi pe la muzeul şcolii.

... ŞI ALTUL ETNOGRAFIC

Fiecare cu pasiunea lui: unii explorează zoologia, alţii însă — precum aceste eleve de la **Şcoala generală nr. 123 din Capitală** — sînt preocupaţi de etnografie. Muzeul lor etnografic (foto 4) e un adevărat tezaur de... cusături, costume, ceramică etc. etc. Adună exponate din toate colţurile ţării, fie personal (cînd merg în excursii), fie prin corespondenţa bogată pe care o întreţin cu pionierii de la alte şcoli.

... VINE, VINE PRIMĂVARA

E o melodie pe care pionierii de la **Şcoala generală nr. 12 din Cluj** o cîntă cam de mult, de pe cînd zăpada mai era încă stăpînă peste plaiurile noastre. De fapt se gîndeau la venirea **«Săptămînii primăverii»**, pentru întîmpinarea căreia s-au pregătit din vreme. Pentru păsărelele pe care ei le îndrăgesc şi le ocrotesc, în timpul «Săptămînii primăverii» vor prinde în copacii din împrejurimi o mulţime de «căsuţe» (foto 5).

CAMPIOANELE

Se putea să lipsească sportul din jurnalul timpului liber? Se-nţelege că nu. De aceea am ales pentru voi una din filele pe care e înscris un frumos succes: **locul I în campionatul orăşenesc de minibaschet** a fost cîştigat nu de mult de **echipa de fete a Clubului sportiv «Cutezătorii»** de la Palatul pionierilor (foto 6).

CRONICĂ PIONIEREASCĂ

DIN NOU VACANȚĂ

este adevărat mică, dar totuși vacanță!

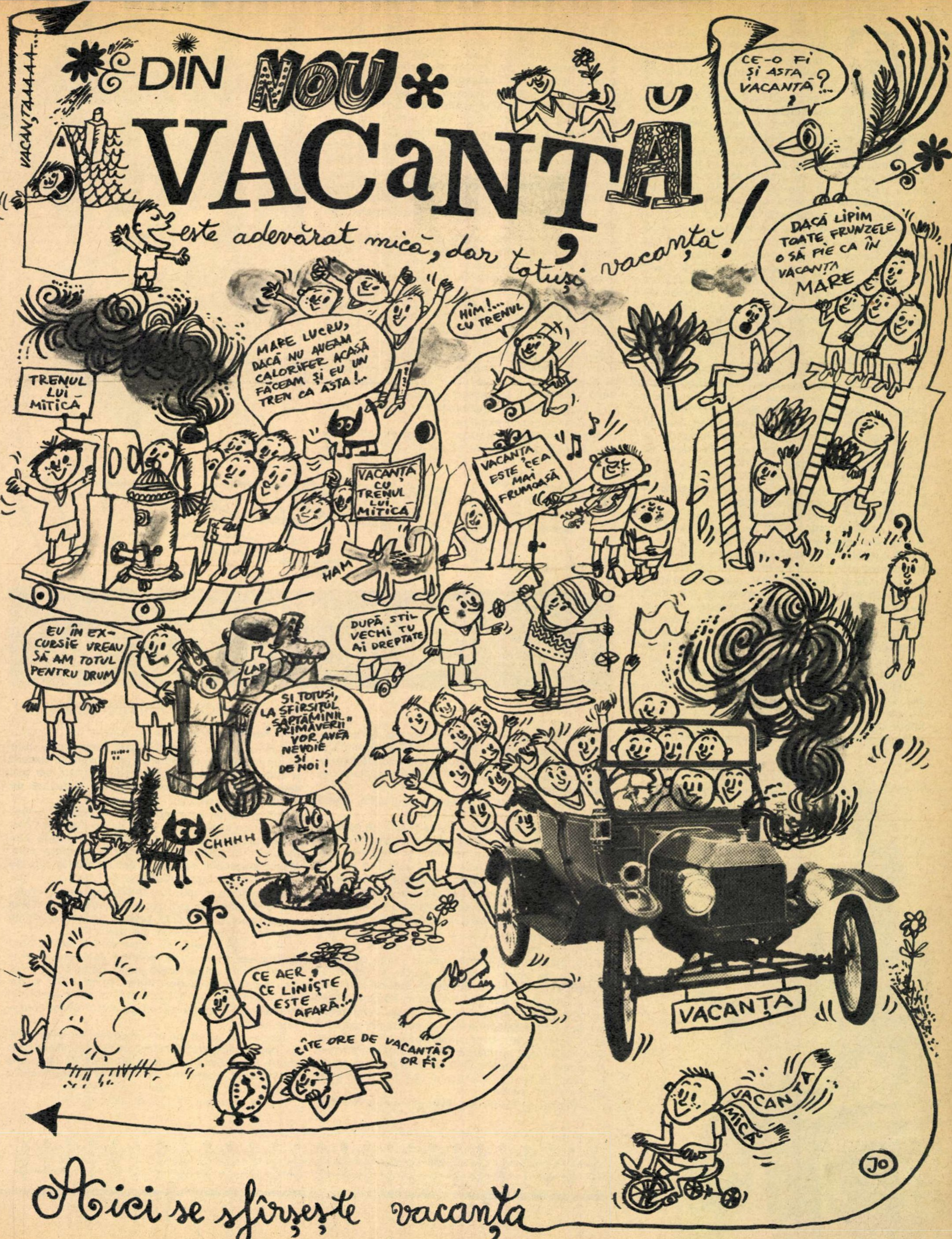
VACANȚAAAAA....
CE-O FI ȘI ASTA VACANȚĂ?...
DACĂ LIPIM TOATE FRUNZELE O SĂ FIE CA ÎN VACANȚA MARE
HÎM!... CU TRENUL
MARE LUCRU, DACĂ NU AVEAM CALORIFER ACASĂ FĂCEAM ȘI EU UN TREN CA ĂSTA!...
TRENUL LUI MITICĂ
VACANȚA CU TRENUL LUI MITICĂ
VACANȚA ESTE CEA MAI FRUMOASĂ
HAM
EU ÎN EXCURSIE VREAU SĂ AM TOTUL PENTRU DRUM
LAPTE
DUPĂ STIL VECHI TU AI DREPTATE
SI TOTUȘI, LA SFÎRȘITUL „SĂPTĂMÎNII PRIMĂVERII" VOR AVEA NEVOIE ȘI DE NOI!
CHHHH
CE AER, CE LINIȘTE ESTE AFARĂ!...
CÎTE ORE DE VACANȚĂ OR FI?
VACANȚA
VACANȚA MICĂ
JO

Aici se sfîrșește vacanța

BĂRBAŢII CARE CRESC

Povestire de CONSTANTIN DIACONU

Era forfota obişnuită din ajunul oricărei evadări, cînd tribul nostru porneşte la drum, lăsînd cît mai departe în urmă oraşul cu zumzetul lui de stup infernal. Se închideau şi se deschideau uşile, şifonierele, sertarele, se auzeau clinchetele tacîmurilor de aluminiu. Ca de obicei mama se agita, torturată de ideea că nu va avea timp să termine toate pregătirile, sigură că pînă la urmă tot va uita ceva, un obiect foarte important, căruia apoi îi vom simţi cu toţii lipsa. De aceea se zorea, încerca să facă trei treburi dintr-o dată şi, fireşte, se-ncurca în ele. Ştiam, pentru ea urma o noapte albă, iar a doua zi, frîntă de oboseală, avea să aţipească în maşină, străină de tot ceea ce ar fi putut să-i ofere goana şi peisajul. Tata în schimb era calm. Într-o mînă cu pipa stinsă, pe care o ducea din cînd în cînd la gură cu-n gest mecanic, încruntat şi categoric pînă şi-ntr-o asemenea situaţie, se ţinea în preajma ei de parcă prezenţa lui ar fi fost absolut necesară. E adevărat, el transpira închizînd şi cărînd la maşină geamantanele totdeauna încărcate pînă la refuz, încolo însă nu făcea decît s-o deruteze cu sfaturile lui rostite pe un ton sec: «Ar fi bine să pui şi pelerina asta!... Vezi, nu înghesui acolo termosul că se alege praful de el!... Să nu cumva să uiţi capsulele pentru sifonul automat!...» Şi măcar dacă ar fi fost singurul. Dar mai era şi Adina, sora mea mai mică. Tropăia de colo-colo, bucuroasă, nerăbdătoare, tot timpul cu mîna pe ceva; «Pun asta în geamantan, mamă?» Se-nţelege, rar se întîmpla să ia un lucru de trebuinţă. Mama însă, cu răbdarea ei de înger, mai găsea totuşi timp şi resurse să-ncerce s-o convingă că nu, nu trebuie. Nu reuşea totdeauna, mai ales cînd era vorba de păpuşi, şi cînd te aşteptai mai puţin Adina se pornea pe orăcăit.

Ar fi trebuit să fiu şi eu cu ei, să-i ajut sau să-i încurc cu ceva (asta n-avea prea mare importanţă, mama fiind aceea căreia îi revine toată responsabilitatea pregătirilor, pînă în cele mai mici amănunte), dar pentru prima oară nu eram. Mă retrăsesem în camera mea şi stam întins pe canapea, în mînă cu o carte în paginile căreia încercam să mă cufund, fără să reuşesc însă. Ceea ce se petrecea dincolo mă enerva şi, pe deasupra, îmi crea un sentiment stînjenitor de complicitate, de parcă aş fi încheiat în secret un pact cu un duşman comun al familiei noastre, iar acum, în virtutea lui, îi trădam pe ai mei. Nu mă simţeam prea bine, dar eram hotărît să rezist pînă la capăt. O dată şi o dată tot trebuia s-o fac. De la o vreme evadările astea, (din care tata făcuse un adevărat ritual obligatoriu pentru întreg tribul) cu tot cortegiul lor de febrilitate, nervi şi mici mizerii (care în mod inexplicabil se ţin tîrîş după noi precum coada după o cometă, oriunde ne-am duce) mă enervau, îmi dădeau impresia alunecării la suprafaţă, pe o gheaţă subţire, totuşi foarte rezistentă, în timp ce dedesupt ştiam apa adîncă, limpede şi inaccesibilă... Era prima oară cînd încercam să mă desprind de ele. Mă pregătisem din vreme, îmi adunasem cîteva duzini de cărţi şi benzi de magnetofon pe care, eliberat de obligaţia temelor şi lecţiilor, intenţionam să le devorez pe îndelete, în singurătate şi reculegere, convins că voi găsi astfel mai multă noutate şi bucurie decît ar fi putut să-mi ofere orice goană prin spaţiu, închis în cuşca tribului nostru, oricît de trepidantă şi inedită ar fi fost ea. Eram hotărît, totuşi gîndul la furtuna pe care sigur aveam s-o stîrnesc, mă neliniştea.

Deodată mi-am dat seama că nu făcusem ceva foarte important: uitasem că fără să le spun nimic, mama îmi va împacheta şi lucrurile mele şi apoi avea să-mi fie mai greu să mă menţin pe poziţie. Am sărit de pe canapea şi-am dat buzna pe uşă. Inima îmi bătea tare şi repede eram emoţionat şi pesemne că aveam o figură cam răvăşită. Apariţia mea bruscă i-a surprins şi toţi trei şi-au întors ca la comandă privirile spre mine, aşteptînd. Pînă şi Adina, de fapt mica şi capricioasa sălbăticiune din ea, a simţit o schimbare plutind în aer şi acum adulmeca, sigură că va urma ceva mai deosebit decît reuşeau să stîrnească orăcăielile ei.

— Nu-i nevoie să împachetaţi şi lucrurile mele. Că eu nu merg în excursie.

Nu-mi recunoşteam vocea. Răguşisem brusc, de parcă aşi fi strigat cîteva ore la un meci de fotbal. Mama avea braţele încărcate cu rufărie. Şi aşa, ţinînd la piept maldărul acela de lenjerie, apretată şi călcată, s-a aşezat pe primul scaun, obosită dintr-o dată, privindu-mă cu ochii mari, nedumeriţi şi înspăimîntaţi:

— Ce-ai spus? m-a întrebat ea, ameţită, parcă n-ar fi prins sensul cuvintelor mele.

Îmi era milă de ea şi mă durea teama pe care i-o citeam în ochi. Am simţit o pornire aprigă să mă apropii şi s-o iau lîngă mine, aşa mică şi tristă cum era, s-o mîngîi pe părul castaniu, cu rare fire albe şi lungi. M-am stăpînit totuşi, am reuşit să tac şi să rămîn nemişcat acolo în uşă. Tata şi-a dus luleaua la gură şi-a prins să se scotocească prin buzunare după chibriturile pe care, bineînţeles, nu le avea.

— Şi, mă rog, de ce să nu mergi în excursie? s-a hotărît tata să mă întrebe cu vocea blîndă, somnoroasă, aparent indiferentă, tocmai vocea care prevesteşte de obicei furtunile, scurte şi repezi ca ploile de vară, care se consumă deseori între pereţii noştri. Aş fi putut să mă explic, să-i spun ceea ce pînă atunci repetasem în gînd de nenumărate ori. Dar dintr-o dată totul mi s-a părut inutil, aşa ceva ar fi putut şi el să priceapă. Găseam întrebarea brutală, de fapt nu mă surprindea, mă aşteptasem, şi undeva, în adîncul sufletului, deşi tremurător, mă bucuram că se întîmplă tocmai aşa. Nu m-am putut abţine şi-am zîmbit:

— Pentru că nu-mi mai plac excursiile. Îmi convine mai mult să stau acasă. Asta-i!

— Fir-ar să fie! s-a întors tata către mama care continua să stea încremenită pe scaun. În fiecare zi cumpăr cîte două-trei cutii cu chibrituri, dar totdeauna îmi lipsesc. Îmi dispar din buzunare de parcă le suflă vîntul.

Nici măcar de data asta n-avea dreptate. Dimpotrivă, el era acela care o văduvea pe mama de chibrituri luîndu-le de la bucătărie, rătăcindu-le prin buzunare ori uitîndu-le pe unde îşi aprindea pipa. Mama s-a sculat repede, a dat drumul la rufe pe pat şi s-a dus spre bucătărie de unde s-a întors numaidecît cu o cutie cu chibrituri pe care i-a întins-o tăcută. Tata şi-a aprins luleaua, a tras cîteva fumuri, apoi, dintr-o dată, parcă aducîndu-şi aminte de mine, mi s-a adresat din nou:

— Ascultă, băiete, cu mine să nu faci mofturi dintr-astea! Ştii bine că nu admit aşa ceva. Auzi la el, să rămînă singur acasă pentru că nu-i mai place să meargă în excursie... Asta-i bună!... Dar la noi nu te gîndeşti, nu-ţi trece prin minte c-am fi tot timpul îngrijoraţi, că s-ar alege praful de tot concediul nostru?

Îmi vorbea pe un ton în crescendo, totuşi explicativ, concesiv chiar. Ştiam însă ce se ascunde dincolo de el: totala lipsă a oricărui efort, cît de mic, de-a mă înţelege, o ignorare definitivă şi insuportabilă a faptului c-aş putea să am şi eu o părere asupra a ceea ce ar trebui să fac. Şi asta mă durea.

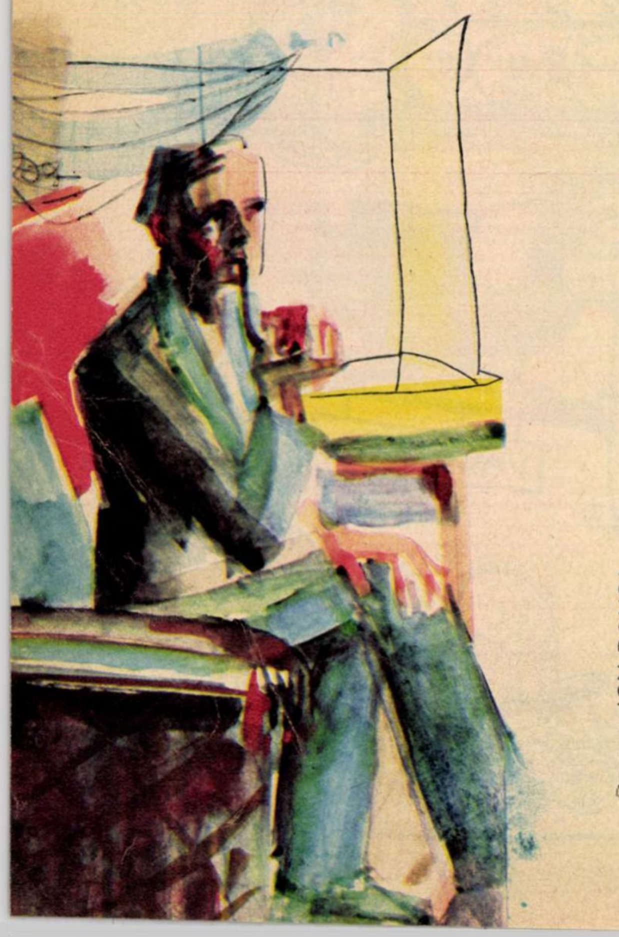

Desene: ION DONCA

— Îmi pare rău, tată, dar așa sînt eu. Mă gîndesc bine înainte de-a lua o hotărîre, dar după asta...

Erau cuvintele lui, întocmai, pe care le folosea ori de cîte ori mama încerca, timidă și speriată, să nu fie de acord cu el în cine știe ce problemă. Evident, nu mi se potriveau de loc, le simțeam ca pe niște haine străine în care, desigur, trebuia să fi fost tare caraghios. Eram însă în stare să-mbrac orice, chiar și o piele de crocodil dacă asta l-ar fi determinat pe tata să se poarte altfel cu mine. Apoi s-a petrecut ceva neașteptat: m-a privit lung, pătrunzător, de parcă atunci m-ar fi văzut pentru prima oară. Și mi-a vorbit ca niciodată de liniștit. În vocea lui nu mai era nici blîndețe, nici asprime, era o voce egală și ștearsă, totuși fermă:

— Bine... Să fie precum dorești... Spune-mi însă, ce-ai să mănînci cincisprezece zile?

Ar fi trebuit să las o clipă-două să se scurgă în liniște. Dar m-am trezit vorbind, grăbit să-l liniștesc:

— A, nici o grijă. Mă descurc eu...

— Probabil c-ai socotit și cît trebuie să-ți las, nu-i așa? Hai, spune!

Am roșit și o neliniște nouă, ciudată, a prins să tremure în mine. Calmul și ironia tatii, neașteptate, mă derutau. Mă simțeam vlăguit, parcă tot sîngele s-ar fi scurs din mine.

— Nu, n-am socotit. Dar cred că am să mă descurc cu...

— Mda! Nu s-ar zice că ești prea pretențios, mi-a spus, ducîndu-și mîna la buzunarul din spate al pantalonilor unde de obicei își ține portofelul cu bani.

În spatele lui mama își frămînta mîinile într-o mută disperare. Înțelesese, în sfîrșit, că totul e cît se poate de serios, îmi căuta privirea, știam însă ce voia și mi-am ferit-o îndărătnic. Tăcută acum, Adina privea la mine ca vițelul la poarta nouă.

Tata a scos din portofel un teanc de bancnote, a numărat cîteva, apoi mi le-a întins cu-n gest incolor, parcă ar fi plătit vînzătorului de la Alimentară.

— Poftim!... Altceva mai dorești?

Altfel, cu totul altfel îmi închipuisem eu discuția noastră: aprigă, îndelungată, plină de argumente și contraargumente, de ambiții și explicații. Și cînd colo ea se încheia ca un film care se termină tocmai cînd începe să devină interesant. N-am scos nici un cuvînt și nici n-am întins mîna. Nu înțelegeam ce se petrece cu mine, dar mi-am dat seama că-mi era foarte greu și să vorbesc, și să mă mișc.

— Doar n-o să mă lași să stau cu mîna întinsă. Cred că chiar așa ceva nu dorești.

Era tot acolo, la trei pași în fața mea, același pe care-l știam dintotdeauna, totuși altul. Nu-l vedeam, pentru că nu mă uitam la el, dar îl simțeam și mai înalt, și mai puternic, parcă ar fi crescut dintr-o dată, ca o statuie ridicată de la pămînt pe verticala postamentului. Cel puțin așa mi se părea mie. Cu inima strînsă am apucat teancul de bancnote, le-am mototolit în mîna transpirată, m-am răsucit ca un mecanism înțepenit și-am intrat în camera mea, închizînd ușa. Acolo mi-am descleștat mîna și-am lăsat hîrtiile acelea bățoase să cadă pe covor, apoi m-am întins pe canapea, obosit.

Știam, eram convins că din clipa aceea niciodată tata nu se va mai purta cu mine ca mai înainte. Aveam toate motivele să mă bucur. Dar nu mă bucuram. Dimpotrivă, eram trist. Mă cuprinsese și mă copleșea o tristețe adîncă, necunoscută, inexplicabilă.

*

Tata șofează excelent. Stăteam lîngă el, ca de obicei, și-i urmăream tăcut mișcările sigure, elegante. Tăcea și el, tăceau și ceilalți. Se auzea numai bîzîitul motorului și fîșîitul cauciucurilor pe asfalt. Și, dintr-o dată, mi-am adus aminte de o promisiune pe care mi-o făcuse cîndva, și m-am trezit întrebîndu-l:

— Tată, cînd ai să mă înveți să șofez?

Nu s-a uitat la mine, era atent la firul șoselei, dar a zîmbit și mi-a răspuns liniștit:

— Mai tîrziu, cînd ai să mai crești...

---

100 DE ZILE ÎN ATLANTIC

(urmare din pag. 3)

preț într-o asemenea împrejurare este calmul. Eram la Eforie. Cu alți doi băieți plecasem la pescuit. Ne îndepărtasem mult de țărm. Ne-a surprins furtuna. Dintr-un moment într-altul, ne așteptam ca barca să se răstoarne. Nu ne-am pierdut curajul. Vîsleam pe rînd. Nu știu nici azi cît a durat lupta cu valurile care se înverșunau împotriva noastră. Sleiți de puteri am ajuns la mal. Anii au trecut. Astăzi sînt marinar și socotesc că-i minunat să-ți faci dintr-o pasiune o îndeletnicire a vieții. Este o meserie într-adevăr bărbătească. Nu uitați, însă, că pentru a deveni marinar se cere însușirea temeinică a cunoștințelor de geografie, matematică și mult sport, în special înotul.»

Interlocutorii îl urmăresc cu atenție și sînt bucuroși să se familiarizeze cu «noțiunile alfa» ale marinăriei. Se derulează, apoi, imagini din călătorii. Impresiile sînt ale unui scrutător al marilor depărtări și ale unui comentator fidel al locurilor unde vasul a acostat.

Bosforul — **Orientul scăldat în soare, și** Buiuk-Deré — **veche așezare care păstrează și azi stilul oriental: bazare, locuințe îngrămădite contrastînd cu siluetele înaltelor minarete și fastul binecunoscut al palatelor.**

Drumul spre Porto Vecchio de Piombino: **noaptea furtună, apoi hulă. Vasul tanghează puternic. La timonă, timp de aproape două carturi, de la ora 23,30 pînă la 6 dimineața, doar trei oameni: comandantul, secundul și ofițer III Toma Lucian — stau de veghe, fără să cunoască oboseala.**

Traulerul «Galați» ancorează apoi în Gibraltar — **această încrucișare de drumuri maritime, poarta de ieșire spre Atlantic. Apoi vasul se îndreaptă spre** Las Palmas de Gran Canaria **unde acostează înainte de a începe pescuitul cu uriașul traul în apele Atlanticului.**

Tinerii urmăreau captivați. Și cine poate ști dacă, peste ani, reporterul nu va consemna intîlniri asemănătoare, numai că în locul marinarului de azi, vor povesti: Florea Cristian sau Fețean Cristian, deocamdată pionieri. Ștafeta va fi preluată și dusă mai departe cu entuziasmul și perseverența cutezătorului.

ILEANA PIȚA

IOANA DIACONESCU

VIS DE PASĂRE

Eu sînt curată, penele mi-s albe
Rar ondulate pe vînt, cascadă cristalină
Am zborul în sus, vîntul mi-e prielnic
Și gîndul mi-e de aur, aripa de lumină,

Am mult albastru sub pleoape, port în cioc ramură verde
Și apă vie, ca să-i fac nemuritori
Pe cei semeți; îi umplu de cîntare
Și-i fac în marile arene toreadori.

Port cutezanță-n zbor și dragoste pentru vîrsta
Fragedă a plăsmuirilor rotunde,
Vîntu-i prielnic, precum pe corăbii,
Precum în cer, sub cer, în unde.

Eu sînt curată, penele mi-s albe,
Și pentru cei semeți — albastră plăsmuire —
Port apă vie-n cioc, ramură verde
Întru cinstirea vieții, întru nemurire.

UN ZÎMBET

CU REVISTA COPIILOR DIN AUSTRIA

Wunderwelt

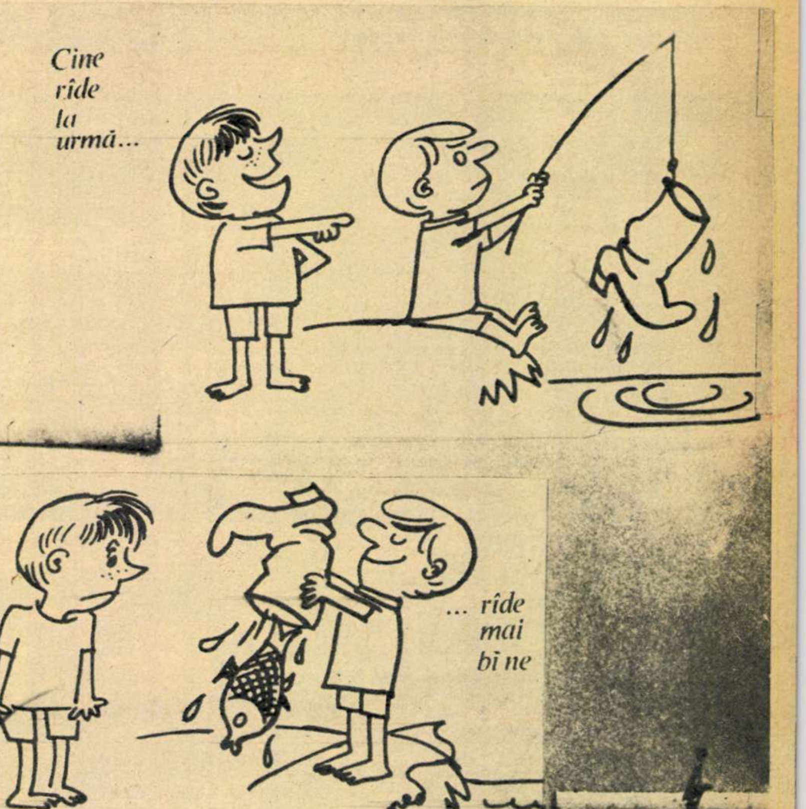

ORELE CLUJULUI

de MIKÓ ERVIN

Bună dimineața, Clujule! Urbie mîndră dintre dealuri, care îți contempli vîrstele în oglinda Someșului. Prin ce mi-ai încălzit inima că se trezește în fiecare zi dornică să-ți dezlege taina?

Poate m-ai vrăjit cu un strop de apă sorbit din acest Someș, despre care se spune că acela care-i încearcă gustul nu-l uită niciodată.

Poate, bătînd malurile tale în fiecare dimineață, caut urmele pașilor ce au trecut pe aici și culeg din valul pasager lumina visătoare a privirilor care te-au scrutat în atîtea dimineți, ca să ni le păstrezi pe vecie: ochii blînzi ai lui Agârbiceanu, privirea pătimașă a lui Emil Isac, cea meditativă a lui Lucian Blaga, privirea gînditoare a lui Gall Gabor, ochii jucăuși ai lui Asztalos Istvan. De cîte ori ți-au dezmierdat apa Someșului acești mari trecători pe malurile tale, care ne-au lăsat moștenire aurul sufletului lor?

Bună dimineața, Clujule! Începe o zi nouă și în marele palat al undelor, proaspăt ridicat ca să-ți poarte gîndul spre cele patru zări. Ecoul vocii tale, mesajul tău pătrund iute, ca lumina dimineții dintre aceste ziduri, peste văi și dealuri, în zeci de mii de cămine, în școli și uzine.

Te-ai deșteptat iar acuma, frumoasă citadelă, ca să-ți îndrepți pașii spre lăcașurile unde-ți făurești istoria și norocul printr-o lăuntrică cinstire a muncii, a încrederii în forțele tale creatoare, adăugînd cu fiecare zi ce trece o nouă mărturie la faima ce face să răsune numele tău și al patriei peste țări și mări.

Aici, pe locuri pustii și părăsite cu vreo două decenii în urmă, în hale moderne și spațioase, care se înscriu în noul peisaj industrial al Clujului ce numără peste cincizeci de fabrici și uzine binecunoscute, în cetăți de sticlă și beton, de proporții impresionante, se fabrică frigul, aici se conservă iarna în uriașele instalații frigorifere care duc faima fabricii **Tehnofrig** din Cluj în zeci de țări ale lumii, încălzindu-ne inima de bucurie și mîndrie pentru meșterii și inginerii noștri, care au știut să creeze în puțini ani o nouă industrie a țării.

Mirajul dimineții trezește din somnul său adînc și un oraș adormit de milenii.

Bună dimineața, Napoca!

Deschide-ți porțile, oraș antic, care ne însoțești cu salutul tău împietrit în vestigii de marmură și granit, păstrate cu atîta știință și pietate în muzeul de antichități, de savantul academician Constantin Daicoviciu — nume prin care această bătrînă inimă a Ardealului, care este Clujul, a devenit și o frumoasă capitală a științelor care cercetează antichitatea.

Și alături de el, cel mai fidel discipol, înscris în linia de continuitate a valorilor, fiul său Hadrian, aduce în plină actualitate, pe un drum însemnat încă de vechea Romă cu pietre kilometrice, sclipirea unei culturi antice.

Bună dimineața, urbie bogată în pietre vechi și ziduri noi, în amintiri și năzuințe ce se înfăptuiesc în oameni care fac să-ți sporească faima!

Bună dimineața Trecut, Prezent și Viitor, care pornești la lucru!

Strada ta matinală vibrează. Mii și mii de fețe, mii și mii de pași te înti-

1. CLUJ — PIAȚA LIBERTĂȚII.
2. CARTIERUL GRIGORESCU.
3. TEATRUL NAȚIONAL.
4—5. DOUĂ IMAGINI EXOTICE DE LA GRĂDINA BOTANICĂ.
6. SECVENȚĂ UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ.
7. BASTIONUL CROITORILOR.

neresc, oraș al școlilor cu peste 20 000 de elevi și încă atîția studenți. Copiii tăi deschid în fiecare dimineață larg, spre viitor, porțile școlilor tale. Și cine știe, oraș al discipolilor, ce vise cresc după aceste uși ce se închid la ora 8, ca să înceapă o nouă zi de muncă și în băncile tale...

A început o zi de lucru în viața orașului meu. Zidurile sale vechi și noi cu palatele sale, cărora timpul nostru le-a dat rosturi noi, transformîndu-le în muzee și lăcașuri de artă, pilaștrii, ogivele și vitraliile medievale ale vechilor sale ctitorii, a căror artă și frumusețe au primit o nouă strălucire prin grija restauratorilor zilelor noastre, monumentala sa statuie ecvestră, tot tezaurul său de clădiri și monumente ce culminează în acea bijuterie care te fascinează în fiecare zi și care se cheamă centrul orașului — își începe ziua sa de viață, radiind de dimineața pînă seara parfumul, poezia, ozonul plin de farmec al pietrei, acel aer pentru care au muncit generații și cu care tu ne împrospătezi tot timpul.

E o zi de lucru obișnuită...

Oamenii tăi se angajează încordați în bătălia lor cotidiană pentru ca în trunchiul tău puternic, Clujule, ce crești cu fiecare zi ce trece, acest nou an să-și imprime și el clar inelul vîrstei sale. E ora marilor concentrări, e ora marilor pasiuni, a marilor și durabilelor creații pentru toți fiii tăi.

Dogorite de căldură, coșurile fabricilor tale se încing cu fiecare oră ce trece. Ard din plin toate cuptoarele tale, din a căror flăcări muncitorii tăi pricepuți scot aurul industriei noastre. Demni urmași ai vechilor olari, ei dau o nouă frumusețe pămîntului natal atît de îndrăgit, zămislind porțelanul din esențele sale pure, aceea industrie gingașă, grațioasă și unică în țara noastră, care ne umple căminele de bucuriile intime ale unei cești, ale unui vas cu flori, lucrat cu migală de mîinile, mîinile omului...

Grădina botanică. Aici, prin grija atîtor generații de savanți, botaniști și grădinari, și-au dat întîlnire toate frumusețile globului nostru, de la trandafirii parfumați pînă la palmierii tropicali și cactușii spinoși. La această oră, ea trăiește retrasă în castelele sale de sticlă și visează culorile aprinse ale primăverii, visează cîntec de păsări și copaci inundați de verdeață...

E lungă ziua Clujului. Pașii mei se-ndreaptă la ora tîrzie a după-amiezii spre un atelier îndepărtat, o casă de artiști, cocoțată sus pe Cetățuie, unde lucrează pînă seara tîrziu doi oameni tăcuți...

Poezia Clujului se degajă nu numai din pietrele și zidurile zămislite de oameni, de timpuri vechi și noi, dar și de artiștii acestui oraș, printre care sculptorul Szervatiusz Jeno este unul dintre cei mai inspirați rapsozi.

Poemele lui cioplite în lemn și piatră dau spațiului o dimensiune nouă, un ritm și o linie pline de sensuri adînci. Sub mîna lui fermecată o buturugă se transformă în poezie, în ființe vii, în fecioare ale căror trupuri zvelte se înalță ca niște unde calde, ca niște raze luminoase, ca niște muguri de viață spre spațiile nemărginite ale existenței. Tezaurul baladelor, folclorul, imortalizate în fibre durabile, dau lemnului rezonanțe eterne. Și alături de el lucrează un alt mare artist, Szervatiusz Tibor, fiul cioplitorului în piatră și în lemn, o personalitate complet diferită, cu drumuri proprii, abordînd în arta sa, deopotrivă, lemnul, piatra și metalul. creatorul sugestivei si dramaticei imagini a lui Doja.

O altă casă. Jos, la poalele Cetățuiei, aproape de Someș. O casă însemnată în frunte cu o placă de marmură, o casă în care stăpînul a fost și este versul.

E casa în care a locuit poetul Emil Isac, figură luminoasă a Clujului. Cîntul său prevestitor de vremuri noi, prieteniile sale cu marii poeți contemporani lui, români și maghiari, cu Goga și cu Ady Endre, pasiunea cu care în anii tumultuoși de după eliberare a participat cu slova, gîndul și cuvîntul la așezarea temeliilor spirituale ale socialismului, constituie pentru noi toți o zestre scumpă, o tradiție de mare valoare, un exemplu demn de urmat.

Parcă îl revăd în această cameră, la această masă, destăinuindu-se aplecat asupra unei coli de hîrtie, sau vorbindu-i unui tînăr scriitor. Căci cine dintre noi n-a beneficiat, în casa lui primitoare, de sfatul său generos, de zîmbetul său care ne însoțește și astăzi?

E ora destinderilor, e ora jocului, ora bucuriilor — cînd sufletul și trupul adună forțe noi, elanuri viitoare...

Clujul se îngrijește de sănătatea oamenilor săi nu numai prin numeroasele sale instituții medicale, ci și prin modernele sale așezăminte sportive, de odihnă și cultură. Înființarea parcului sportiv al Universității Babeș-Bolyai se leagă de numele proeminentei figuri a școlii medicale clujene, profesorul Iuliu Hațeganu.

În ultimii ani, alături de acest parc au crescut alte două palate ale sporturilor, unde se antrenează zilnic pasionații întrecerilor nautice, luptătorii, pugiliștii, pasionații tenisului de masă, care au adus Clujului reputație europeană...

Seara e ora teatrelor. Orașul se întîlnește cu actorii săi pe cele patru scene ale sale. Teatrul Național și Opera Română, Teatrul Maghiar de Stat și Opera Maghiară ne aduc mesajul nobil al artei teatrale contemporane și clasice în toată complexitatea lui...

E oră tîrzie...

Noapte bună, Clujule!

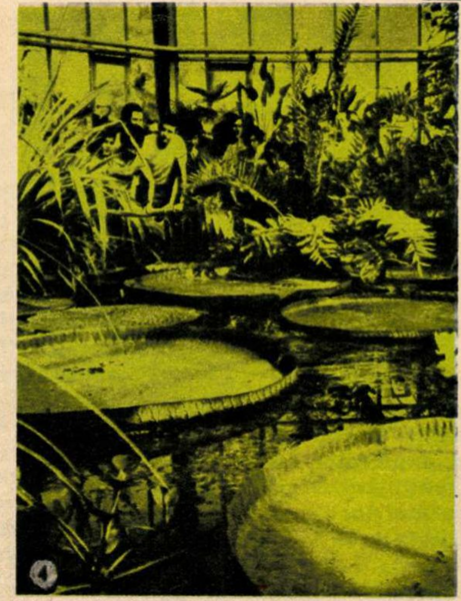

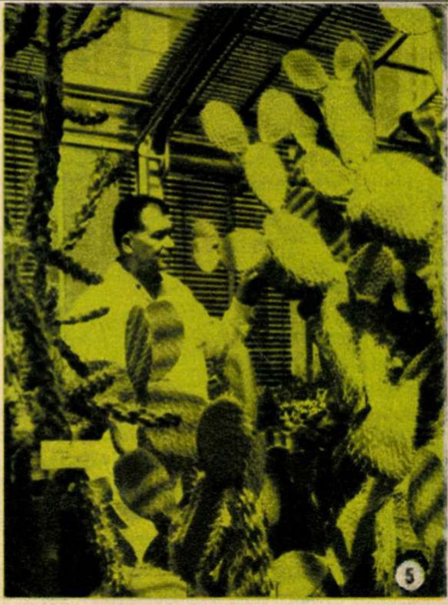

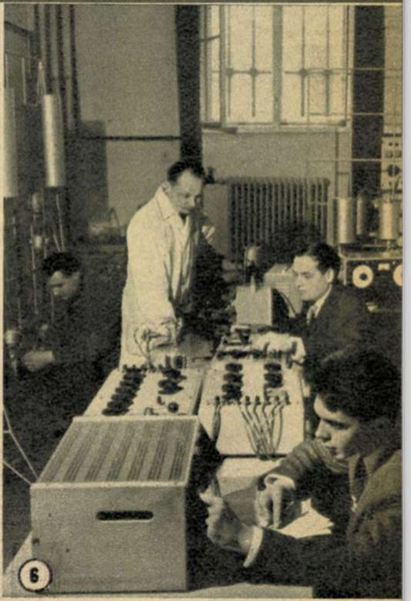

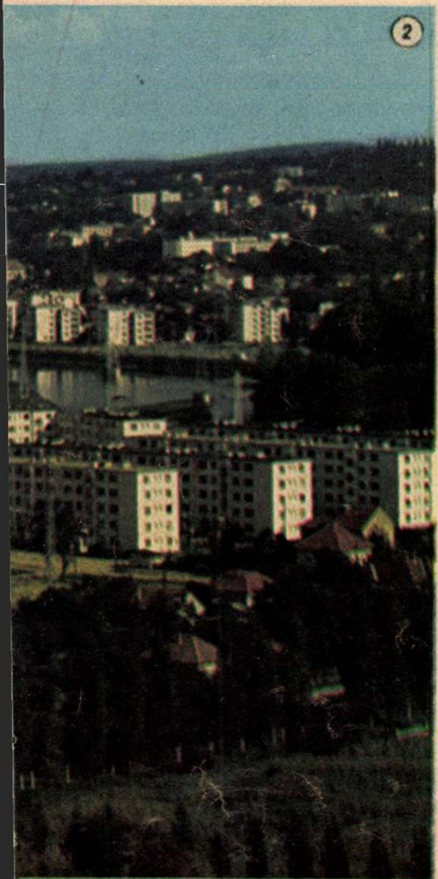

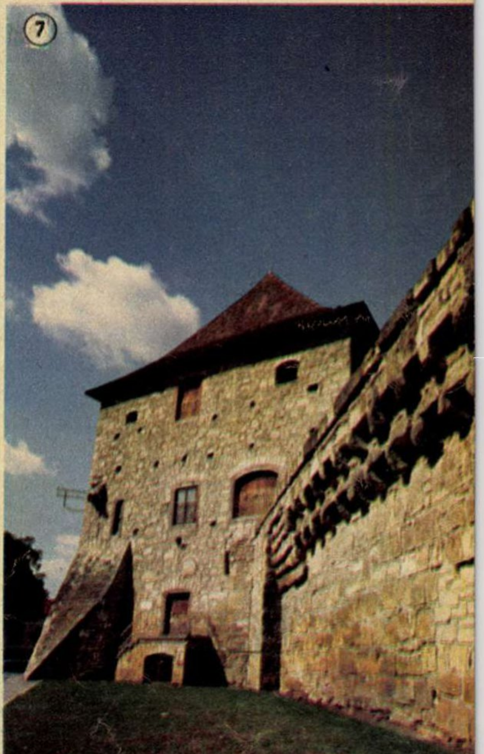

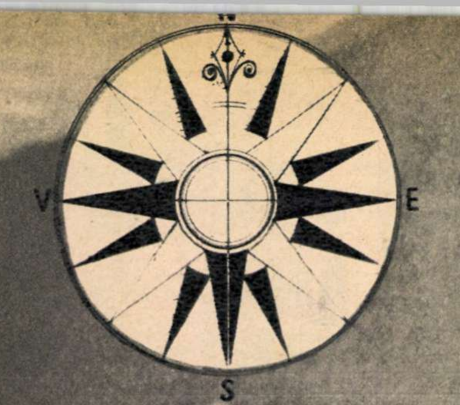

1. Mister Polul Nord: R.E.PEARY în «costum de voiaj».
2. PEARY, descoperitorul Polului Nord, şi AMUNDSEN, primul care a atins Polul Sud, într-o fotografie istorică prilejuită de prima lor întîlnire.
3. Mijloacele moderne de cercetare transformă peisajul arctic.
4. Dirijabilul «Italia» la Baie du roi,

CUTEZĂTORII DEŞERTULUI ALB

SE NUMEŞTE OM FIINŢA CAPABILĂ SĂ-ŞI PROPUNĂ ŢELURI CE PAR DE NEATINS ŞI PE CARE LE ÎMPLINEŞTE TOTUŞI. OMUL A VRUT SĂ STRĂBATĂ MĂRILE ŞI A IZBUTIT S-O FACĂ, A ŢINUT SĂ ZBOARE ŞI A ZBURAT, ORICÎT DE GREU A AJUNS LA REALIZAREA GÎNDURILOR SALE. O ASEMENEA ŢINTĂ DEMNĂ DE ÎNDRĂZNEALA ŞI TENACITATEA FIINŢEI UMANE A FOST ŞI ATINGEREA POLILOR PĂMÎNTULUI. LA 60 DE ANI DE LA DESCOPERIREA POLULUI NORD, ÎNCHINĂM ACESTE PAGINI EROILOR DEŞERTULUI ALB.

Acolo, departe, unde se unesc toate meridianele, unde stelele nu apun niciodată, iar ziua şi noaptea durează cîte şase luni se află Polul Nord.

Pentru a pătrunde tainele pămînturilor şi apelor situate dincolo de cercul polar nordic, mulţi exploratori s-au avîntat pe drumul alb şi tăcut al îngheţului veşnic. O parte dintre aceştia au plătit cu viaţa îndrăzneala lor.

Prima expediţie polară care a izbutit să învingă stihiile Arcticei şi să aducă o lumină nouă în cunoaşterea ei a fost a norvegianului Fridtjof Nansen, care ajunsese în anul 1896 la 86°14', punct aflat la o distanţă de 360 km de Polul Nord.

În acel timp, R.E. Peary ajunsese numai pînă la 82° latitudine nordică şi nota în jurnalul său: «Ne era aproape cu neputinţă să credem că ne găseam pe coasta nordică a Groenlandei cînd am văzut, pe culmea arcuită a stîncilor, maci galbeni...» Într-o altă încercare, Peary a găsit doi meteoriţi care se pot vedea şi astăzi în Muzeul de istorie naturală din New York.

În anul 1906, Peary a pornit din nou, cu vasul «Roosevelt», hotărît să atingă polul. Împreună cu 50 de eschimoşi, a petrecut iarna la capul Sheridan din nordul Groenlandei. În februarie au părăsit cu toţii baza şi s-au avîntat peste banchiza ce acoperea apele bazinului Arctic. Dar la 87° latitudine nordică deplasarea gheţurilor plutitoare şi crăpăturile i-au obligat să se reîntoarcă. Descurajat de faptul că şi această tentativă a dat greş, el a explorat coasta de nord-vest a Groenlandei şi a insulei Ellesmere. Jurnalul său ne destăinuie sentimentele lui Peary: «Satisfacţia mea este amestecată cu o umbră de tristeţe şi regret, deoarece aceasta pare să fie ultima mea expediţie în Arctica».

Dar îndrăzneţul explorator nu se putea împăca cu gîndul renunţării. După ce strînse fondurile necesare unei noi expediţii, Peary — care împlinise vîrsta de 50 de ani — plecă, în august 1908, în cea de a opta şi ultima sa expediţie. Planul prevedea împărţirea oamenilor în şase formaţiuni: un grup înaintaş şi cinci grupuri de sprijin. Fiecare dintre acestea din urmă era alcătuit dintr-un membru al expediţiei şi din trei eschimoşi. Ele aveau ca sarcină să traseze drumul şi să ridice colibe pentru cei din grupul înaintaş, scutindu-i pe aceştia de munci grele. Urma ca de la latitudinea nordică de 88° înaintaşii să continue singuri calea spre pol, luînd cu ei provizii suficiente, iar apoi să se înapoieze pe drumul marcat de grupurile de sprijin.

La 15 februarie 1909 expediţia a ajuns la baza de la capul Columbia, punctul cel mai nordic al Groenlandei, situat la 83° latitudine nordică. De acolo pînă la Polul Nord mai sînt 760 km.

Grupul de înaintaşi urma să fie condus de Peary, iar cele de sprijin de Mac Millan, Bartlett, Borup, Marvin şi negrul Henson.

Grupul de sprijin al lui Bartlett a plecat primul. A doua zi au pornit şi celelalte. Păşind peste urmele lăsate de grupurile de sprijin, Peary a reuşit să ajungă fără nici o piedică pînă la 85°. Dar acolo grupul lui Borup întîrzie să sosească cu alimente şi petrol. Eschimosul Seegloo, gonind neîntrerupt cu sania timp de 18 ore, l-a ajuns totuşi pe Peary. Pentru curajul şi eroismul său, Peary l-a ales să-l însoţească în ultima etapă spre pol.

Pe măsură ce înaintau, grupele de sprijin au fost trimise treptat înapoi la bază, astfel că de la latitudinea nordică de 87°30' grupul lui Bartlett a fost ultimul care s-a înapoiat la capul Columbia.

Peary, împreună cu Henson, Seegloo şi alţi doi eschimoşi au pornit mai departe pe marea îngheţată, care devenise netedă. După un marş de cinci zile, în care timp au străbătut 234 km, au ajuns, în dimineaţa zilei de 6 aprilie 1909, la latitudinea nordică de 89°55', adică în regiunea nemijlocită a Polului Nord. Mitul inaccesibilităţii Polului Nord era spulberat. O performanţă unică, însufleţitoare şi astăzi, după şase decenii.

La 7 aprilie grupul a pornit îndărăt, adăpostindu-se în colibele care-i aşteptau pe drumul de înapoiere.

În amintirea victoriei lui Peary, poporul american a ridicat, în 1932, la capul York, în Groenlanda, un monument de marmură neagră, avînd forma literei P.

AUREL LECCA

Pierduţi printre gheţuri, exploratorii forţează porţile spre necunoscut.

ZBORUL PESTE POL

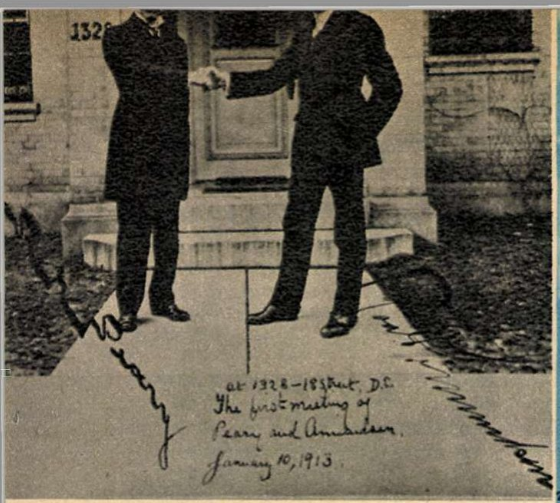
1328
at 1328–18 Street, D.C.
The first meeting of
Peary and Amundsen.
January 10, 1913.

2

3

Expediția lui Nansen la bordul celebrului vas «Fram» și progresul navigației cu balonul îi sugerează savantului suedez Auguste Andrée, **la sfîrșitul veacului trecut, o idee îndrăzneață: să traverseze calota polară nordică pe calea aerului!**

Pe coasta de nord a Spitzbergului, Andrée construiește un hangar. Aci va fi adăpostit «Oern» («Vulturul»), un balon sferic de 500 mc, cu care va încerca realizarea îndrăznețului său proiect.

În plină zi polară a anului 1897, Andrée, însoțit de Knut Frånkel și Nils Strindberg, se urcă în nacelă, gata de drum. «Tăiați cablurile!» comandă, gîtuit de emoție, Andrée. Eliberat, balonul se desprinde de Pămînt și, purtat de vîntul ce suflă favorabil, ia calea spre miazănoapte...

Temerarii călători nu bănuiesc că gheața ce se depune pe balon — fenomenul se numește givraj — îi va duce la pieire: un colț de gheață sparge învelișul aerostatului. În zadar aeronauții aruncă proviziile, aparatele, balonul pierde mereu din înălțime. Un porumbel și două mesaje în butelii de sticlă sînt ultimele vești pe care le mai trimit omenirii acești eroi ai văzduhului.

Treizeci și trei de ani mai tîrziu sînt descoperite urmele expediției, iar un an mai apoi este găsit aparatul fotografic al lui Andrée. Developate, clișeele au povestit întreaga tragedie.

Alți cutezători încearcă, începînd cu primul deceniu al secolului nostru, cucerirea Polului Nord pe calea aerului. Tentativele lor au însemnat însă tot atîtea înfrîngeri: baloanele și aeroplanele lor au fost nevoite să facă, din cauza stihiilor dezlănțuite, cale întoarsă. Polul își apăra cu străşnicie tainele.

Exploratorul norvegian Roland Amundsen **se avîntă și el în marea competiție. Mai întîi cu un modest «Farman», apoi cu un «Curtiss» și în sfîrșit cu un avion «Junkers». Zadarnic. În 1925, ajutat de americanul Lincoln Ellsworth, întreprinde o nouă expediție la bordul a două puternice aeroplane «Dornier». Furtuni sau defecțiuni tehnice îi întorc din drum ori de cîte ori pornesc spre pol...**

Amundsen însă nu se dă bătut: va cuceri Polul Nord cu ajutorul unui dirijabil! La 7 mai 1926 aparatul, construit de Umberto Nobile și purtînd numele «Norge» («Norvegia»), se află la Spitzberg. Etapa următoare a expediției are ca punct terminus Nome. Peste cîteva zile «Norge» decolează din nou. Din echipaj fac parte, alături de Amundsen, Umberto Nobile (Italia), comandantul aeronavei; Rüser Larsen — ofițer navigant (Norvegia), Gottward și Lincoln Ellsworth (S.U.A.). La 450 m altitudine termometrul arată 70° sub zero! Timpul este liniștit; pe țărm se zăresc cîteva foci... Se mărește viteza. Polul trebuie atins cît mai curînd.

10 mai, orele 8,55. «Norge», cu motoarele duduind din plin, zboară deasupra Polului Nord. Aparate de navigație de mare precizie indică fără greș punctul mult dorit de pe calota înghețată!

În drum spre Point Barrow se formează givraj. Suflul elicelor proiectează cioburi de gheață în învelișul aeronavei. Se ordonă aterizarea forțată. Un mecanic coboară pe o scară de frînghie și ancorează la Teller. Se constată că dirijabilul dusese cu sine peste o tonă de gheață!

Oricum, expediția s-a sfîrșit cu bine, membrii echipajului au de ce să se îmbrățișeze fericiți. Prima aeronavă care traversase polul însă nu fusese dirijabilul «Norge», ci avionul «Josephine Ford», un trimotor «Fokker» montat pe schiuri, iar adevăratul descoperitor al Polului Nord nu fusese Amundsen, ci americanul Richard Byrd!

Aflînd de intenția cunoscutului explorator norvegian, Byrd hotărîse să realizeze el performanța. Pornind din Spitzberg la ora 1,50 noaptea, el se îndreptă spre ținta călătoriei cu toată viteza. La 60 km de pol unul dintre motoare se oprește. Benett, coechipierul său, se teme de un accident și-i cere să aterizeze, dar Byrd nici nu vrea să audă. Pe negîndite motorul defect reîncepe să funcționeze și astfel, la 9 mai 1926, cu o zi înaintea lui Amundsen, «Josephine Ford» traversează cel dintîi prin văzduh Polul Nord.

Oricum, meritul lui Amundsen e neștirbit: «Norge» este prima aeronavă mai ușoară decît aerul care trece peste pol!

Doi ani mai tîrziu, Nobile **inițiază și el o expediție. Aeronava e de același tip cu «Norge»: dirijabilul «Italia». Scopul expediției are un caracter științific mai pronunțat: măsurători ale cîmpului magnetic polar, ale electricității atmosferice, verificarea existenței unor pămînturi semnalate de Croker și multe altele. De toate acestea aveau să se ocupe Malmgren (Suedia), Behunek (Cehoslovacia), Eredia și Ventremoli (Italia). Din personalul tehnic fac parte comandorii Zappi și Mariani, căpitanul Viglieri, radiotelegrafistul Biaggi și alții. Decolarea are loc în cadrul unei mari solemnități la Milano, oraș care a sprijinit expediția.**

La 23 mai 1928 polul este survolat. Sînt executate cîteva ocoluri de onoare, echipajul lansează peste bord trei drapele, se fotografiază...

La înapoiere nava aeriană intră într-o ceață compactă. Givrajul îngreuiază și sfîșie învelișul balonului. La 26 mai un mesaj prin radio anunță lumii întregi situația disperată. Patru ore mai apoi, o furtună puternică izbește dirijabilul de ghețuri. Nacela rămîne prinsă între sloiuri numai cu vreo opt oameni, aerostatul este smuls de furtună cu ceilalți membri ai echipajului și spulberat în nesfîrșita împărăție a viscolelor.

După mai multe zile, trei dintre supraviețuitori pornesc pe jos, nădăjduind salvarea: Mariani, Zappi, Malmgren. Restul rămîn într-o tabără improvizată. Biaggi transmite prin radio zi și noapte. Posturile de radio din mai multe țări încearcă să intre în contact cu expediția. În zadar. Și tocmai cînd întreaga lume o considera definitiv pierdută, un tînăr radioamator din Arhanghelsk recepționează cu un aparat cu galenă mesajul aproape imperceptibil...

În întreaga lume vestea dătătoare de speranțe se răspîndește cu iuțeala fulgerului. Se organizează expediții de salvare. Suedia trimite cîteva spărgătoare de gheață; mai mulți aviatori italieni pornesc în zbor spre Baie du roi. În total, 16 nave și 21 de avioane ale diferitelor state iau parte la operațiile de salvare. Pilotul suedez Lundborg reuseste să aterizeze cu un avion cu schiuri și-l ia pe Nobile. La înapoiere, vrînd să mai salveze și pe alții, capotează la aterizaj și... rămîne și el prizonierul Polului Nord! Vaporul sovietic «Malighin» și vasul italian «Città di Milano» sînt imobilizate între sloiuri. Amundsen, la bordul marelui hidroavion «Latham-47», pornește grabnic cu ajutoare; aeroplanul se prăbușește însă, ducîndu-i în adîncurile Mării Barents pe inimoșii salvatori.

4

Un alt avion alimentează pe calea aerului restul de cinci exploratori. Aviatorul sovietic Ciukovski descoperă, după nenumărate zboruri de recunoastere, adăpostul expediției. El comunică spărgătorului de gheață «Krassin» poziția taberei. Supraviețuitorii sînt găsiți și luați la bord. Cu trei zile mai înainte fuseseră descoperiți Mariani și Zappi. Malmgren nu mai era.

Această pildă de colaborare internațională a rămas în istorie, ca și eroismul exploratorilor nordului. Zburînd astăzi, la bordul avioanelor moderne, pe deasupra Polului Nord, contemporanii noștri își amintesc numele lor.

ROMULUS ALEXANDRESCU

Zona polară astăzi — o regiune «aglomerată...»

AMFORA SABINĂ

UN
SERIAL
DE
AVENTURĂ
ȘI
DETECTIVISM
DE
POP SIMION

Astfel au mințit cei trei, în fapt de ziuă, în zori, după care, tulburați de întorsătura pe care o iau lucrurile, s-au suit în autocar, ocupînd locuri diferite. Fiecăruia i-ar fi fost ușor să nu umble cu ascunzișuri, zicînd sus și tare. «Da, domnule, Sabina m-a chemat», însă nu avea siguranța că celălalt este sau nu în posesia aceluiași secret, pe care n-ar fi voit să-l divulge. De aceea se spionează acum. Se spionează cu perseverență și încăpățînare. Fiecare vrea să fie pentru o clipă fachir sau prestidigitator, spre a-l buzunări pe celălalt, spre a-i căuta în buzunarul de la piept. De ce? Să știe dacă are ori ba scrisoarea de la Sabina. O au toți trei. Însă conținutul diferă de la caz la caz, precizează Epsilon.

Cei trei vor rămîne deocamdată în necunoștință de cauză, închiși în colivia bleu-argintie a autocarului, ca trei scatii care ar ciripi și nu știu ce. Scrisorile pe care le dețin, adevărate bijuterii, vor fi date în vileag, se înțelege, însă neprevăzutul ne obligă să ne oprim o clipă altundeva, tot pe respectiva șosea, însă cu un număr de trei kilometri mai sus, mai la nord, unde fachirul și prestidigitatorul în carne și oase, maestrul Dio-Mio, face cuie în șosea. Taximetrul în care se afla are o pană de toată frumusețea. Deși e un du-te-vino automobilistic, omului în pelerină și ghete cu elastic nu-i reușește auto-stopul; își agită cu disperare pălăria-țilindru și bastonul-umbrelă, foarte neplăcut surprins de ploaia și vîntul Dobrogei, care îi aburesc sticlele ochelarilor cu ramă lată, luîndu-i vederea, pe cînd smoculețul de mustăcioară își pierde forma de bărzăune roșcat, gata să-și ia zborul, de sub nările lui ciupite de vărsat; bărzăunul e ud și pleoștit, nu-și ia zborul.

14. URMAȚI-MĂ!

Plouă mărunt, plicticos. Ziua plumburie se dezghioacă greu. Deși-i tîrziu, trecut de ora zece, locatarii cortului portocaliu lenevesc dulce; lenevesc e un fel de a spune, pentru că atît Dim cît și Amazoana au decis să-și ocupe întîiele ore ale dimineții cu preocupări intelectuale. Epsilon scrie, scrie de zor, rozînd în chip barbar coada pipei sale, ca peste o secundă să o vîre în tureatca bocancului, în ceașca cu zaț de cafea, sau în paharul de whisky and soda, preocupat ca serialul său polițist să țină pasul cu ancheta în plină desfășurare, încît rezultatul acesteia să cadă ca trăsnetul în finalul — surpriză al scrierii sale. «Dar unde mi-i pipa?» se enervează Epsilon, trezindu-se cu buzele inundate de cerneală verde; din nebăgare de seamă și prea mare concentrare asupra unui personaj capabil de crimă, începuse să-și fumeze stiloul. Pe Sabina o umflă rîsul, mușcă marginea sacului de dormit; de fapt o adevărată plapumă-sac umplută cu puf de pinguin; întinde mîna și scoase pipa buclucașă din paharul de whisky și o așază lîngă Dim cel distrat. Ce să faci cu un asemenea tată? E mereu cu capul în nori. Mintea lui plutește în irealitățile pe care le scrie. E un copil. Un copil cu care te joci toată ziua. Dacă n-ar fi cum e, ar trebui inventat. Bun! Fraza trebuie reținută; Amazoana o notează rapid în jurnalul intim, neuitînd să fixeze cu lux de amănunte scena cu pipa, descriere de nelipsit din lucrarea pe care o elaborează în secret și care se va intitula «Vă dezvălui trucurile tatălui meu», sau «Nu dați crezare autorilor de romane polițiste». În orice caz, ceva senzațional. Ei, gata leneveala. Scatiii ar putea sosi. Așteptîndu-i, n-a pus pleoapă pe pleoapă mai toată noaptea. Mintea ei a măcinat un număr de variante ale planului pe care urma să-l pună în aplicare. Nu-i pare rău, deși are fața cam palidă, ochii topiți și nasul bleg; o să întîrzie nițel în fața oglinzii, frecîndu-și pomeții obrajilor ca să-și pună sîngele în mișcare, va face niște exerciții de gimnastică suedeză la sol, puțină respirație controlată, un pic de fugă și, gata, totul va fi în regulă. Amazoana va fi suficient de proaspătă și de drăguță la înfățișare ca vreunul dintre cei trei să nu-i spună ca de obicei: «Ești ca o mîță moartă». Va înfuleca imediat un baton întreg de ciocolată, după care va avea ochii strălucitori și va fi bine dispusă și... Dar dacă nu sosesc pișicherii? Un asemenea gînd o înfurie pe fata-băiețoi. Doar le scrisese clar, mură-n gură, făcîndu-le rara cinste, să le adreseze individual cîte o recomandată și în plic tăiat pe diagonală cu linie bleumarină, anvelope de corespondență extrem de simpatice aduse de Dim de la Havana. Hîrtia lor e vag parfumată și, nu încape îndoială, fleții se vor lăuda în lume, vor flutura plicurile acelea în dreapta și-n stînga. Să fi omis a le comunica vreun amănunt important? Imposibil. Amazoanei nu-i scapă niciodată esențialul. Are o minte-brici și rezolvă multe, foarte multe, prin gest-reflex. Dar ia să răscolim vorbăria închisă în cele trei plicuri havaneze.

–2–

Lui Adrian i-a zis-o direct: «Vino, mă, cît mai repede. Zău că nu te mint, Adișor dragă. De, o să-ți pară rău, îți dau bicicleta, gest pe care sper să nu mi-l refuzi. Aici, la Histria, e un necontenit «Rio Bravo», iar tu vei sosi, dacă nu mă înșel, răspoimîine, cu autocarul acela plicticos, cînd eu te voi aștepta în șosea și vei primi pupi mulți, mulți...»; scrisoare sentimentală cu care îl cîștigi imediat pe frățiorul cu nas mic, cît butonul de sonerie. Păcat că nu i-a spus să-și aducă vioara. N-ar strica un concert în aer liber, printre sinistrele ruine și răufăcătorii camuflați, prilej cu care Sabina ar dansa. Poate că o aduce totuși, pentru că Adrian, știe-se, a devenit un rob al viorii, nu se desparte de instrument.

Pe Nițeluș-Purceluș l-a luat pe coarda sensibilă: «Faci cum vrei băiete, însă aici e o natură mișto; îți alcătuiești un ierbar de rarități, fără să mai spun că găsești lăcuste care lasă venin brun din mandibule, nurci cafenii-roșcate, pescăruși morți, schelete albicioase de crabi. Faci cum vrei, băiete, însă eu te aștept, pa». Totul e o bazaconie și o invenție, care ar putea fi, la urma urmei, adevărată; Amazoana nu a avut timp să hoinărească, să cerceteze împrejurimile. O va face în compania lui Nițeluș-Purceluș, respectivul fiind un as în științele naturale, știe fel de fel de mortăciuni existente pe treptele biologiei.

Vericul Mircea, un încăpățînat și un mutos, trebuia convins prin a-i stîrni orgoliul personal. «Te lauzi cu mușchii tăi, Mirciulică; ei, află că e nevoie de ei însă, bagă bine de seamă! nu scoți o vorbă, că te stinge taică-tău în bătaie, iar mie îmi strici combinația cu bandiții. Adă și arcul metalic cu care îți antrenezi bicepșii, dar nu și greutățile, pentru că sînt aici bolovani destui, așa că... servus, mă! Hai, că nu-i pieri!»

Astfel i-a îmbiat Amazoana pe cei trei, trimițîndu-le plicuri havaneze cu hîrtie vag parfumată. Fata-băiețoi dă la o parte un fald de cort; se uită la ziua sură care invadează cîmpia cu ploaie măruntă, sîcîitoare; curge în fîșii prelungi, vine dinspre Hercinici ca un tăvălug și... și ce să vezi? În peisajul umed, la doi pași de cort, se ivesc trei siluete în mișcare.

–3–

— Au! pardon! strigă Sabina intrînd în panică și dispare înlăuntrul cortului portocaliu; băieții, prea picați pe neașteptate, au zărit-o pe Amazoană exact cum aceasta n-ar fi voit, în pijama bleu, cu volănașe, ceea ce nu-i convine. N-au decît să aștepte afară în ploaie pînă își dă cu pieptenele prin păr și își pune ceva pe ea. Ca să nu-i mureze prea tare, Sabina azvîrle prin deschizătura cortului umbrela ei telescopică și un trenci de al lui Dim. În rest, îi va duce cu vorba și totul va fi cum nu se poate mai...

— Salve-salve! Bun venit mușchetari!, îi ia Amazoana în primire, copleșindu-i pe cei trei cu atenție. Cum ați călătorit? Ei, da. Nu m-am înșelat. Bagajele vi le lăsați la han, unde veți primi și un ceai de cea mai bună calitate. Hornimans. Fac cinste. Gata. N-avem timp de pierdut. Vom explora necropola.

— Poftim?!

— Nici un poftim; vă explic eu esențialul, le ia Sabina vorba din gură. Ne-cropola e o hrubă hexagonală în care doi savanți au găsit treizeci și trei de schelete care...

— Care ce?

— Mucles! Asta-i partea științifică a chestiunii, care pe noi, ca să zic așa, ne lasă rece, sporovăiește fata-băiețoi, nedîndu-le celorlalți răgaz. Noi trebuie să aflăm cine sînt vizitatorii de azi ai fostului lăcaș de schelete și cu asta punct; restul la fața locului. Înțeles? Urmați-mă!

(va urma)

AGENDA MINITEHNICUS

UNITĂȚILE AGRICOLE SOCIALISTE RĂSPUND CHEMĂRII LANSATE DE I.M.A. HĂRMAN — JUD. BRAȘOV

!

La redacție au sosit scrisori din partea unor unități socialiste care au aderat cu entuziasm la chemarea lansată de **I.M.A.-HĂRMAN**. Cu deosebită satisfacție notăm călduroasele răspunsuri trimise de **I.M.A.-BERZOVIA — JUD. CARAȘ SEVERIN, I.M.A. — REMETEA MARE — JUD. TIMIȘ** și **I.M.A.-BRĂILA — JUD. BRĂILA.**

În următoarele numere vă vom comunica și alte răspunsuri primite la redacție.

IMPORTANT!

RUGĂM CONSILIILE JUDEȚENE, MUNICIPALE ȘI ORĂȘENEȘTI ALE ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR CARE AU HOTĂRÎT SĂ ORGANIZEZE ADUCEREA OBIECTELOR PENTRU CONCURS CU MIJLOACE PROPRII SĂ SE ANUNȚE REDACȚIEI CU CEL PUȚIN DOUĂ ZILE ÎNAINTE, PRIN TELEFON, LA NR. 17.60.10 INTERIOR 1458 PENTRU CA REDACȚIA SĂ POATĂ PUNE LA DISPOZIȚIE RECEPȚIONERI ÎN ZIUA ȘI LA ORA ANUNȚATĂ.

Confesiune

Cînd mă scol dimineața
Îmi pun pe obraji trandafirul zorilor,
În ochi îmi pun safirul cerului
Și lacrima lui, roua,
În păr îmi pun spicele lanului
Și cînd mă oglindesc în apa frumuseții
Îmi văd chipul,
Chipul cel îngrozitor de sincer,
Cum tremură în topazul apei
Speriindu-se de propria-i sinceritate.

SECHE IRINA
Școala generală nr. 5,
București

Ah, marea...

Vai, țărmul ei primește și albă și-obosită
Cenușa despletită a păsărilor stinse!...
Vai, codrul de pe țărmu-i jelește-n tril de ierburi
Mioarele-adormite în scoici de stele ninse!...

Pe prispa călătoare și blîndă de nisip
Vai ciutele-ngenunche cîntînd adînc spre ape
Cum zburdă vai, departe umbroșii pescăruși,
Cum cad apoi în valuri, tăcuți, ca niște pleoape!...

DRAGOMAN MIHAI RĂHĂIANU
Șc. generală nr. 3,
Alba-Iulia

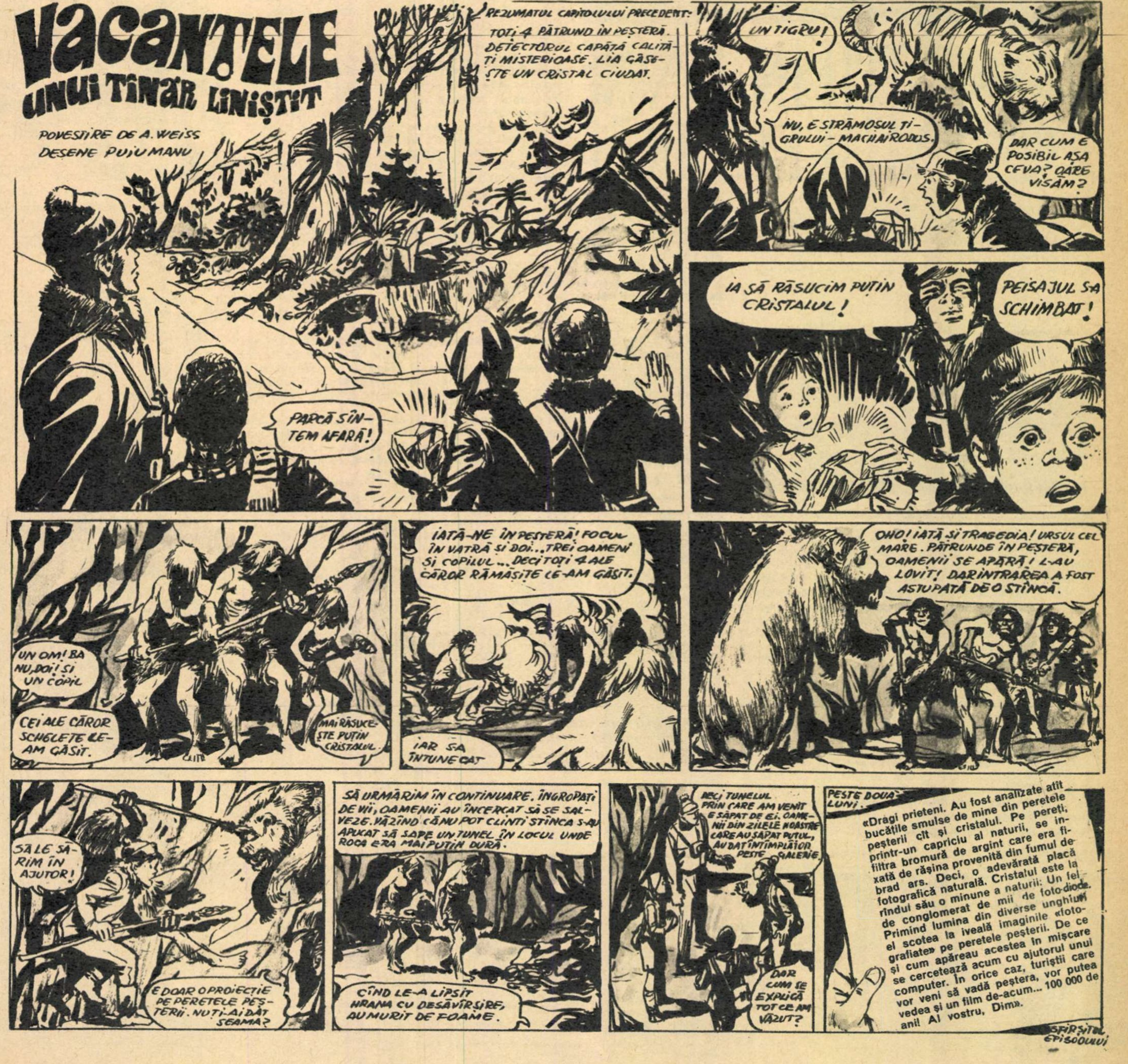
VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT
POVESTIRE DE A. WEISS
DESENE PUIU MANU
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:
TOȚI 4 PĂTRUND ÎN PEȘTERĂ. DETECTORUL CAPĂTĂ CALITĂȚI MISTERIOASE. LIA GĂSEȘTE UN CRISTAL CIUDAT.
PARCĂ SÎNTEM AFARĂ!
UN TIGRU!
NU, E STRĂMOȘUL TIGRULUI - MACHAIRODUS.
DAR CUM E POSIBIL AȘA CEVA? OARE VISĂM?
IA SĂ RĂSUCIM PUȚIN CRISTALUL!
PEISAJUL S-A SCHIMBAT!
UN OM! BA NU, DOI! ȘI UN COPIL
CEI ALE CĂROR SCHELETE LE-AM GĂSIT.
MAI RĂSUCEȘTE PUȚIN CRISTALUL.
IATĂ-NE ÎN PEȘTERĂ! FOCUL ÎN VATRĂ ȘI DOI... TREI OAMENI ȘI COPILUL... DECI TOȚI 4 ALE CĂROR RĂMĂȘIȚE LE-AM GĂSIT.
IAR S-A ÎNTUNECAT
OHO! IATĂ ȘI TRAGEDIA! URSUL CEL MARE. PĂTRUNDE ÎN PEȘTERĂ, OAMENII SE APĂRĂ! L-AU LOVIT! DAR INTRAREA A FOST ASTUPATĂ DE O STÎNCĂ.
SĂ LE SĂRIM ÎN AJUTOR!
E DOAR O PROIECȚIE PE PERETELE PEȘTERII. NU ȚI-AI DAT SEAMA?
SĂ URMĂRIM ÎN CONTINUARE. ÎNGROPAȚI DE VII, OAMENII AU ÎNCERCAT SĂ SE SALVEZE. VĂZÎND CĂ NU POT CLINTI STÎNCA S-AU APUCAT SĂ SAPE UN TUNEL ÎN LOCUL UNDE ROCA ERA MAI PUȚIN DURĂ.
CÎND LE-A LIPSIT HRANA CU DESĂVÎRȘIRE, AU MURIT DE FOAME.
DECI TUNELUL PRIN CARE AM VENIT E SĂPAT DE EI. OAMENII DIN ZILELE NOASTRE CARE AU SĂPAT PUȚUL, AU DAT ÎNTÎMPLĂTOR PESTE GALERIE.
DAR CUM SE EXPLICĂ TOT CE AM VĂZUT?
PESTE DOUĂ LUNI.
«Dragi prieteni. Au fost analizate atît bucățile smulse de mine din peretele peșterii cît și cristalul. Pe pereți, printr-un capriciu al naturii, se infiltra bromură de argint care era fixată de rășina provenită din fumul de brad ars. Deci, o adevărată placă fotografică naturală. Cristalul este la rîndul său o minune a naturii: Un fel de conglomerat de mii de foto-diode. Primind lumina din diverse unghiuri el scotea la iveală imaginile «fotografiate» pe peretele peșterii. De ce și cum apăreau acestea în mișcare se cercetează acum cu ajutorul unui computer. În orice caz, turiștii care vor veni să vadă peștera, vor putea vedea și un film de-acum... 100 000 de ani! Al vostru, Dim».
SFÎRȘITUL EPISODULUI

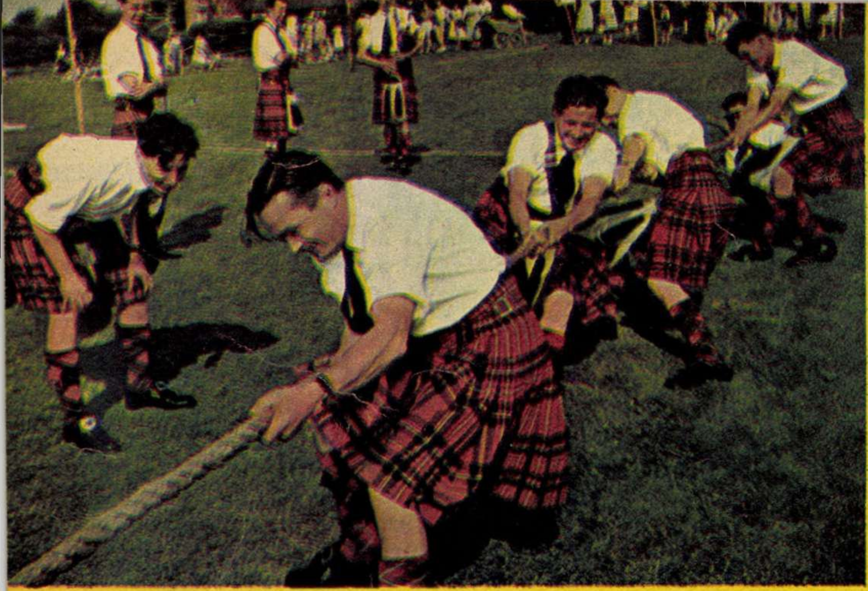

SPORTUL IN HAINE EXOTICE

MICRO ENCICLOPEDIE

În insula britanică Arran, situată lingă coasta de sud-vest a Scoţiei, pe lingă fotbal, cel mai îndrăgit sport este jocul cu frînghia (două echipe, egale ca număr de participanţi, trag de capetele unei frînghii, fiecare încercînd să-i aducă pe ceilalţi la ei). Obişnuit tinerii din Arran se iau la întrecere cu sportivii din Scoţia.

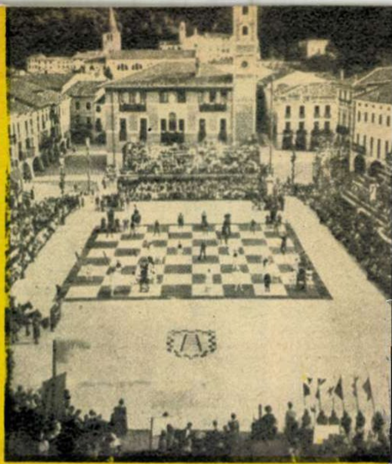

Originea jocului de şah nu este cunoscută nici pînă azi. Cei mai mulţi dintre cercetători susţin că jocul a fost conceput de Palamede, regele Eubei, în timpul asediului cetăţii Troia (1183 î.e.n.). Basoreliefurile vechiului Egipt ne arată un joc asemănător. Există şi un joc hindus numit chaturanga, care se aseamănă cu şahul.

Castelanii evului mediu se distrau cu shatranj, un joc de şah cu piese vii. Acest obicei s-a perpetuat pînă în zilele noastre în unele localităţi din Germania şi Italia. Astfel, în oraşul italian Marostica, situat la poalele Alpilor Vicentini, are loc anual, între cluburile sportive locale, un concurs de şah cu piese vii, care se desfăşoară în piaţa oraşului,

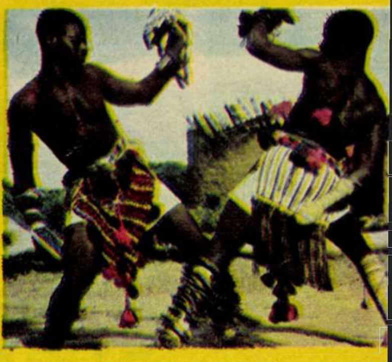

În Camerun, ţară africană cu relief muntos, negrii hausa practică o întrecere sportivă care se aseamănă cu boxul. Pumnul drept al luptătorului este înfăşurat într-un bandaj de piele. Pugilistul trebuie să stea pe loc şi nu are dreptul să mişte decît piciorul drept. Cel stîng este încercuit cu un lanţ cu clopoţei şi trebuie să rămînă nemişcat. Boxerul se apără cu mîna stîngă în care ţine o amuletă. Lupta se dă cu mîna dreaptă, pînă cînd unul dintre cei doi este doborît sau se declară învins.

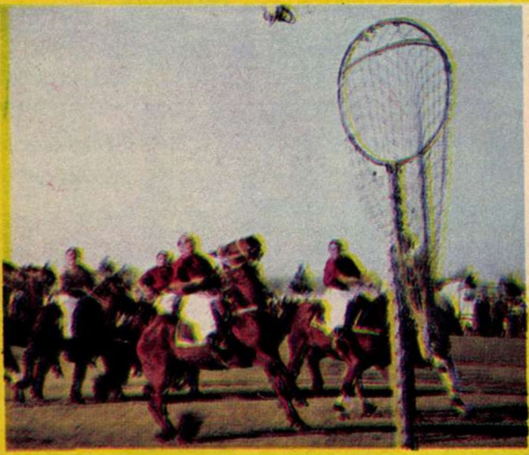

La 30 km sud de Berna, pe platoul de lîngă satul Gruyeres, într-un amfiteatru natural, în fiecare an în luna august se desfăşoară serbările sportive ale ciobanilor elveţieni. La aceste serbări, timp de trei zile, păstorii elveţieni se întrec în lupte, alergări, sărituri şi aruncarea greutăţilor. Fiecare disciplină are regulile ei străvechi, cunoscute numai de arbitri aleşi din rîndul concurenţilor. Imaginea alăturată vă prezintă un aspect din timpul rusticei şi popularei întreceri a aruncării bolovanului

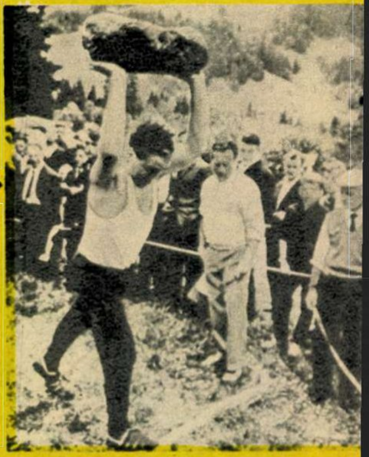

După cum se ştie, Australia a fost populată cu aproape 200 de ani în urmă de coloniştii veniţi din toate colţurile lumii. Aceştia au introdus în continentul australian exerciţiile fizice şi jocurile practicate în ţara lor de baştină, care au fost adaptate la mediul local. Alte întreceri sportive au fost copiate de la polinezieni, care sînt mari iubitori ai competiţiilor maritime.

Cel mai popular sport din Australia se numeşte brakess-make (întocmai sportului polinezian cunoscut de aceştia sub numele kekennarou), adică alunecarea (sau călăria) pe valuri. Sportul acesta se practică individual, folosind unul sau două scuturi din scîndură, lungi de aproape doi metri. Brakess-make nu este lipsit de primejdii.

Copiii păzitorilor de vite din Argentina străbat zilnic pampasul în goana cailor. Tinerii gaucho sînt obişnuiţi de timpuriu să se arunce în şa din fuga calului şi să prindă vitele cu lasso-ul. Din acest motiv ei au o mare dragoste pentru cal, tovarăş şi prieten nedespărţit, pe spinarea căruia îşi petrec cea mai mare parte din zi. Pînă şi sportul lor preferat — pato — un fel de baschetbal, îl practică fiind călare. Această veche disciplină sportivă are loc între două echipe, alcătuite fiecare din cîte patru călăreţi. Ei se străduiesc să arunce mingea din fuga calului în plasa adversarului lovind-o cu piciorul, cu capul sau umărul. Nu este permisă atingerea ei cu mîna.

Cele mai populare sporturi japoneze sînt judo şi beisu-booru — un joc care se aseamănă atît cu crichetul englezesc, cît şi cu baseballul american. Stadionul Komazaro din Tokio se umple pînă la refuz atunci cînd au loc întrecerile de beisu-booru între echipele studenţeşti. Jocul este foarte dur şi lupta între cele două echipe devine uneori acerbă.

CLUBUL LOGICIENILOR

PROFESORUL UNIVERSITAR **EDMOND NICOLAU** VĂ OFERĂ SPRE REZOLVARE O NOUĂ PROBLEMĂ DE LOGICĂ DIN CADRUL CONCURSULUI CU PREMII **«CLUBUL LOGICIENILOR»**. AŞTEPTĂM RĂSPUNSURILE VOASTRE RUGÎNDU-VĂ SĂ SPECIFICAŢI PE PLIC PENTRU «CLUBUL LOGICIENILOR NR. 11». DE ASEMENEA, NU UITAŢI SĂ TRECEŢI CLASA ŞI ŞCOALA ÎN CARE ÎNVĂŢAŢI.

ÎN CÎT TIMP ?

Dacă o carie poate să roadă un volum într-un an — străbătînd tot spaţiul de la prima pînă la ultima pagină, atunci în cît timp va putea ea să parcurgă întregul spaţiu dintre prima pagină a primului volum, pînă la ultima pagină a ultimului volum al operelor lui Conan-Doyle, ştiind că acestea au şase volume, aranjate în ordine?

Vă dăm mai jos răspunsul problemei de logică publicat la Clubul logicienilor (10) din 6 martie a.c.: 111, 2^{22}, 3^{33} apoi, pentru n = 4, 5, 6, 7, 8, 9, numerele n^{n^n} dintre care cel mai mare este 9^{9^9}

***IATĂ ŞI CEI 5 CÎŞTIGĂTORI DIN ETAPA A X-A A CLUBULUI LOGICIENILOR: DORIN MARICAN**, cl. a VII-a C, Şc. generală nr. 21, Bucureşti; **BIGU SILVIU**, cl. a V-a D, Şc. generală a Casei de copii Siliştea Nouă, jud. Teleorman; **ISPAS CONSTANTIN**, cl. a VI-a, Şc. generală Smîrdan, com. Ciupercenii Noi, jud. Dolj; **ONCIU DĂNUŢ**, cl. a VII-a A, Liceul Truşeşti, jud. Botoşani; **IONIŢĂ MIRCEA SORIN**, Cartier Mazepa, jud. Galaţi.*

ANTARCTICA

ORIZONTAL: 1) Arctica sau Antarctica. 4) Anul geofizic internaţional înfiinţat în 1957 cu ocazia studiului fizicii globului. 5) Renumit explorator polar englez care atinge Polul geografic al sudului la o lună şi ceva după Amundsen, pierind la întoarcere. 6) Singura plantă cu flori găsită în Antarctica de savantul român Emil Racoviţă în timpul expediţiei vasului «Belgica». 8) A fi! 11) Weddell, Bellinghausen sau Ross din Antarctica. 13) Adăpost portativ foarte folosit în expediţii. 15) Rupt la mijloc! 16) Strat gros de gheaţă care în Antarctica atinge 1 500—3 000 m (pl.). 18) Acoperă în întregime al şaselea continent: Antarctica. 20) Golf în Marea Kara. 21) Vasul cu care Amundsen împreună cu 19 oameni şi 110 cîini a plecat să atingă polul geografic al sudului. 24) Pe cal. 26) Vulcan în Antarctica ce poartă numele unuia din vasele descoperitorului, exploratorul polar englez sir James Clark Ross. 29) Poezii dintr-un anumit gen. 31) Insulă în Pacific. 32) Bade. 33) Numele ştiinţific al pinguinului. 34) Notă muzicală. 35) Aproape... sadea! 36) Pulberea galbenă a florii. 38) Olan. 39) ...de mare (otaria jubata), specie de focă din apele sudice (pl.).

VERTICAL: 1) Împreună cu oceanul Atlantic şi Indian înconjoară cu apele sale Antarctica. 2) A ara (reg.). 3) Sîrmă subţire de cupru. 5) Oraş în Franţa. 7) Explorator polar norvegian, care la 15 decembrie 1911 a descoperit Polul geografic al sudului. 9) Navigator englez care a făcut patru călătorii la Polul sud fără să aducă vreun aport la descoperirea Antarcticei. 10) Servea în trecut navigatorilor să se orienteze în timpul nopţii. 12) Nemărginitele cărări mişcătoare. 13) Una dintre cele mai aspre este în Antarctica (pl.) 14) Carte! 17) Cap în Marea Ross. 15) Al fine! 22) Un cuvînt... la temă (brr!) 23) Aliment consistent. 25) S.O.S. 27) Cea «albastră» este cel mai mare animal din apele sudului. 28) Unul din cele 12 state care au semnat tratatul la 1 decembrie 1959 ce prevede folosirea teritoriului Antarcticii numai în scopuri paşnice. 30) Incapabil. 33) «Pămînt al lui...» descoperit de amiralul francez Dumont-Durville, unde se află Polul magnetic al sudului. 35) Plantă din săraca floră a Antarcticii (pl.). 39) Marcă de ulei pentru automobile.

Dicţionar: ADEA, SAAR.

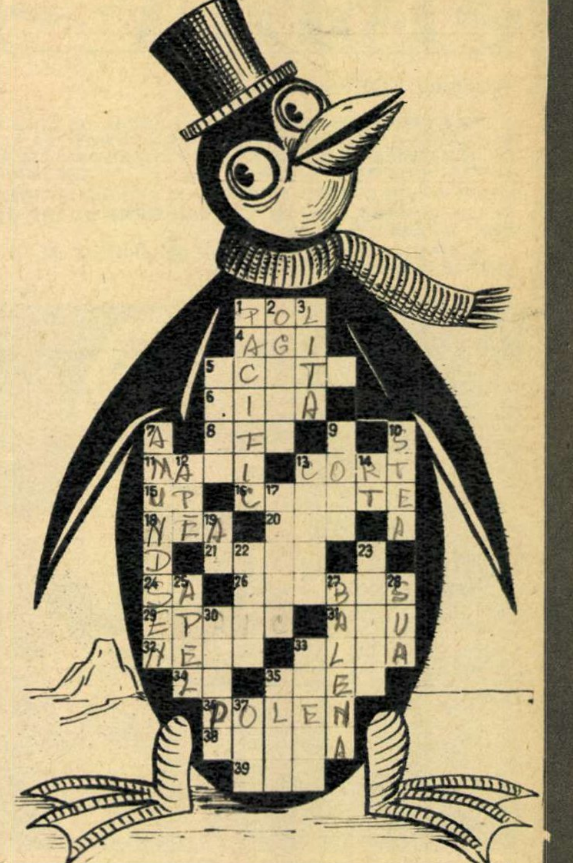

O PETALA DE

FLORALĂ
(criptografie: 1, 6, 2, 5)

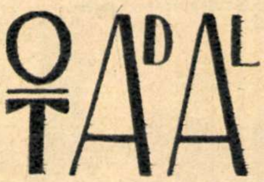

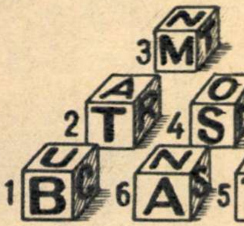

CUBURILE MAGICE

Se dau următoarele semnificaţii: 1) Încurcătură. 2) Intreg. 3) Mititel. 4) Măreţ. 5) Copii. 6) Pitit. Celelalte trei litere de pe suprafeţele care nu se văd citite în ordine vor da titlul unei capodopere a poeziei noastre şi autorul ei.

PĂTRAT

1. poezie de T. Arghezi
2. veşnic
3. scuteşti de pedeapsă
4. tovarăş de muncă, prieten
5. fără pereche

Vertical la fel

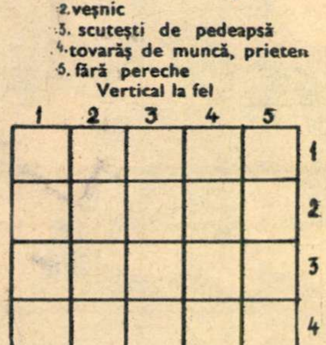

SFINX

LITERARĂ
(rebus criptografic: 8, 3, 8)

TARTARIN DINTARASCON

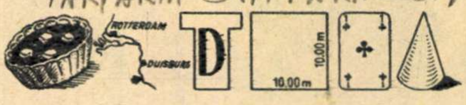

PIONIERII CLASEI A V-A, RĂCOASA, JUD. VRANCEA. «Viscolul troienise drumurile şi potecile. Oamenii începuseră să facă pîrtie în jurul caselor, în faţa porţilor. Numai la căsuţa lui moş Ion — nici o mişcare. Nu erau urme, nu ieşea fum. Cum am văzut, am şi pornit la asaltul troianului de zăpadă. Moş Ion era cam bolnav. Am ajutat-o pe mătuşa Sanda aducîndu-i lemne şi apă. De-aţi fi văzut cît s-a bucurat moş Ion... Nici nu bănuia cît îl îndrăgim. Nu ştia cu cîtă bucurie venim la casa în care am ascultat atîtea povestiri din trecutul satului, atîtea cîntece bătrîneşti. Nu ştia că multe din cele auzite de la el le-am păstrat într-o culegere de folclor...»

Cu toate că ultimele zile ale acestei ierni au trecut, am ţinut totuşi, să vă prezentăm un fragment din scrisoarea prietenilor noştri.

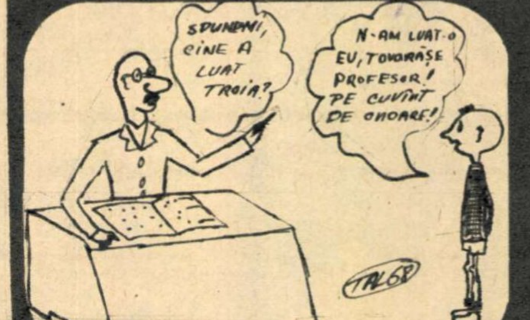
SPUNEMI, CINE A LUAT TROIA?
N-AM LUAT-O EU, TOVARĂŞE PROFESOR! PE CUVÎNT DE ONOARE!
TAL 68

CALCUL INCOMPLET

Nicuşor a făcut un calcul, dar fratele său mai mic s-a jucat cu hîrtia şi din greşeală a şters cîteva cifre. Acum, din calculul iniţial, nu se mai văd decît următoarele:

108 . x. = 801

Lipsesc deci: ultima cifră a deînmulţitului, înmulţitorul şi prima cifră a produsului (rezultatului).

Puteţi voi să refaceţi calculul în mod corect?

REDACŢIEI

O faptă, un gest care înscrie în cotidianul vieţii o prezenţă pioneerească. Primiţi felicitările noastre, dragi prieteni.

CONDRAT GHEORGHE — MEDIAŞ. Îţi vom îndeplini rugămintea publicînd ultima lucrare. Vezi însă, pe viitor, trimite desenele pe coală de bloc. În felul acesta rezistă drumului prin poştă şi pot fi reproduse mai bine.

Referitor la planşele expediate, să ştii că lucrările trimise redacţiei nu se mai înapoiază.

TOTH ALEXANDRU — BUCUREŞTI. Din cele două caricaturi o publicăm pe cea mai reuşită. Mai trimite.

DUMITRU ŞTEFAN — Bucureşti, **VASILE CORNEL** — Crevedia, **MICESCU NICOLAE** — Orşova, **ROŞCA VIOREL** — Dor Mărunt, **SAIOC IOANA** — Goicea Mare. Toate întrebările la care cereţi răspuns sînt formulate în cadrul unui concurs organizat de Comitetul român de luptă pentru pace.

Dacă doriţi să participaţi la concurs, căutaţi, în colecţii de reviste, de ziare şi trimiteţi răspunsurile ca rezultat al căutărilor personale.

ARCAȘII LUI ȘTEFAN CEL MARE

1

Scenariul: COSTACHE ANTON   Desene: ALBIN STĂNESCU

SE STRÎNGEAU HOLDELE A 13-A OARĂ DE CÎND URCASE ÎN SCAUNUL MOLDOVEI MĂRIA SA VODĂ ȘTEFAN. ȚARA CUNOȘTEA CLIPE DE TIHNĂ ȘI BUNĂSTARE CA ÎN VREMEA DE DEMULT A LUI ALEXANDRU CEL BUN. CĂILE DE NEGOȚ ERAU LIBERE ȘI BINE PĂZITE. TURME ALBE DE MIOARE ÎMPÎNZEAU OBCINELE, PE IZLAZURI LARGI ORI ÎN LUNGUL RÎURILOR SE PRĂȘEAU CIREZI DE VITE SI HERGHELII DE CAI. ÎN LIVEZI MERELE ÎȘI ÎNTORCEAU SPRE SOARE OBRAZURI ROȘII DE CĂLUGĂRI BINE HRĂNIȚI.

ÎNTR-UNA DIN ACESTE ZILE DE SFÎRȘIT DE VARĂ, LA SUCEAVA SE OPRIRĂ TREI NEGUȚĂTORI GENOVEZI.

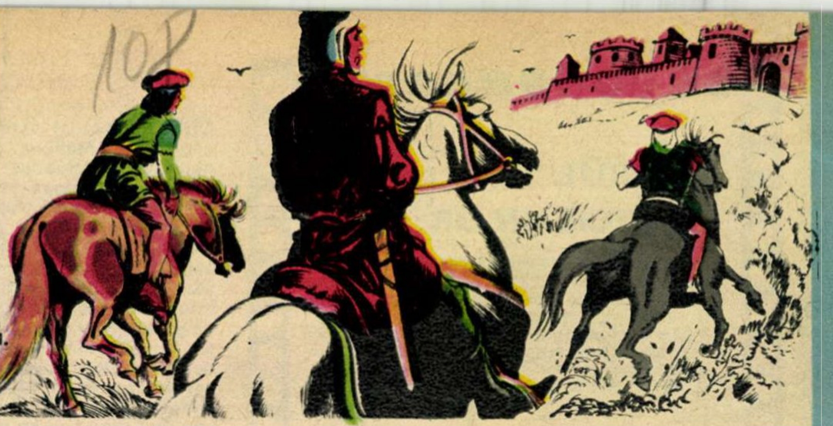

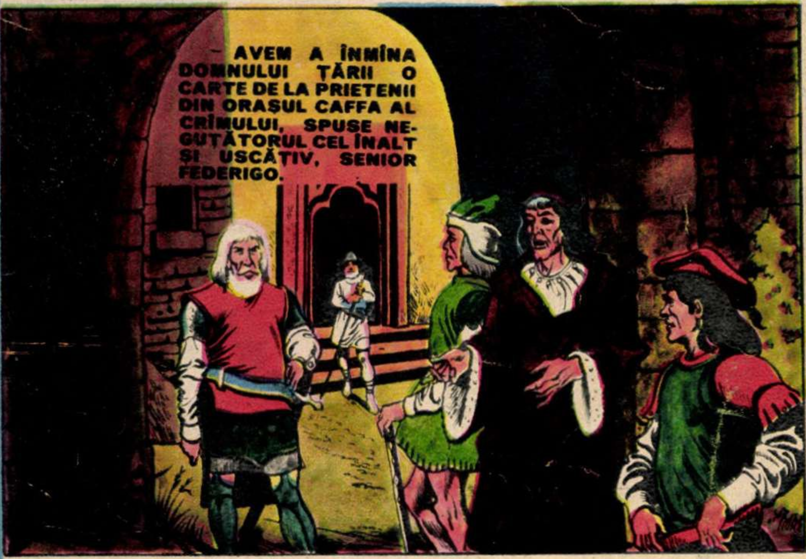

— AVEM A ÎNMÎNA DOMNULUI ȚĂRII O CARTE DE LA PRIETENII DIN ORAȘUL CAFFA AL CRÎMULUI, SPUSE NEGUȚĂTORUL CEL ÎNALT SI USCĂȚIV, SENIOR FEDERIGO.

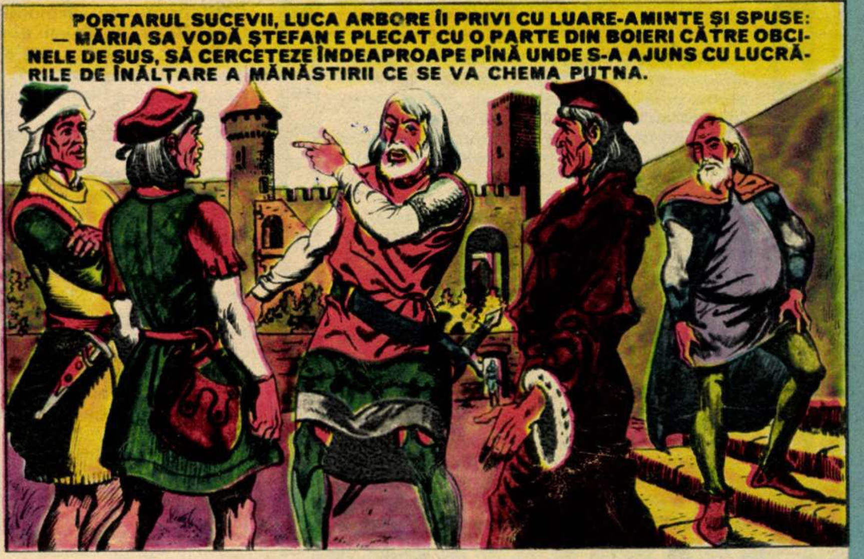

PORTARUL SUCEVII, LUCA ARBORE ÎI PRIVI CU LUARE-AMINTE ȘI SPUSE:
— MĂRIA SA VODĂ ȘTEFAN E PLECAT CU O PARTE DIN BOIERI CĂTRE OBCINELE DE SUS, SĂ CERCETEZE ÎNDEAPROAPE PÎNĂ UNDE S-A AJUNS CU LUCRĂRILE DE ÎNĂLȚARE A MĂNĂSTIRII CE SE VA CHEMA PUTNA.

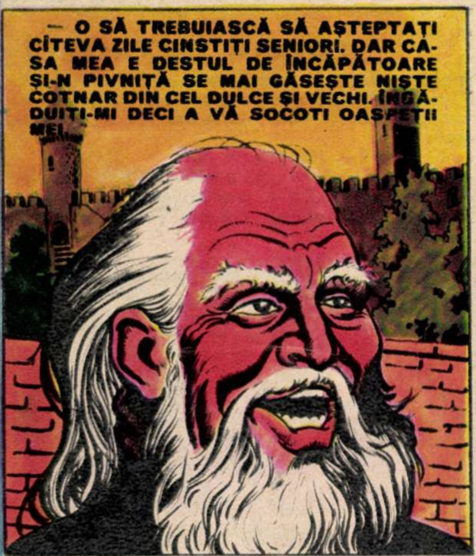

— O SĂ TREBUIASCĂ SĂ AȘTEPTAȚI CÎTEVA ZILE CINSTIȚI SENIORI. DAR CASA MEA E DESTUL DE ÎNCĂPĂTOARE ȘI-N PIVNIȚĂ SE MAI GĂSEȘTE NIȘTE COTNAR DIN CEL DULCE ȘI VECHI. ÎNGĂDUIȚI-MI DECI A VĂ SOCOTI OASPEȚII MEI.

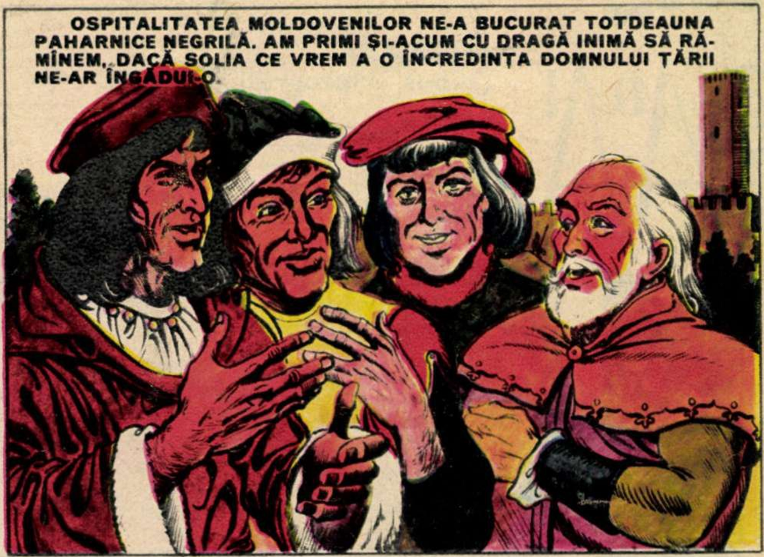

OSPITALITATEA MOLDOVENILOR NE-A BUCURAT TOTDEAUNA PAHARNICE NEGRILĂ. AM PRIMI ȘI-ACUM CU DRAGĂ INIMĂ SĂ RĂMÎNEM, DACĂ SOLIA CE VREM A O ÎNCREDINȚA DOMNULUI ȚĂRII NE-AR ÎNGĂDUI-O.

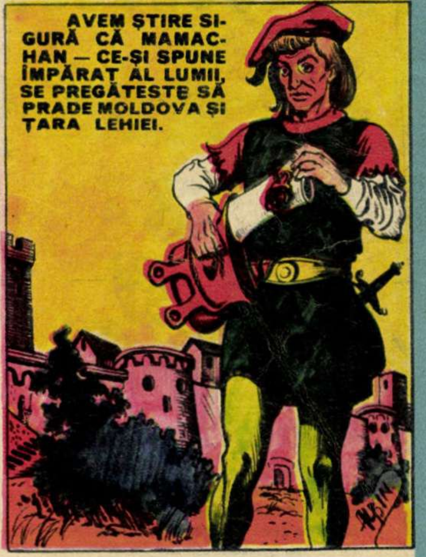

AVEM ȘTIRE SIGURĂ CĂ MAMACHAN — CE-ȘI SPUNE ÎMPĂRAT AL LUMII, SE PREGĂTESTE SĂ PRADE MOLDOVA ȘI ȚARA LEHIEI.

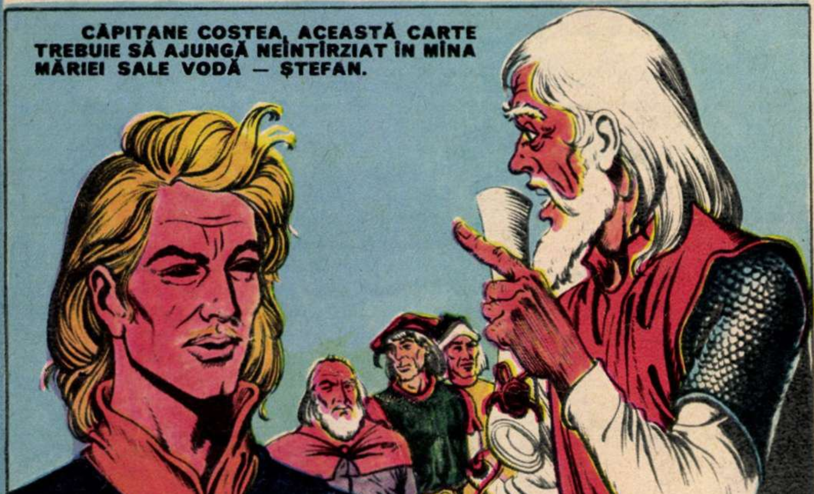

CĂPITANE COSTEA, ACEASTĂ CARTE TREBUIE SĂ AJUNGĂ NEÎNTÎRZIAT ÎN MÎNA MĂRIEI SALE VODĂ — ȘTEFAN.

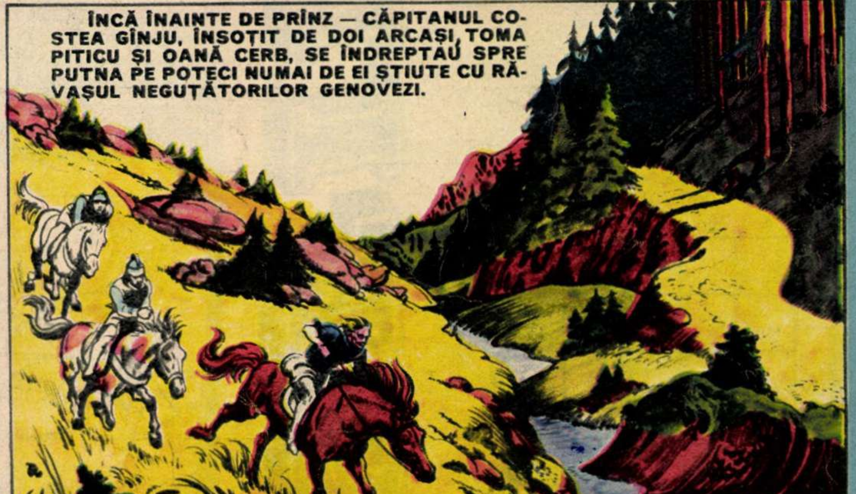

ÎNCĂ ÎNAINTE DE PRÎNZ — CĂPITANUL COSTEA GÎNJU, ÎNSOȚIT DE DOI ARCAȘI, TOMA PITICU ȘI OANĂ CERB, SE ÎNDREPTAU SPRE PUTNA PE POTECI NUMAI DE EI ȘTIUTE CU RĂVAȘUL NEGUȚĂTORILOR GENOVEZI.

(VA URMA)

Cutezătorii 14

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1 telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic «CASA SCÎNTEII». Redactor de număr: B. CARAGIALE. Redactor artistic: Ion DONCA. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.

1 leu

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă.

[illegible]
Tîrgu-Mureș

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

15

JOI 10 APRILIE 1969, ANUL III (81)

«CUTEZĂTORII» UREAZĂ SUCCES DEPLIN TUTUROR FINALIȘTILOR FESTIVALULUI CULTURAL ARTISTIC AL PIONIERILOR ȘI ELEVILOR.

FOTO: GR. PREPELIȚĂ

APLAUZE ÎN AVANPREMIERĂ

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

Petre GHELMEZ

Am făcut ordine în lumea mea de sunete, cutezătorule, am oprit susurul pîraielor unei primăveri ce se lasă prea îndelung așteptată, am domolit șuierul vîntului printre ramurile trosnind de seve, ale liliecilor, am făcut semn știut vrăbiilor și pițigoilor de alamă să-și domolească naiurile și cobzele lor de sticlă colorată, am zis grîului să-și întrerupă o clipă taina creșterii sale neauzite, prin dulcele must al pămîntului, am rămas într-o mare liniște și într-o mare așteptare, și am ascultat, ca pe un imn înălțător al viitorului, bătăile inimii tale tinere, încărcată de emoțiile clipei de dinaintea marii întreceri artistice pe care o reprezintă finala pe țară a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și elevilor, la care iei parte. Știu. Drumul pînă la podiumul finalei n-a fost ușor, dar trebuie să recunoaștem, nici n-a fost lipsit de bucurii. Vreme de aproape doi ani, la faza pe școală, la faza pe județ, grea a fost munca pentru cîștigarea acelui dram de măiestrie, de flacără pură, care să ne înfioare inimile de frumusețe. Fericite au fost clipele cînd ropotele de aplauze, venite din sala unde știai că se află colegii tăi, profesorii tăi, părinții tăi, îți spuneau că stropul de sudoare, risipit în plus la repetiții, n-a fost în zadar. Totdeauna aceste ropote de aplauze ți s-au părut robuste zboruri de porumbei, aripi puternice ce te-au purtat generos spre izbîndă. Dar clipa miraculoasă a așteptării mele a trecut. Tu ai și urcat pe scenă, iar eu mi-am reluat locul în sală, de unde să te pot vedea, să te pot auzi mai bine. Emoția te-a părăsit pe tine, și a pus stăpînire pe inima mea. Aplaud și nu știu pe cine aplaud. Pe tine, cutezătorule, cel care reprezinți cu cinste acuma școala și unitatea din care faci parte, sau pe artistul profund, de mare sensibilitate, care vei fi mîine? Nu știu. Aplaud, și aplaud din ce în ce mai puternic, trimit spre tine adică, stolurile mele de porumbei visători, care să te poarte pe cele mai frumoase culmi ale cutezanței tale.

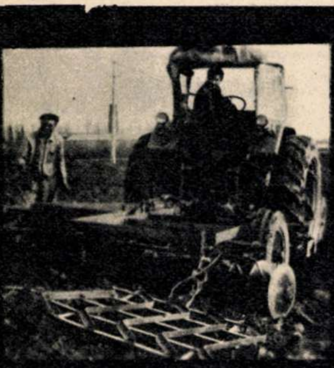

Peste puțină vreme aici pămîntul va fi acoperit de pătura verde a culturii de mazăre. (C.A.P.-Otopeni).

Săptămîna primăverii. Pionierii Școlii generale din Goești, jud. Iași, îngrijesc grădina din jurul bătrînului pom sub care a scris Barbu Ștefănescu Delavrancea.

La cercul de prieteni ai muzeelor din comuna Săcuieni, jud. Bihor. Copiii reconstituie obiecte de ceramică găsite cu prilejul săpăturilor arheologice făcute de ei.

În vizită la o expoziție de pictură a elevilor din Baia Mare.

Cercetare la microscopul electronic? Nicidecum, ci o complexă aparatură care stabilește... ora exactă!

RADAR ☐

• **Nu peste mult timp, un vehicul cosmic confortabil va pleca din... Sebeș, direcția Luna, via Casa pionierilor. Nedelescu Călin din clasa a VII-a lucrează la un vehicul lunar telecomandat, pentru concursul Minitehnicus. Cum toate obiectele care participă la concurs au ca primă condiție funcționarea și nava lui Călin trebuie să funcționeze. Așa că... aveți puțină răbdare!**

RADAR ☐

• De curînd, Casa radiodifuziunii suedeze a fost înzestrată cu un studio de muzică electronică. Pentru realizarea acestui studio electronic a fost nevoie de circa... 200 km cablu de legătură, s-au montat aproximativ 30 000 tranzistoare, tot atît de multe diode și 1 000 de circuite integrate.

Numai pupitrul de manevrare și comandă dispune de circa... 3 000 de butoane! Studioul mai dispune de două mașini electronice cu bandă care pot produce pînă la un milion de pulsații pe secundă.

Acest gigant muzical situează Suedia pe primul loc din lume în acest domeniu.

RADAR ☐

• Povestea lui Tarzan s-a reeditat de curînd în Mozambic. Un «om maimuță» a fost descoperit în junglă. El fusese răpit de maimuțe pe cînd avea numai cîteva săptămîni și a crescut în mijlocul acestora pînă la vîrsta de 15 ani. Cu cîtva timp în urmă, o echipă de vînători l-a găsit dormind sub un copac în plină junglă. Cînd vînătorii au vrut să-l ia cu ei, «omul maimuță» a opus o rezistență îndîrjită, mușcînd cu sălbăticie.

Tînărul negru, care nu emitea decît strigăte nearticulate, din clipa cînd a fost capturat, s-a adaptat treptat vieții din satul în care a fost dus, dar e încă insuficient dezvoltat mintal.

COMORI DE LUT

Mîinile modelează harnice
Bulgării aspri de lut...
Le pipăie venele trainice
Cu sîngele lor din trecut.

Apoi, împletesc în fină cunună
O parte din trupul unui luptător,
Şi omul bea, la vremea rea sau bună
Din vasul de lut, visul răcoritor...

Departe, într-un sat de altă dată,
Un olar învîrteşte roata tăcut...
Ridicîndu-se cu fruntea asudată,
El ţine-n mîini un simplu vas de lut.

RALUCA MIRUNA MACOVEI
cl. a VII-a,

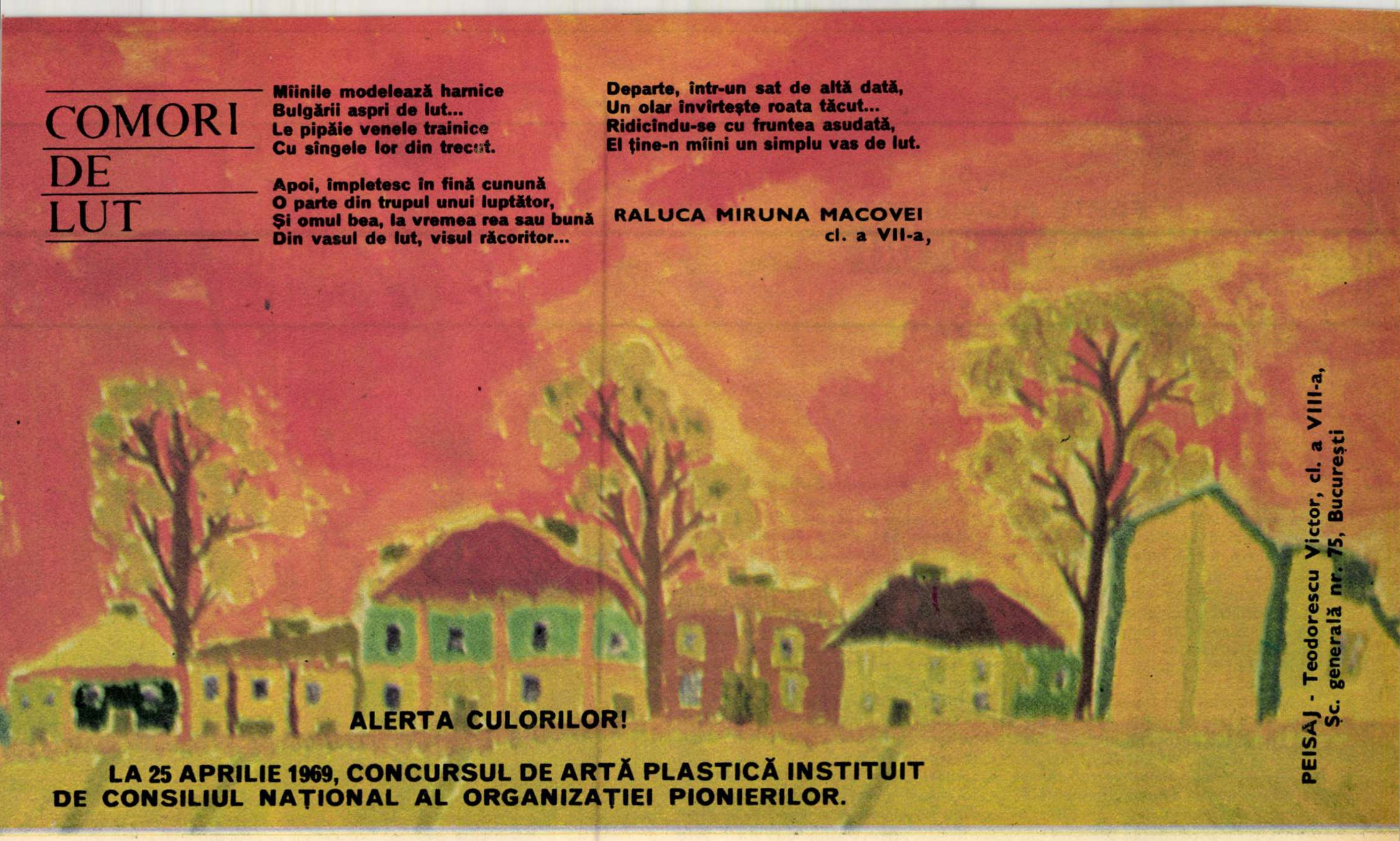

PEISAJ - Teodorescu Victor, cl. a VIII-a, Şc. generală nr. 75, Bucureşti

ALERTA CULORILOR!

LA 25 APRILIE 1969, CONCURSUL DE ARTĂ PLASTICĂ INSTITUIT DE CONSILIUL NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR.

O CRONICĂ PE 72.000 m²? DA! SPUN Cutezătorii

...căci 72 000 m² va ocupa EREN-69. Ce este EREN? Înseamnă: *Expoziţia Realizărilor Economiei Naţionale 1944—1969* care se va deschide vara aceasta la Bucureşti, în parcul expoziţiilor din Piaţa Scînteii (toate ramurile industriale) şi în pavilionul din Parcul Herăstrău (activitate ştiinţifică, arte, ocrotire sanitară şi sport). Vor fi prezente în expoziţie: industria mineră, a căilor ferate, arhitectură şi urbanism (pe o suprafaţă de 3 000 m²), economie forestieră şi industrie alimentară (pe o suprafaţă de 5 000 m²), agricultură (în jur de 3 500 m² suprafaţă), precum şi un pavilion pneumatic al sectorului fizicii nucleare. Industria construcţiilor mecanice va fi bogat reprezentată de către machetele instalaţiilor industriale proiectate şi construite în ţară sau străinătate de către specialişti români.

Uriaşa panoramă istorică a Economiei româneşti va omagia aniversarea a 25 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist.

„Stafeta pionieriei"

MINUNATA ZI «1»

Începuse la fel ca multe altele. Mai întîi, răsărise soarele. Cerul fără urmă de nor mă privea cu obişnuita-i privire albastră, senină. După primii paşi făcuţi spre şcoală, mi-am dat însă seama că undeva, în interiorul meu se întîmplă ceva. Ceva tainic ce mă îndemna să merg mai repede, tot mai repede. Iată-mă ajuns la şcoală. Ţinuta sărbătorească a colegilor dădea un farmec neobişnuit acelei dimineţi de mai. Din clipa aceea totul s-a petrecut ca într-un vis frumos. Au răsunat cîntece, au defilat drapele de mătase, am rostit legămîntul şi, cuprins de emoţie, am primit cravata roşie de pionier.

Acum păşeam spre casă şi mă miram de ce-mi zîmbesc oamenii. Pe furiş, m-am privit într-o vitrină. Nimic neobişnuit în afară de triunghiul de foc de la gît. Am privit cerul. Parcă era mai aproape şi soarele strălucea parcă mai puternic. Aerul înmiresmat de buchetele albe ale pomilor îmi răcorea fruntea. Ciudat! Toate florile rîdeau parcă spre mine. Pînă şi păsările se zbenguiau mai gălăgioase. Dar uite-o pe mama! Alerg cu braţele deschise. Mă îmbrăţişează şi cu lacrimi în ochi mă sărută pe frunte:

— Te-ai făcut băiat mare!

Aşa era. Eram în minunata zi «1» a pionieriei mele.

SORIN ROSENTZVEIG
Liceul nr. 1 «M. Sadoveanu», Iaşi

ÎNSEMNELE CLUBULUI MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII

Reproducem mai jos cele 4 ecusoane ce vor fi acordate participanţilor şi cîştigătorilor concursului **MINITEHNICUS** '69 în afară de insignă, brevet şi carnet de membru.

Ecusonul de argint **gradul I (cu o floare) şi gradul II (cu două flori) se acordă participanţilor din clasele IV—VI (gradul I) şi VII—VIII (gradul II)** care au intrat în concurs, lucrările lor fiind reuşite, dar fără să ia nici un premiu. Ei vor primi în acelaşi timp şi brevetul autentificat.

Ecusonul de aur **gradul I (cu o floare) şi gradul II (cu două flori) se acordă participanţilor din clasele IV—VI (gradul I) şi VII—VIII (gradul II) care au fost premiaţi** la concurs sau, fără să fie premiaţi, au fost declarati membri ai clubului ei numărîndu-se printre primii 200 în ordinea valorii tehnice a obiectelor trimise. Deţinătorii ecusonului de aur vor mai primi: brevetul, carnetul de membru şi insigna clubului.

Ecusoanele de aur vor fi înmînate în cadrul taberei **MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII** din vara aceasta, iar ecusoanele de argint vor fi trimise prin postă, la domiciliu. Deţinătorii vor avea grijă să le ajusteze după contur şi să le monteze, de preferinţă pe partea stîngă a pieptului.

Ecusoanele au dimensiunea de 7 × 6 cm.

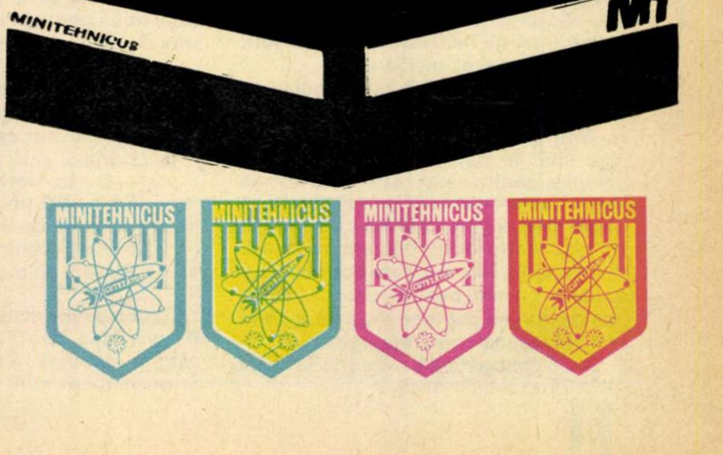

FAPTE PIONIEREȘTI

SALVATORI

de
MIRCEA
SÎNTIMBREANU

Nu, nu mă miră cîtuşi de puţin anumite gesturi în anumite împrejurări. Ca acesta, de pildă, de pe dealurile Blajului, cînd băieţaşul **Titus Botea** oprindu-şi în chip nefericit alunecarea tălpicilor într-un ciot pitit sub omăt «rămăsese lat», iar cei doi colegi cu care pornise la schiat, dezbrăcîndu-şi la —20° tunicile, au improvizat o targă şi l-au transportat cale de 6 km prin troiene, pînă la spital. Cei trei erau prieteni.

Nu mă miră nici fapta celor 5 copii din **Vîrtejan-Ialomiţa,** care au sărit să stingă focul izbucnit în gospodăria unui sătean. «Cînd am văzut coşul în flăcări şi fumul ieşind verzui de sub acoperiş nu era nimeni primprejur. Atunci n-am mai stat pe gînduri», ne scrie pionierul **Victor Punescu.**

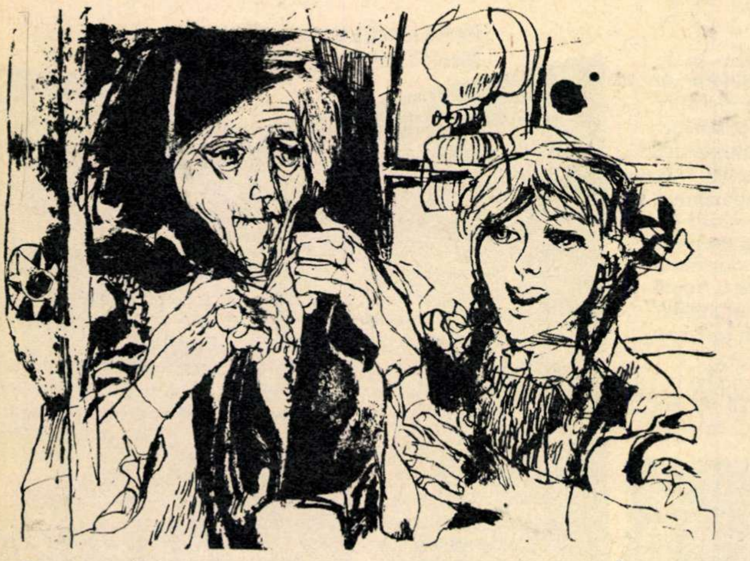

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Era gospodăria unui consătean.

Nu mă miră nici faptul că, aproximativ în aceeaşi perioadă, nişte copii din comuna **Bragadiru-Teleorman,** aflaţi pe viscol în drum spre casă, au salvat zece miei nou născuţi, ameninţaţi să degere, vîrîndu-i sub paltoane, înveliţi în căciuli şi fulare. «I-am hrănit cu biberonul, ne relatează **Tundrea Ion,** pînă s-au pus pe picioare».

Turma era a C.A.P. din comuna lor, copiii îi cunoşteau pe ciobani.

S-ar putea spune că fapte ca acestea sînt pe deplin fireşti şi din alte motive, pentru că, de exemplu, victima unei fracturi plînge şi geme, pentru că nişte miei degeraţi behăie de ţi se rupe inima, pentru că nu poţi sta cu mîinile în sîn cînd cineva strigă «ca din foc»: «Săriţi, oameni buni!», pentru că astfel de gesturi se pot face din milă, pentru că totdeauna copiii etc. etc...

Aş fi fost gata să subscriu la toate aceste explicaţii dacă...

Dacă din comuna **Sulighete** — judeţul **Hunedoara** nu ne-ar fi parvenit o ştire despre un act cu totul şi cu totul deosebit de salvare. Nimeni nu ţipa acolo după ajutor, nimeni nu implora, nu gemea şi totuşi... Dar ascultaţi:

«Mulţi pionieri din unitatea noastră strîngem folclor. Cîntece vechi, legende, jocuri, zicători şi altele mai ales de la bătrînii satului. Eu am găsit o baladă despre Horia, după uciderea lui pe roată la Bălgrad, pe care n-o mai ştia nimeni decît o femeie bătrînă din sat. O ştia şi mi-o cînta toată afară de sfîrşit pe care nu şi-l mai amintea deloc. Toată iarna m-am dus pe la dînsa, o ajutam la de toate şi îi cîntam balada Horii. În cele din urmă, într-o după-amiază cînd ne aflam pe prispă şi ne uitam cum fumegau pădurile după ploaie, şi-a reamintit totul. În tot acest timp am aflat şi multe alte lucruri pe care le-am notat. Altfel. toate acestea s-ar fi pierdut, căci locuitoarea Benea Floarea a răposat de curînd, fiind bătrînă de 92 de ani».

Şi fetiţa ne scrie aceste versuri pe care, după aproape 200 de ani ea **le-a salvat** de la o veşnică înnegurare:

«Sus pe dealu, Topliţii
Urcă Horia cu moţii
Bate vîntu' cetina
Horia-şi cată inima.
— Du-te, Horio, la Bălgrad
Că o afli într-un brad
Taie bradu' şi dă-i foc
Pune-ţi inima la loc
Pune-ţi inima la loc...»

Dacă mă miră acest gest de salvare? Un pic. Pînă ce ochii îmi cad pe semnătură: pioniera **Turdaş Anişoara.** Şi nu mă mai miră deloc.

GLOB-TROTERII DIN CORUND

CRONICĂ PIONIEREASCĂ

1

2

4

5

Pentru că, orice s-ar spune, există cutezători între cutezători. Îi spunem aşa şi celui care rezolvă o problemă grea la matematică, şi harnicului rachetomodelist, şi lui Ionică, aripa dreaptă a reprezentativei şcolii, şi...

Dar, prieteni, să ne gîndim: există cutezători care, la vîrsta lor (vîrsta voastră) au mers pe jos peste dealuri, văi şi munţi 800 de km. Repetaţi asta în minte şi încercaţi să vă închipuiţi distanţa... (mai ales voi, cei care intraţi în panică atunci cînd trebuie să faceţi pe jos 100 m).

Copiii din comuna Corund, judeţul Harghita — specialiştii o spun — sînt cei mai bine organizaţi şi cei mai destoinici elevi-turişti din ţară (au şi 4 «turişti consacraţi», iar activitatea lor cu o vechime de vreo 15 ani e în atenţia şi preţuirea federaţiei de specialitate).

Să vi-i prezentăm. Începem cu o secvenţă «carte de vizită» (foto 1): victorioşi, pe vîrful Firtuş (al cărui nume îl poartă şi cercul lor de turism). Nu treceţi mai departe pînă nu-l identificaţi în fotografie pe animatorul drumeţilor din Corund, profesorul Beder Tiberiu, directorul şcolii (în haină de culoare deschisă).

Şi-acum, în cîteva imagini, iată o zi turistică în jurul Corundului: :

Se pleacă dis-de-dimineaţă, de obicei, indiferent de vreme. («Brr! Cum adică, şi pe ploaie sau lapoviţă?...» «Da, şi pe!»). După puţin mers începe un concurs de orientare turistică: la pornire, bilete, busole, semne (foto 2). Pe traseu, o probă de îndemînare. Şi ce probă!... (foto 3). Cine are ochi de văzut, să vadă! Acum, o foarte echilibrată şi dîrză «sosire» (foto 4).

Şi iar la drum, spre platoul Harghita. Asaltul ultimei «redute». Cucerirea ei se face-n atmosferă... vitejească: cu strigăte de ura. După care, cuceritorii se odihnesc un pic sub piramida formată din cei 4 stîlpi ai semnului topografic ce marchează vîrful (foto 5). Apoi popasul. Masă haiducească — fiecare cu trăistuţa. Apoi, cucerirea cascadei Lolaia (foto 6; fricoşii să nu se uite).

Se-apropie seara. Ce s-a întîmplat? Cumva o fetiţă scînceşte că s-a zgîriat, sau vreun «băiatul mamei» se văicăreşte că s-a lovit? Nu, nicidecum. Grupa de turism are de toate. Pînă şi... medici. Iar un praf de sulfamidă şi puţin spirt — medicamentele drumeţului călit — fiţi fără grijă, există. Acum, după repaosul de seară (foto 7) — începe noaptea romantică în corturi.

Pentru că aşa-i... tipul romantic. El nu face lucrurile «ca lumea», el îşi «complică» viaţa, face ocoluri în loc s-o ia de-a dreptul. Dacă vreţi să-i înţelegeţi motivele, faceţi ca dînsul. Şi-atunci veţi descoperi şi foloasele.

Cărările patriei vă aşteaptă.

ILIE TRAIAN

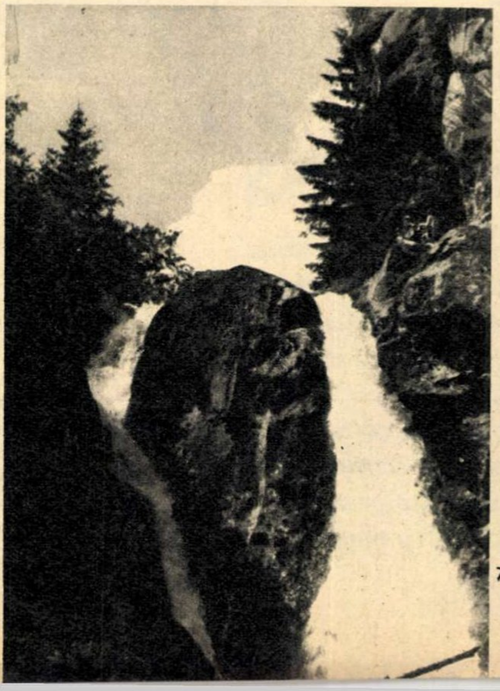

6

7

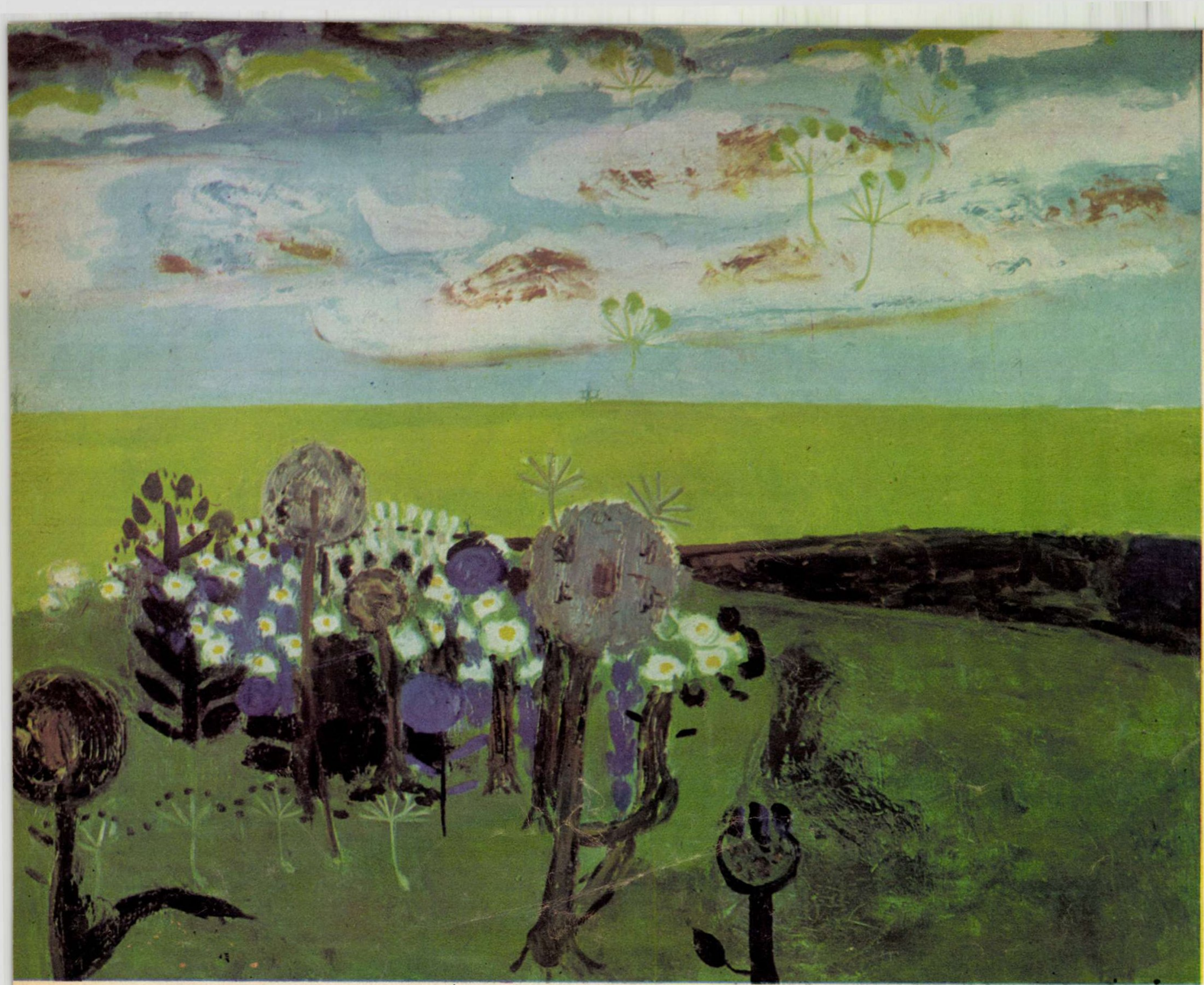

GRIGORE VASILE — BĂRĂGANUL — ulei pe pînză

Istorie

RADU CÂRNECI

Dorm voievozi în cripte de răcoare —
de taină,-n munți, bătrînele păduri
înalță oști puterea să-și măsoare
și lung sclipesc străvechile armuri.

Iar șesurile vin în horă largă
cu mari averi spre muntele de dor,
larg apele luminile-și descarcă
spre aura de timp cutezător.

S-aprind sub frunte gîndurile-nalte
ca-ntr-un palat nestinsele comori,
căci veac de slavă peste celelalte
își podobește cerul demn cu sori.

Și, iată-mă c-o tîmplă către ieri,
— de-mi bat în sînge tainele străbune —
și stau cu-a doua către primăveri
ce-mi încunună visul cu minune.

SUPERLATIVUL

La ora șapte dimineața, în spălător, cu pijamaua spînzurată pe un umăr, ca o statuie abia dezvelită, era cel mai frumos din lume. I-o spunea oglinda cojită pe la colțuri care îi reflecta fața rotundă, freza năclăită și mai ales zîmbetul larg, atît de larg încît părea agățat de urechi cu un gumilastic.

...Pe la ora zece devenea cel mai puternic. Era de ajuns pentru aceasta — după împrejurări — să calce pe coadă motanul costeliv și acesta să îi țîșnească dintre picioare îngrozit, să ia în șpiț o castană, să trîntească o ușă... Așa, fiind el cel mai frumos și cel mai puternic din lume, devenea dintr-o dată (și pe deasupra) cel mai deștept. Era clipa cînd, după ce se

(continuare în pag. 7)

(Urmare din pag. 6)

uita în orar, își făcea ghiozdanul pregătindu-se de școală fără să deschidă o carte. Pleca.

Pe la șase se întorcea. Ziua îl năpădise ca o cenușă... La ora întîia celui mai frumos băiat din lume i se ceruse să își taie unghiile. Erau atît de lungi și atît de murdare... La ora a doua părăsea arena și cel mai puternic. Ciudat, chiar la ora de educație fizică. Se prăbușise la cea de a treia flotare. Fix după o oră cununa de laur de pe fruntea celui mai deștept băiat din lume își lepăda, veștejită, ultima frunză. Chiar la lecția despre frunză.

— Nervurile? Da, știu! Apar atunci cînd frunzele sînt nervoase...

Clasa rîdea și el nu știa dacă nu cumva a devenit, subit, cel mai spiritual *băiat din lume. Pentru cincizeci de minute doar căci era timpul să devină și* cel mai isteț *la ora următoare cînd spunea că și-a uitat acasă carnetul de note și dacă tovarășul profesor îi dă voie acasă îl poate aduce în două minute, dar se întorcea după douăzeci și spunea că e ușa închisă...*

Se terminau orele și el se întorcea acasă. Amurgul, oboseala, foamea îi țineau tovărășie. Se oprea lîngă motan și îl mîngîia în timp ce acesta torcea, costeliv și murdar.

— Ce suflet bun am, cugeta el, sînt cel mai bun băiat *din lume...*

Intra apoi în casă; își întindea pe o felie de pîine untură și boia și, neavînd ce face, deschidea o carte, la întîmplare. Gramatica... — Ce avem noi la română? Superlativul?

Începea să citească: «Superlativul este unul dintre gradele de comparație ale adjectivului care exprimă că un obiect are o însușire în cel mai înalt grad. El se formează din comparativul de superioritate al adjectivului precedat de articolul demonstrativ cel, cea, cei, cele...

Se oprea din citit și ofta.

— Superlativul... Ţţ, greu al naibii! Cel mai greu lucru din lume...

Și zvîrlea cît colo cartea.

M.S.

Cutezători de-a lungul veacurilor

Din copilăria lui AUREL VLAICU

de **ION DODU BĂLAN**

Vlaicu privea atent și iscoditor, ca spre afundurile unei taine, spre cîrdurile de cocori care zburau în unghiuri perfecte, pe Mureș în sus, nu se știe de ce și nu se știe unde. Zmeul i se odihnea pe uriașa frunză de brusture. Părea ostenit de atîtea urcușuri și coborîșuri, în luptă cu vîntul, care ațipise și el acum. Era un ceas de vecernie; un ceas de liniște și de pace; un ceas în care nici peștii nu mai clipoceau în apele veșnic triste ale rîului. Era una dintre acele tăceri misterioase în care lui îi vorbeau mutește tainele naturii și ființele miraculoase ale poveștilor, ascultate seara prin clăci și șezători. În muțenia aceasta de mormînt, deodată i se păru că aude un glas ciudat și necunoscut. Sfîrșit de oboseală ațipi o clipă și el, întins pe covorul de frunze. Îi vorbea cocorul cel bătrîn din capul unghiului. Îi vorbea blînd și clar ca un om. Vlaicu visa că ascultă și iată ce-i spunea cocorul din tăriile cerului: «Noi sîntem neobositele zburătoare. Noi nu cunoaștem drumurile strîmte și întortocheate ale pămîntului. Noi cunoaștem drumurile drepte și scurte, drumurile fără pulbere. Drumurile văzduhului. Dacă tu vrei, copile, noi te luăm bucuros în rîndurile noastre, să cunoști lumea, s-o vezi de sus, s-o înțelegi mai bine. Zmeul tău în ciuda numelui pompos, nu te poate ridica nici o palmă de la pămînt». Vlaicu se cutremură ca de o minune, se ridică și-și privi umbra prăvălită peste apele liniștite ale Mureșului. Stătea buimac între vis și realitate. Omul e făcut să se tîrîie pe pămînt sau prin apă; el nu poate merge pe vînt ca frunza și ca pasărea. Peste gîndul lui înfricoșat, cocorul cel bătrîn continua parcă să vorbească misterios: «Îți voi arăta nemărginirile văzduhului, pentru care, visătorule copil, tu ești născut ca și mine. Ne vom ridica deasupra cetăților de nori și vom merge fără acte peste mări și țări și vom vedea oameni buni și răi, și locuri frumoase și urîte, și vom fi prieteni, pînă la apusul vieții noastre așa de trecătoare.»

Aurel iubea nespus de mult păsările. Îl cucereau prin zborurile lor zvelte, prin inteligența lor. Căci după îndelungi ceasuri de admirație pentru curgerea lor lină pe căile văzduhului observase că zborul nu stă numai în puterea aripilor, ci și în dibăcie. Nu i-a fost dat să vadă pasăre zburînd în contra vîntului. «Ele or fi avînd minte ca și oamenii» — se întreba el adeseori și era convins că da, mai ales dacă era vorba de uliu. «El îi tare hoț. Zboară mai mult cu dibăcia minții decît cu puterea aripilor. De aceea el nu se obosește niciodată». De cîte ori l-a urmărit deasupra grădinii lor, dînd tîrcoale puilor de găină, de cîte ori nu stătea întins pe spate pe cîmp, și-l privea plutind ca un gînd ușor, dus lin de adierea vîntului! Rămînea vrăjit de supletea zborului și visa observînd și observa visînd taina păsării din văzduh.

Într-o zi observă ceva și mai interesant. Uliul pe care-l urmărea cu privirea nu numai că zbura în direcția vîntului, dar și urca și cobora o dată cu acesta. Va să zică își mărturisi el — păsările nu se luptă cu vîntul, ci se folosesc de el ca să zboare și conchise compătimitor pentru zburătorul de la Ormindea: «Săracul om, el n-a ținut seama de puterea vîntului și dihania asta a cerului l-a trîntit de pămînt ca un armăsar nărăvaș».

Deși se ridicase de cîteva clipe în picioare, din pricina împunsăturilor de țînțari, Vlaicu, zdrobit de atîta alergătură, încă nu se trezise de-a binelea. Visul continuă pînă ce dete cu privirea de globul soarelui care se lăsa alene, după dealurile Zarandului, spre culcare. El se culcă o dată cu găinile — gîndi Vlaicu — dar eu trebuie să mai prind încă lumina, să-mi fac lecțiile pentru mîine. De vreo trei săptămîni începuse școala și acum era în clasa a patra și se cerea învățătură serioasă pentru ca să poată merge la școlile cele înalte de la Orăștie. Copiii de țărani ca el nu prea au loc la ele. Puținii care intră, trebuie să fie din cale afară de isteți și de pricepuți. Zic domnii că ei să rămînă la coada vacii, că nu li-i mîna făcută pentru condei. Și apoi concurența era mare. Copiii domnilor aveau tot ce le trebuie, cărți, timp, ambianță. Lui îi lipsea mai totul afară de inteligența și puterea de muncă, ceea ce nu se cerea prea insistent de la copiii domnilor. În astea Vlaicu era bogatul bogaților. Cu celelalte mai greu. Petrolul e scump și la țară nimeni nu lucrează la lampă. Chibritele, *lemnușele* ori *ghiufele* cum le mai spune — de asemenea-s scumpe și nu se prea găsesc. Pentru aprinsul focului, el a făcut dintr-o potcoavă de cal un amnar mare, a uscat cu grijă, la soare, o iască de salcie, din care rupea bucățele lunguiețe, le punea pe o anumită piatră, descoperită de el la Mureș și apoi o scăpăra cu amnarul. Iasca prindea jeratic și fumega îndelung, mocnit ca o pipă. În privința aceasta, Aurel devenise un mic meșteșugar. I-a dat o asemenea trusă de aprins și moșului cu poveștile sau omului cu gura de aur, cum îi zicea el. În zilele din urmă iscodise o altă aprinzătoare, dintr-o împletitură subțire de bumbac, trecută printr-un cartuș vechi, prevăzut la un capăt cu o rotiță, care ține loc de amnar, și cu o piatră. A lucrat mult pînă a înjghebat-o, folosindu-se de tot felul de unelte și chiar de foiul fierarului. Prietenii săi și chiar oamenii în vîrstă se uitau la ea ca la o minune și nu le venea să creadă. Acum îi umbla gîndul să facă o lampă veșnică, să ardă cum ard stelele pe cer, ziua și noaptea încontinuu. Îi găsise forma, îi fixase locul în casă, unde să fie așezată, dar nu găsea materia care să ardă necontenit, toată viața.

— Mi-ar trebui un colț de stea, își zise el într-o zi, și-atunci totul ar fi rezolvat. Dar cum s-ajungi pînă la stele? În serile de vară rămînea tîrziu, pînă spre miezul nopții în curte sub frăgar și privea atent căderea miraculoasă a stelelor. Le urmărea cu privirea pînă ce cădeau în hău și nu se mai vedeau. Unde-or fi căzînd? M-aș duce pînă la capătul lumii dac-aș ști c-aș găsi un colț de stea aprinsă ca să-mi fac lampa cu lumină veșnică. Lumina aceasta trebuie să fie ascunsă undeva și pe pămînt — se încurajă el. — Unii spun c-ar sta ascunsă cu comorile-n pămînt și că în toiul nopții țîșnește în lungi limbi de flăcări la suprafață. Dac-aș cunoaște locul aș pîndi-o fără frică și-aș prinde-o într-o sticlă, aș astupa-o cu un dop și aș avea lumină fără de sfîrșit. O bucurie ascunsă îi inundă sufletul și-i lumină toată fața. Cu gîndurile acestea ajunse în curtea casei părintești.

— Bună sara, mamă.

— Să trăiești sănătos, dragul meu, da' ce te-a ținut pînă la vremea asta pe cîmpuri?

— Cocorii — răspunde el făcînd un semn cu mîna spre cer. E vremea cînd se duc berzele... Știi... Un nod i se puse în gît și nu mai putu să vorbească

— Lasă berzele, numai tot umbla după cai verzi pe păreți, și apucă-te de-ți fă lecțiile, că berzele nu te trec în clasa următoare.

— Dacă berzele aduc atîția copii pe lume, apoi eu cred că-i de datoria lor să se și îngrijească de ei după aceea. Și de mine mi se pare că se îngrijesc. Mă învață foarte multe lucruri, pe care nu le aflu de la școală.

— Doamne, ferește, tu ești nărod, Aurel, cum poți vorbi așa, doar nu ești vraci, să te înțelegi cu păsările.

— Nu-s vraci, dar mă-nțeleg de minune cu ele. Și lasă nu te mai mira matale, că știu eu ce știu. Și de la uliu se pot învăța multe, multe de tot. Nu știu de ce cînd îl văd zburînd mi se pare că scrie, pentru mine, cu trupul lui pe cer, o poveste adevărată.

Lelea Ana s-apucă s-aprindă focul cu amnarul făcut de Aurel, iar el își luă caietele și cărțile și se uită la orar. Parcurse repede lista materiilor ca să aleagă ce avea pentru mîine. *Cetirea*, *Computul cu cifre*, adică Aritmetica, *Istoria naturală*, *Fizică* și *Grădinărit*. Cetirea merge. Computul cu cifre — nu mă doare capul. Istoria naturală — povești. Grădinăritul îl știu de dinainte de a învăța să citesc. Mai rămîne *Fizica*. Aici să vedem ce mai spune domnul autor și prinse a răsfoi cartea de fizică, oprindu-se mai cu seamă asupra desenelor. A, da! *Scripetele* — l-avem pentru mîine. Citi lecția cu atenție și apoi căută «ciga», scripetele din lemn cu care badea Dumitru ridica sacii de porumb în podul casei și s-apucă să facă «experiență». Fără probă — aprecia el — totul e vorbă goală. Să vedem ce spune proba, adică practica. Aurel era mereu atent la experiența meșteșugarilor satului, învăța de la ei și-i privea cu admirație. Odată verificat în practică adevărul științific îi rămînea drag și familiar ca o poveste.

Toulouse, 1 iunie 1968

Prof. dr. MIHAI C. BĂCESCU relatează cutezătorilor

O EXPEDIȚIE IN OCEANUL PACIFIC

• 40 DE ZILE ÎNTRE CER ȘI APĂ, DE-A LUNGUL CURENTULUI HUMBOLDT • 13 OAMENI DE ȘTIINȚĂ ÎN PERMANENTĂ ALARMĂ • UN OBIECTIV FOTOGRAFIC LA 6 000 m ADÎNCIME.

1

Sute de elevi vizitează aproape zilnic sălile Muzeului de istorie naturală «Grigore Antipa». Interesul pe care tinerii îl poartă exponatelor aflate acolo este perfect îndreptățit, întrucît acestea constituie noi și largi porți deschise către cunoaștere. Directorul muzeului este prof. dr. *Mihai C. Băcescu*, membru corespondent al Academiei. Fost elev al lui Grigore Antipa, profesorul Băcescu este un om de știință cunoscut nu numai în țara noastră, dar și peste hotare. Nu de mult, el a participat la o interesantă expediție internațională de cercetare a adîncurilor mării. Un grup de cutezători, pionieri de la Școala generală nr. 80 din București l-au vizitat pe profesor în laboratoarele muzeului, rugîndu-l să le povestească despre această interesantă călătorie de studii.

— Mai întîi am să vă dau cîteva date despre expediție. Nava americană pe care am călătorit poartă numele «Anton Brun», după numele cunoscutului explorator danez al abisurilor oceanice. Pe puntea ei se aflau treisprezece oameni de știință: opt americani, doi germani, un canadian, un indian și eu, un român. Expediția a durat 40 de zile.

Am pornit din Guayaquilul Ecuadorului. După ce am înaintat 200 km spre largul Pacificului, am luat sudul pentru a găsi așa-numitul «jgheab peruvian», o mare prăbușitură a globului ce se întinde din Peru pînă la sud de Chile, un jgheab cu o adîncime variind între 6 și 7 000 de metri. Scopul expediției era să cerceteze fauna acestei regiuni. Metoda a fost pe cît de modernă, pe atît de neobișnuită. Fundul oceanului, de la 4 la 5 300 m, a fost fotografiat, trecîndu-se în zig-zag de mai multe ori peste «jgheab».

Cu puțin timp înainte de a ne îmbarca în largul oceanului Pacific, în dreptul jgheabului Californiei, a fost găsită o moluscă ciudată, un fel de melc de 2—3 cm diametru, care în locul unei cochilii răsucite are un capac. Tipul acesta de moluște este de origine foarte veche, numărînd sute de milioane de ani. *Neopilina galathae* cum a fost numită, este așadar o «fosilă vie» care ar putea să dezlege multe taine legate de originea vieții. Toți cei care participam la expediție ne întrebam dacă în cursul cercetărilor noastre vom mai găsi și exemplare în viață.

Zilele treceau fără nici un rezultat. Eu unul mă încăpățînasem, cercetam zi și noapte sedimentele de pe fundul oceanului. Și iată că munca nu mi-a fost zadarnică. Într-una din zile au fost găsite mai multe deodată, printre care am identificat și una nouă.

Vestea s-a răspîndit repede pe vas. De îndată evenimentul a fost cinstit cu țuică românească, iar speciei descoperite i s-a dat numele de *Neopilina Bacescui*. «Jgheabul peruvian» este bine populat cu asemenea moluște.

Importanța neopilinelor este deosebită. Supusă unui șir de analize fiziologice, neopilina trebuie să demonstreze dacă proporția de săruri din sîngele ei amintește compoziția salină a mărilor și oceanelor de acum cîteva sute de milioane de ani și să ne arate cu care dintre grupele actuale de moluște este mai înrudită. Aceasta va constitui o dovadă că, dincolo de toate transformările produse de-a lungul mileniilor, viețuitoarele au păstrat în mediul lor intern ceva din amintirea trecutului acvatic. Dar cercetările sînt în curs.

Găsirea neopilinei și stabilirea compoziției faunistice a «jgheabului» n-au fost unicele scopuri ale expediției noastre. Printre altele, trebuie să știți că am urmărit să descoperim bogățiile minerale aflate pe fundul oceanului. Rezultatul a fost găsirea unor aglomerări mari — concrețiuni — de crom, nichel, mangan. S-a făcut harta acestor locuri, pentru a se constata dacă zăcămintele merită să fie exploatate. S-a mai calculat densitatea vieții animale pe acele adînci funduri de ocean și producția primară a fotoplanctonului.

În cursul acestei expediții a fost cercetată influența curentului rece Humboldt. Acest curent vine dinspre Antarctica și curge spre Ecuator, de unde o cotește către vest, spre Galapagos, apoi se pierde în largul Pacificului, spre Insulele Polinesiene. Pe aceste ultime ramuri ale curentului a trecut pluta lui *Thor Heyerdahl*, în cadrul expediției «*Kon-Tiki*». Cînd acest curent rece ajunge pe coasta Perului, întîlnește apele foarte calde ale Pacificului. Această diferență de temperatură produce o perdea de ceață permanentă care împiedică creșterea vegetației pe versantul oceanic al Anzilor, pînă la 2 000 m altitudine; de aceea pe acolo domnește un adevărat pustiu. Cînd locuitorii Limei vor să profite de soare iarna, nu vin la plajă pe țărmul oceanului, ci suie pe înălțimi, unde se află stațiunile fără ceață. Pe celălalt versant al munților se află pădurile virgine ale Amazoniei.

Cercetarea acestei porțiuni de coastă pustie prezintă un mare interes pentru oamenii de știință. Dar oceanul? Curentul rece aduce multe substanțe nutritive, cu care se hrănesc pești din neamul hamsiilor, din care pricină la confluența curenților rece și cald se desfășoară cel mai intens pescuit din lume. Curentul rece Humboldt influențează și fundul oceanului. Aerisindu-l continuu, el face să pulseze aici din plin viața. Pentru cercetătorii de pe «Anton Brun» era deci foarte important să studieze influențele acestui curent asupra faunei de fund, pentru mine și a celei de la țărm, tot atît de necunoscută pentru un european.

În ce mă privește, m-am întors cu mult material de studiu reprezentînd fauna marilor adîncimi între care și o

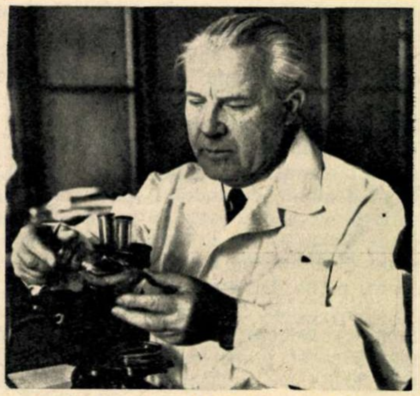

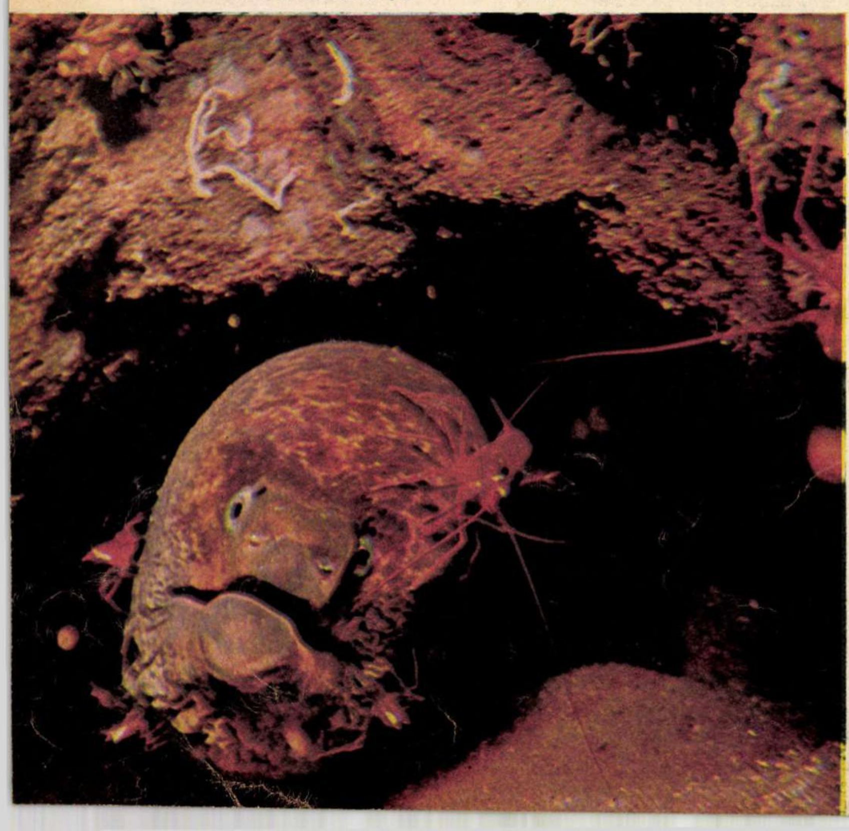

2

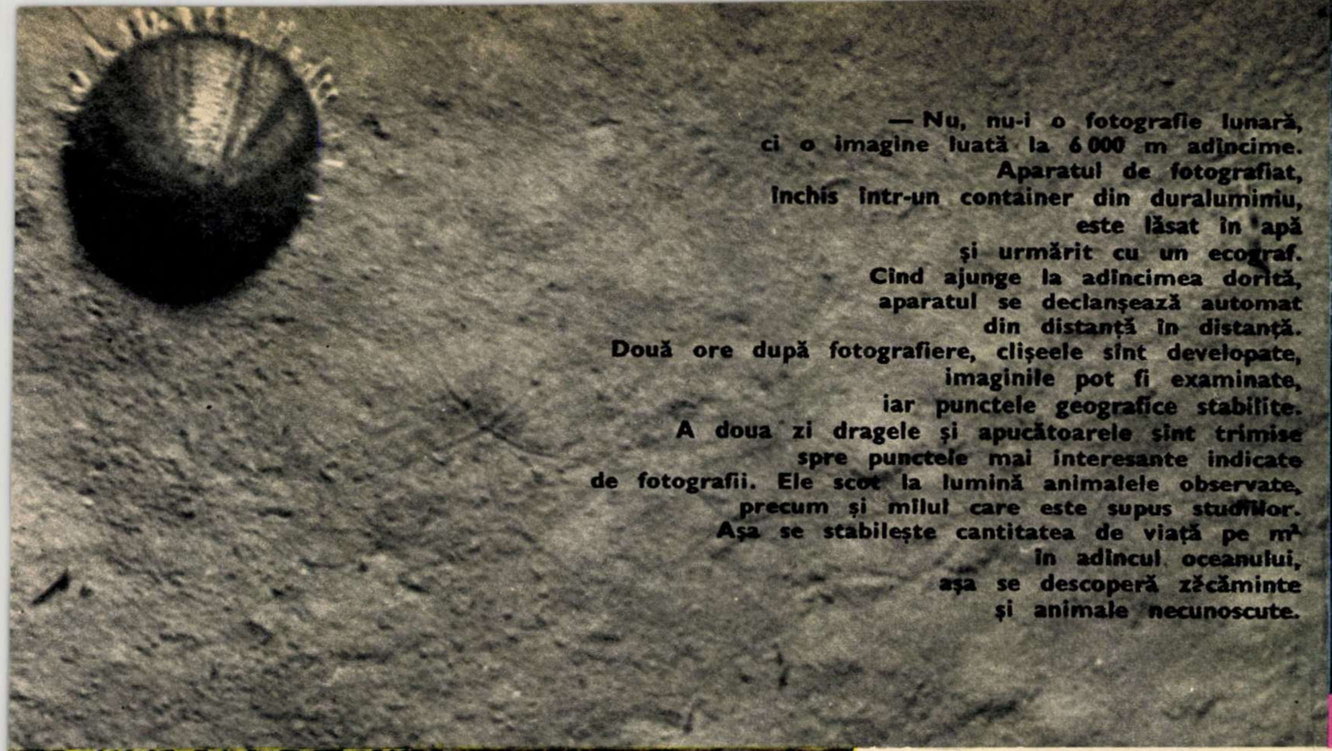

— Nu, nu-i o fotografie lunară,
ci o imagine luată la 6 000 m adîncime.
Aparatul de fotografiat,
închis într-un container din duraluminiu,
este lăsat în apă
și urmărit cu un ecograf.
Cînd ajunge la adîncimea dorită,
aparatul se declanșează automat
din distanță în distanță.
Două ore după fotografiere, clișeele sînt developate,
imaginile pot fi examinate,
iar punctele geografice stabilite.
A doua zi dragele și apucătoarele sînt trimise
spre punctele mai interesante indicate
de fotografii. Ele scot la lumină animalele observate,
precum și mîlul care este supus studiilor.
Așa se stabilește cantitatea de viață pe m^2
în adîncul oceanului,
așa se descoperă zăcăminte
și animale necunoscute.

4

3

CÎTEVA RÎNDURI DE ISTORIE

Cercetările oceanografice românești datează din a doua jumătate a veacului al XIX-lea. Prima personalitate de anvergură mondială în acest domeniu a fost Emil Racoviță, *cel dintîi biolog din lume care a studiat Antarctica, aducînd științei nu numai numeroasele sale observații asupra faunei și florei, ci și numeroase exemplare pe baza cărora s-au descris ulterior zeci și zeci de specii noi. El a lăsat importantele studii despre balene, foci etc. și despre adaptarea animalelor la viața din grote.*

A urmat Grigore Antipa, *care a studiat în special peștii străvechi numiți sturioni. Lui i se datorează stațiunea marină de la Constanța (înființată în 1932) și care astăzi îi poartă numele, ca și Muzeul de istorie naturală din București.*

Un alt om de știință român care s-a ocupat de fauna marină, Ioan Borcea, *a înființat importanta stațiune de la Agigea.*

1) Pare un păianjen uriaș, dar este o langustă japoneză. Trăiește în toate găurile din stîncăriile Pacificului. Ca toți racii mari este un aliment căutat.

2) Murena poate trece de 1,5 m lungime. De dinții săi se teme orice vietate marină — și chiar omul. În schimb creveți îi pătrund fără grijă în gură, pentru a-i curăți dantura. Este fenomenul numit «simbioză de curățire».

3) Cu acest arici de mare care poartă foarte frumosul nume de Diadema este mai bine să n-ai prilejul de a te întîlni. Trăiește în apele Cubei. Spinii lui veninoși ondulează în toate direcțiile. Printre ei își caută protecția unii pești foarte mici.

4) Apărată de veninul spinilor înotătoarei sale de pe spate, scorpia-de-mare (Scorpaena) stă fără teamă, neclintită între pietrele de la care împrumută culoarea ce o apără de dușmani.

5) Mărgeanul este unul dintre cele mai frumoase viețuitoare ale mărilor calde.

Neopilina. Am adus pești abisali foarte mulți și variați, necunoscuți aici în muzeele de la noi, pești cu ochi telescopici, sau cu organe luminoase (din grupa mictofidelor), pești cu guri uriașe sau raci, holoturii și arici de mare; de la țărm, steluțe de mare, diverși crustacei etc. Am adus cîteva sepii mari, de un metru lungime, din acelea socotite ca fiind cele mai feroce răpitoare din lumea nevertebratelor. În regiune se află și sepii ce ajung și pînă la 3 m lungime. Acestea ieșeau noaptea la suprafață, în urmărirea peștilor atrași de luminile navei. Printre multe alte viețuitoare se aflau și balene, ce urmăreau și ele fauna îngrămădită în jurul luminilor.

Cu timpul sper să duc la capăt cîteva studii interesante despre viața atît de bogată și variată a adîncurilor oceanice.

Tîrziu, cînd pionierii au plecat, lăsîndu-l pe profesor în lumea fascinantă a laboratorului său, duceau cu ei o mulțime de imagini ale vieții fantastice pe care ne-o ascund încă abisurile oceanelor lumii.

Interviu consemnat
de B. CARAGIALE

5

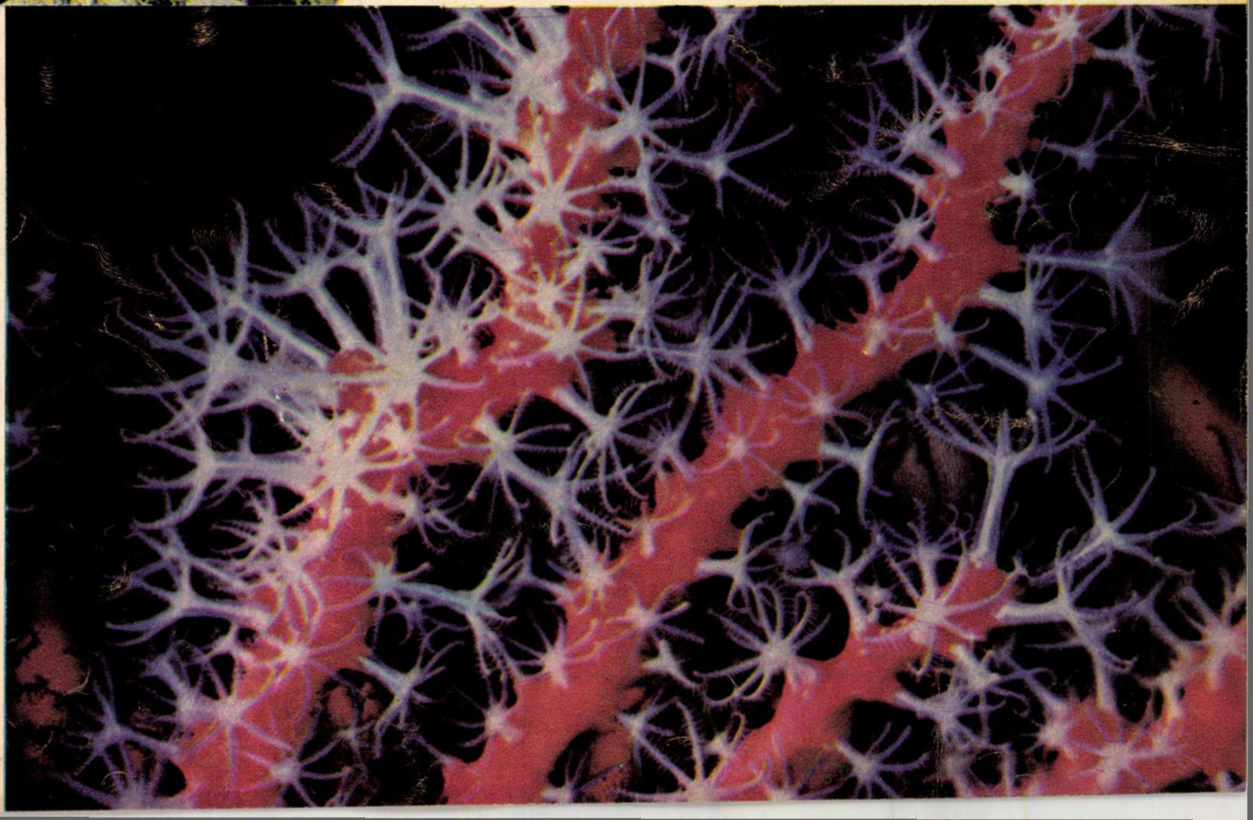

TROMMEL
Zeitung für Thälmann-Pioniere und Schüler · 22. Jahrgang · Index 33 528
GAZETA
PIONIERILOR
DIN
R.D.G

ÎN VIZITĂ LA Cutezătorii

O fată din LEUNA

Am cunoscut-o pe Ursula acum patru ani. Era iulie, cu puțin înainte de marea întîlnire a pionierilor din orașul Karl Marx. Pe atunci vizitam expediția pe apă a stației «Tinerii chimiști» din Leuna. Cincisprezece pionieri au plecat cu bărcile și au ridicat corturi pe malurile rîului Unstrut și Saale. Timp de 10 zile ei au verificat de trei ori pe zi în locuri anume stabilite, nivelul apelor celor două rîuri. Această expediție primise o temă de cercetare importantă din partea uzinelor chimice «Walter Ulbricht» din Leuna, care întrebuințează anual multe milioane de metri cubi de apă din rîul Saale. Apa este de cea mai mare importanță pentru reacțiile chimice și pentru răcirea coloanelor de distilare, care funcționează la temperaturi înalte. Apa Saalei are însă o proprietate neplăcută. Conține mult calcar și este — în limbajul chimiștilor — dură. Sarcina expediției pionierilor era să descopere cauzele acestei durități. O fetiță, Ursula Heise, se făcea mereu remarcată prin cunoștințele ei foarte temeinice. Trecea cu conștinciozitate rezultatele cercetărilor în cataloage și cu aceeași minuțiozitate făcea analizele.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, adică în august, cînd colectivele de muncitori din orașul Karl Marx au organizat o expoziție, Ursula Heise a fost invitată ca reprezentantă a expediției tinerilor chimiști.

...De atunci au trecut patru ani. Azi Ursula este ucenică la uzinele Leuna și mai are puțin pînă la examenul de absolvire. Cu aceeași siguranță cu care ieri analiza probele de apă în laboratorul stațiunii «Tinerii chimiști», azi manevrează butoanele de la pupitrul de comandă al fabricii de amoniac și mînuiește o uriașă linie de producție. Mîinile ei declanșează procese chimice complicate, stăpînesc temperaturi și presiuni, conduc un întreg proces de producție.

*

Planuri de viitor? Ursula Heise visează să lucreze cîndva în noua uzină Leuna II.

K.H. RÜHLE

1

2

3

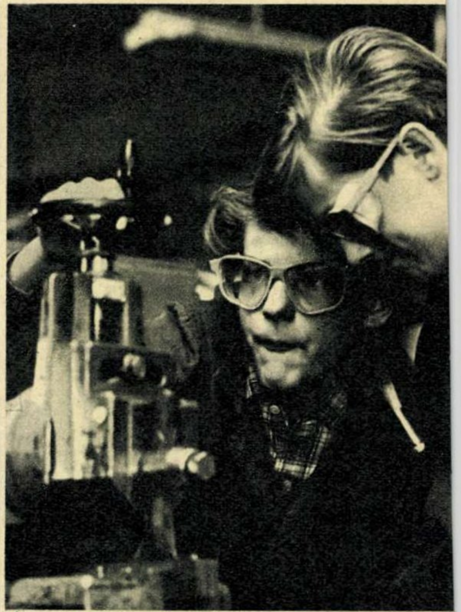

4

CALEIDOSCOP

1. Cercul «Klöppeln» de la Casa pionierilor din orașul Karl Marx învață un vechi meșteșug popular.

2. Pionieri din toate colțurile țării își petrec vacanțele la bordul vasului «Înainte».

3. Pentru cunoașterea temeinică a tuturor proceselor de laborator e nevoie de pasiune.

4. Multe colective de pionieri dispun de utilaje de prelucrare a metalelor.

FILATELIE

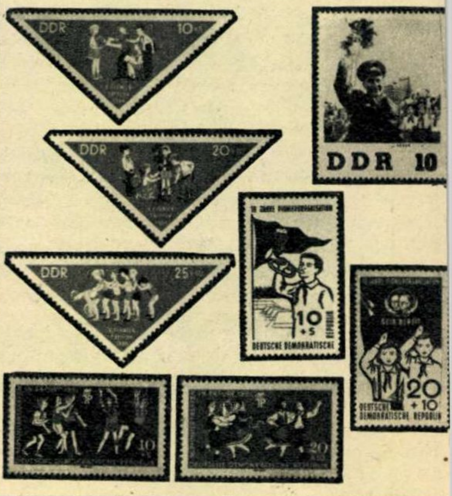

Surpriza

Pentru cea de a 20-a aniversare a zilei pionierului, grupa a 6-a a pregătit o tortă. Este de la sine înțeles că surpriza a fost pregătită în secret. Bodo a primit sarcina să ascundă torta, iar apoi să o aducă la serbare. Din păcate a intervenit ceva care le-a stricat planurile.

«Ascultați», zise Bodo prietenilor săi, «astăzi trebuie să cumpăr neapărat ceva pentru tata, așa că mă voi întoarce numai cu puțin timp înainte de începerea serbării. De aceea va trebui să luați voi ghemotocul nostru».

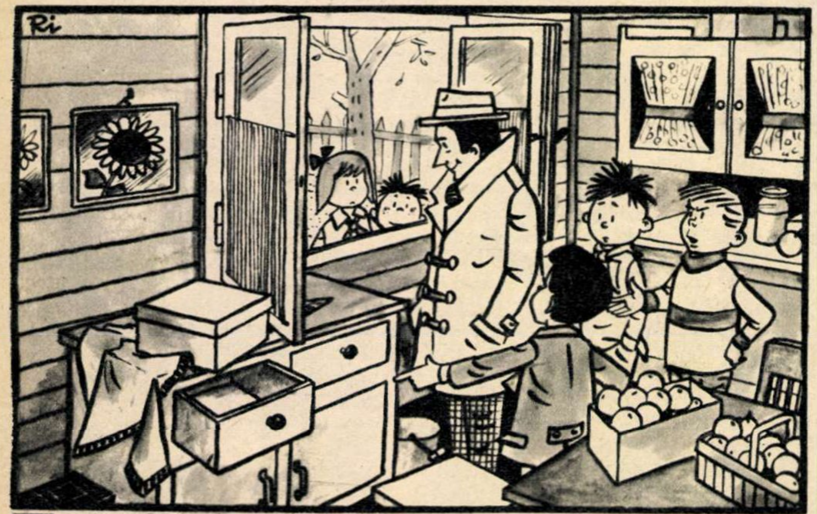

A spus «ghemotoc» pentru că în apropiere se afla Fred din grupa a 7-a.

Mergeți în antreu. Iată cheia. Lîngă geam este un dulap. Deasupra se află cartonul de împachetat. În sertarul de sub carton se află «ghemotocul».

În dimineața zilei respective, cînd copiii au intrat în antreu, au îngălbenit la față. Geamul era larg deschis, sertarul cu cartonul era tras aproape de tot și era... gol. Torta dispăruse. Imediat a fost suspectat Fred din grupa a 7-a. L-au căutat și l-au luat din scurt. Fred a mărturisit că a fost în antreu. De afară a învîrtit de închizătoarea geamului pînă a reușit să-l deschidă, apoi a intrat pe geam. Asta numai pentru a descoperi ce surpriză pregătește grupa a șasea. Sertarul de sub carton ar fi fost însă gol. Asta în mod cert! Apoi ar fi auzit voci dinspre ușă și a dispărut imediat pe geam.

«Nu-i adevărat, a strigat Peter. El a furat-o».

Dar dacă totuși nu el a fost făptașul, atunci cine? Peste două ore începe serbarea. Torta trebuia să apară. Dar cum? Acum numai unul mai putea veni în ajutor: Krawuttke, detectivul rubricii noastre de aventuri. L-au chemat la telefon. Krawuttke a venit, a cercetat dulapul, cartonul, geamul, sertarul stîng gol și a rîs.

«Ia deschideți sertarul drept» a spus el.

Un strigăt de bucurie a făcut să vibreze pereții. În sertarul drept se afla teafără și apetisantă torta cea dispărută.

În semn de recunoștință pentru această nemaipomenită realizare de detectiv, acțiune prin care a fost salvată torta grupei a șasea și a fost absolvit de bănuiala că ar fi furat torta Fred din a 7-a, revista «Trommel» îl avansează imediat pe istețul Krawuttke la gradul de căpitan.

REPORTER

Atențiune! Atențiune!
Pregătiți-vá rucsacurile!

Odatà cu soarele verii, în vacanța mare, revista «Cutezžtorii» và invitž la «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII» și «TROFEELE VACANȚEI».

Amănunte în numerele viitoare.

CÎTE POATE FACE OMUL...

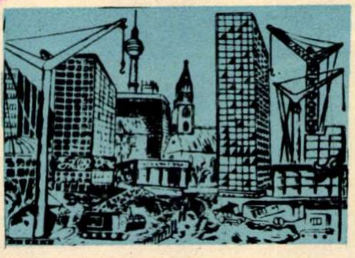

CONSTRUIM —
PETER ANDREE, 11 ani

Omul construiește macarale,
Ziduri mari ridică pîn'la cer,
Ia uitați-vă cum se rotesc agale,
Brațele lor lungi peste șantier.

Și mașini, unelte, fel de fel,
Construiește ne-ntrecutul om,
Unele sînt agere, semănînd cu el,
Altele sînt mari și mlădioase ca un pom.

Cîte poate face omul într-o viață
Cînd se străduiește, cînd visează, cînd învață!

PETRA MADER, 13 ani

UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR • UMOR

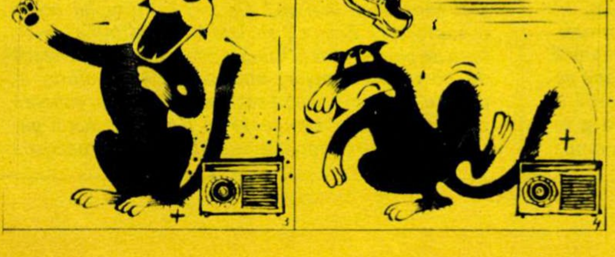

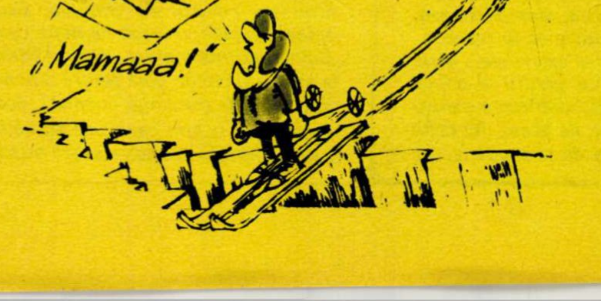

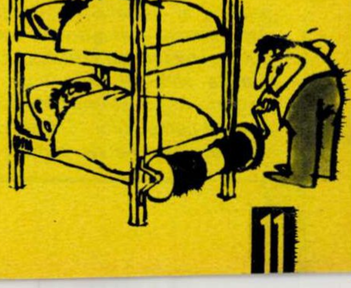

AMFORA SABINA

UN
SERIAL
DE
AVENTURĂ
ȘI
DETECTIVISM
DE
POP SIMION

15. PLOAIE DE PUMNI

— Eu nu vin cu voi, n-am timp.

— Îmi pare rău, Leone, zice Amazoana făcînd o mutrișoară tristă: adevărul era însă altul, nu-i părea rău deloc. De mult dorea să ia o acțiune pe cont propriu. Ocazia s-a ivit; le va demonstra celor trei scatii ce înseamnă să acționezi cu sînge rece, stăpînind arta detectivismului amator și, lucru extrem de important, fără dădăceala lui Gaspar (un îngîmfat!) sau a lui Dim, care exagerează cu grija lui de părinte, uită că are în față o adolescentă de tip nou, o domnișoară. Lui Leone îi vine un oaspete (n-a aflat cine-i), iar Dim s-a dus la Eforie la poștă, să expedieze la București pentru tipar o «felie» (cum zice el) de roman polițist; el e un autor care scrie pe bucățele, în funcție de buna sau reaua lui dispoziție. Dar asta-i altă căciulă; important e că Sabina are libertate de acțiune. O stropitoare îi trebuie, o frînghie solidă și niște caolin, lucruri pe care le procură ușor, după care face o întoarcere șmecherească, tip filme western, cu picioarele depărtate și palmele atîrnate în cordonul de piele, ordonînd:

— Ei, gata. Pe cai, băieți!

«Pe cai» e un fel de a zice; nevrînd să intre la cheltuieli prin a plăti bilete de intrare, Amazoana și cei trei scatii pătrund în cetatea-muzeu pe un drum ocolit, escaladînd zidul de apărare elenistic, înaintînd de-a bușilea de-a lungul celor trei valuri de pămînt, julindu-și genunchii la trecerea peste zidul de incintă, traversînd cu ochii în patru porțiunea știută sub denumirea de Piața Publică și ajungînd, uf! în cartierul romano-bizantin, unde aveau treabă. Aici e necropola, hrubă de formă hexagonală în care savanții au găsit treizeci și trei de schelete presupuse a fi ale unor prizonieri din armata lui Darius I, regele persan, care în secolul VI înaintea erei noastre a invadat țărmul Mării Negre; dar nu asta îi interesează pe expediționari. Trecînd pe acolo odată, de două ori, de trei ori, Sabina a băgat de seamă că în ciudata încăpere apar mereu fel de fel de urme; necropola se află la doi pași de lacul Sinoe, într-un mediu argilos umed-freatic, încît pereții, ce par a fi alcătuiți din plastilină, păstrează pe suprafața lor cele mai neînsemnate urme, semnele oricăror atingeri; studiindu-le, Amazoana a ajuns la concluzia că acest loc îndepărtat, ascuns, subteran, e frecventat de... cine se va vedea, pentru că un detectiv (fie el chiar amator) nu se mulțumește cu presupuneri, el acționează, descoperă, demonstrează. Amazoana a mai ajuns la concluzia că în respectivul loc misterioșii vizitatori pun la cale niște... niște simple bănuieli nu-s suficiente pentru a aduce acuzații în chestiuni care pot fi hotărîtoare pentru mersul cercetărilor. S-a adresat, de aceea, lui Leon Gaspar, care i-a rîs în nas, ca de o copilărie; i-a spus, în schimb, că nu vrea s-o descurajeze, că poate persevera în acest joc de-a misterele în necropolă, deoarece tot n-are ceva mai bun de făcut și, dacă își va găsi timp, o va însoți la locul acela, să se mai distreze. Amazoana a plîns de ciudă; s-a dus la Dim. Acesta a căscat, a zis că vrea o cafea, dar s-a răzgîndit, a băut whisky și, totalmente absent, i-a întins fetei o hîrtie de zece lei să-și cumpere zaharicale cu susan, dulcele preferat al Sabinei. Fata-băiețoi a ieșit din cort, a rupt-o la fugă și, după ce a plîns bine, cu lacrimi de crocodil, a expediat scrisorile acelea, atacînd chestiunea într-o manieră personală. Așa se explică prezența celor trei scatii la Histria, între ruine, în depozitul de oseminte pe care tocmai îl studiază acum.

Sabina le spune în două vorbe ceea ce cititorul știe deja și stabilește felul cum vor acționa. Adrian rămîne la suprafață cu sarcina să facă ceva, orice, dar să controleze din ochi împrejurimile, semnalînd printr-un șuierat de botgros orice apariție în zona operațiunilor. Amazoana și Nițeluș-Purceluș se postează în cele două deschizături extreme ale necropolei și, fără a pătrunde în subteran, desfășoară prin aruncare colacul de frînghie, fixează coarda în ambele capete, o leagă de niște coloane de gresie, făcînd nod marinăresc. Vericul Mircea se dezbracă la maiou și chilot, gata pentru dificila operațiune pe care (vă veți convinge imediat), doar un sportiv o poate duce la bun capăt; se atîrnă în picioare și în brațe pe frînghia ce traversează orizontal catacomba și, înaintînd grijuliu, împrăștie dintr-un cornet de hîrtie praf de caolin pe dușumeaua deasupra căreia stă suspendat. La cea de a doua cățărare, micul atlet ia cu el stropitoarea și, printr-un joc circular al brațului drept (o adevărată performanță dacă te gîndești bine!), udă suprafețele acoperite cu caolin. Preparația se consideră ca și încheiată. În ce scop? Raționamentul fetei-băiețoi este acesta: dacă necropola este vizitată de indivizi suspecți, aceștia trebuie indentificați. Bun! Ce cale de identificare nu dă greș? Detectivismul afirmă indubitabil: amprentele! Bun! Să se împrăștie făină de caolin în subteranul hexagonal; umezită, aceasta devine extrem de sensibilă; un mulaj excelent, în care se întipărește ușor, la cea mai mică atingere, un pantof, o mînă. După un timp, stratul imprimat se solidifică și doritele amprente ți se oferă ca și gravate în piatră, ceea ce (trebuie să recunoaștem) o recomandă pe Sabina ca fiind extrem de perspicace, dotată cu o gîndire subtilă, în stare de a face deducții și... Ce se aude?

În auzul expediționarilor cade clar semnalul fi-fe-fe-fiu! șuierul de botgros venit de deasupra; de ce o fi semnalînd Adrian? Ce s-o fi întîmplat acolo la suprafață? Bine că au izbutit să termine. N-au timp de pierdut. Ies la lumina zilei și se îndepărtează de necropolă repejor, umblînd aplecat, ajung în perimetrul numit «zona sacră», îl depășesc, coboară spre lac și, gata, simulează că fac plajă; așa îi găsește individul cu mustăți roșcate în care Amazoana

---

Cupa revistei patinaj artistic

„Cutezătorii“ la ediția 1969

7

Iată-ne în al patrulea an de cînd, în fiecare vacanță de primăvară, gheața unuia dintre patinoarele artificiale ale Capitalei găzduiește acest eveniment sportiv de nivel republican, destinat depistării și cultivării speranțelor patinajului nostru artistic. Deși de data aceasta primăvara capricioasă a creat multe dificultăți atît organizatorilor cît și concurenților (ploaie, vînt), prestigiul din ce în ce mai mare de care se bucură competiția, dorința de afirmare a zecilor de copii, pionieri și elevi, a făcut ca ele să fie trecute cu bine, înregistrîndu-se rezultate superioare față de editia precedentă.

Pe gheața patinoarului artificial Floreasca, peste 70 de concurenți între 7 și 15 ani, componenții loturilor a șase cluburi sportive din țară, și-au disputat întîietatea timp de patru zile, fiecare străduindu-se să se întreacă în primul rînd pe sine. Steluțele patinajului nostru artistic, răsărite cu ani în urmă — *BEATRICE HUȘTIU, DOINA GHIȘEREL, CAIMACAN ADINA, GOGA OCTAVIAN, DOINA MITRICICĂ, MIHAI POPESCU* (nume binecunoscute din precedentele ediții) — au strălucit și mai mult, evoluțiile lor (atît la impuse, cît și la libere) smulgînd numeroșilor spectatori aplauze îndelungate, iar arbitrilor note care de cîteva ori au trecut peste 5. Nivelul măiestriei la care au ajuns acești patinatori ne îndreptățește să credem că dacă vor fi și mai mult angrenați în competiții internaționale, vor obtine rezultate meritorii, ceea ce și urmărește, de fapt, această competiție.

Îmbucurător este și faptul că-n fiecare an în Cupa revistei «Cutezătorii» răsar din ce în ce mai multe stele noi.

Iar în ediția aceasta, mai multe decît oricînd. Dintre începători, o impresie deosebit de frumoasă au făcut-o la băieți *KLAUS SCHELL* («Petrolul»-Brașov), *MIHAI DEAC* și *GINGHINĂ DANIEL* (ambii de la «Constructorul» București, ultimul dintre ei fiind și deținătorul a două titluri de campion național și municipal pe 1969 la această categorie), iar la fete *EMILIA ȚIBULA* («Dinamo»-București).

În afară de aplauzele spectatorilor, cîștigătorilor locurilor 1, 2 și 3 le-au fost oferite *numeroase premii din partea revistei «Cutezătorii»* (ceasuri, stilouri, pixuri, muzicuțe) *și a Consiliului municipal al pionierilor. MARELE TROFEU, CUPA TRANSMISIBILĂ «CUTEZĂTORII» A FOST CÎȘTIGATĂ ANUL ACESTA DE CĂTRE COMPONENȚII CLUBULUI SPORTIV DINAMO-BUCUREȘTI; CLASAȚI PE PRIMUL LOC ÎN CLASAMENTUL GENERAL.*

ȘI ACUM, IATĂ CAMPIONII!

Începători: **băieți** — KLAUS SCHELL **(«Petrolul»-Brașov) 29 puncte; fete:** EMILIA ȚIBULA **(«Dinamo»-București) — 29 p.** Copii: **băieți** — LUCIAN CAZACU **(«I.E.F.S.»-București) 26 p.** Juniori: **băieți** — OCTAVIAN GOGA **(«I.E.F.S.»-București) — 28 p; fete** — DOINA MITRICICĂ **(«Şc. generală nr 2»-București) — 28 p.** Seniori: **băieți** — MIHAI POPESCU **(«Constructorul»-București) — 29 p; fete** — BEATRICE HUȘTIU.

C. DIACONU

Fotografii: Gr. PREPELIȚĂ

2

3

4

5

1. O stea înconjurată de steluțe — Beatrice în mijlocul celor mai mici admiratori ai ei.

2-3-4. Beatrice pe gheață.

5. Un trio binecunoscut în patinajul nostru artistic: Beatrice Huștiu, Doina Ghișerel și Caimacan Adina.

6. Pentru prima oară pe podium.

7. Marele trofeu. Cupa revistei «Cutezătorii» în mijlocul cîștigătorilor ei — patinatorii clubului «Dinamo» — București.

6

îl recunoaște pe proprietarul porumbelului cu ciorap vărgat; omul înfige în pămînt hîrlețul pe care îl purtase pe umăr și, proptindu-se în el, ia în primire puștimea:

— Ce-i cu voi aici?

— Iaca, vizităm, fi-fe-fe-fiuu!, zice Adrian care uitase să se oprească din șuierat.

— Facem plajă, adaugă Sabina.

— Construim castele, se bagă în vorbă vericul Mircea care își descoperă bustul plin cu praf de caolin.

— Şi grădinăria ne surîde, intervine flegmatic Nițeluș-Purceluș; spre a fi mai convingător, ia stropitoarea și udă o fîșie de loc de dinaintea omului cu mustăți roșcate.

— Mie nu-mi surîde că vă fîțîiți pe aici! începe să ocărască individul. Aici nu-i bulevard. Şi nici grădiniță de copii. Şi nici plajă. Şi nici...

Urîtul însă nu-și găsește cuvintele; preferă să-l atingă pe după ceafă pe Nițeluș-Purceluș care avusese neobrăzarea să-l ude pe cizmele de gumă, azvîrle cascheta de plastic să-l nimerească pe Adrian, o ia de păr pe Amazoană, vrea să-i aplice un picior nu spun unde lui vericu. Proprietarul porumbelului cu ciorap vărgat parcă își pierde mințile, lovește ca un zăbăuc în dreapta și în stînga, secundă în care Mircea face o reușită întoarcere și, vira-buf! intră ca un berbece în plexul nebunului, pe care îl silește să geamă, să se lase pe vine, timp suficient ca fata-băiețoi să-i sară acestuia în spinare, iar Adrian să-l îmbrace de sus pînă jos într-o inepuizabilă serie de «carate» loviturile acelea năprasnice, aplicate cu latul mîinii, gen Emma Peell, în vreme ce Nițeluș-Purceluș își smulge cordonul nădragilor, sperînd să-l ancoreze pe dușman de o cizmă.

La locul cu pricina avea să sosească imediat un personaj mult mai interesant decît săpătorul cu mustăți roșcate; avea să vină Joachim Gurămică, enigmaticul Joo în persoană. După aceea aveau să se arate, ca printr-un miracol Dim și Leone. In sfîrșit (spre spaima scatiilor) avea să apară șeful excursiei, omul cel gras, cu dinți de aur, din autocarul bleu-argintiu. Dar pînă una alta, are loc un «caft» de toată frumusețea, cum numesc unii băieți păruiala de mare clasă. Deci, ploaie de pumni, serii de «carate», lovituri berbecești, judo, cățărări în spinare, piedici la țurloaie, plex, execuții jiu-jitsu directe, contre, niște dinți risipiți și...

(va urma)

MARCU VALENTIN — BUCUREȘTI. **«Mă fac purtătorul de cuvînt al multor prieteni, rugîndu-vă să ne scrieți despre marele fotbalist Eusebio, despre copilăria sa.»**

Iată, pe scurt, cîte ceva despre marele fotbalist:

Numele lui complet este Eusebio da Silva Ferreira. S-a născut în 1942 (ianuarie 25) în orășelul Lourenco Marques (cartierul Mefelata) din Mozambic; provine dintr-o familie nevoiașă, de muncitori. Primul șut într-o minge, Eusebio l-a dat la vîrsta de 6 ani (mingea, bineînțeles, fiind de cîrpă). A jucat un meci adevărat, pe maidanul cartierului, doi ani mai tîrziu, sub culorile clubului «Sporting». La 11 ani, apare sub culorile clubului «Brazilienii», în a cărui echipă fiecare jucător-copil purta numele unuia din cei mai buni fotbaliști brazilieni ai vremii aceleia (1950—53); Eusebio se «numea» Nené! Prima legitimație de fotbalist o primește în 1957 (avea 15 ani), ca membru al echipei de juniori a clubului «Sporting».

În 1960, Eusebio — în vîrstă de 18 ani — primește și semnează o ofertă pentru clubul Benfica din Lisabona. Cu accepțiunea părinților părăsește Mozambicul și se stabilește în Portugalia (la Lisabona). Aci își desăvîrșește marele său talent, ajunge pe cele mai înalte culmi ale fotbalului și devine «marele Eusebio», «perla din Mozambic», «fotbalistul nr. 1 al Europei», «egalul lui Pelé» etc. etc.

În cariera lui de jucător celebru, Eusebio a fost distins cu numeroase trofee, a primit numeroase cupe — semn al aprecierilor unanime din partea specialiștilor fotbalului mondial.

o POȘTA REDACȚIEI o

o POȘTA REDACȚIEI o

Barry
ŞI „INFERNUL“ DE ZĂPADĂ

În Alpii Penini, de la Mont Blanc pînă la Simplon, există o strîmtoare greu practicabilă. Aflată la o înălțime de peste 2 000 m, bîntuită 8 luni pe an de viscole și geruri de minimum — 20 de grade, punctată de numeroase rîpe ea constituie pentru călătorul neexperimentat o adevărată primejdie. Mulți oameni și-au pierdut acolo viața, acoperiți de avalanșele de zăpadă, doborîți de foame, de oboseală și de gerul năprasnic.

Pentru a veni în sprijinul acestor oameni un anume Bernard de Menthon a înființat un așezămînt de salvare unde pe lîngă personal sanitar s-a recurs și la ajutorul devotat al cîinelui «bernardin». Voinic și rezistent, acest cîine de rasă a fost obținut după experiențe care au durat ani de zile. I s-a dat numele de bernardin, după numele lui Bernard de Menthon, care cu o răbdare de fier și muncă neobosită a reușit să amelioreze rasa acestor cîini pe care i-a dăruit apoi așezămîntului.

Bernardinul este adus la postul de salvare abia cînd ajunge la vîrsta de cel puțin un an. Noul venit este trimis zi de zi în tovărășia altui cîine dresat să colinde potecile. Paznicii îl supraveghează, îl îndeamnă să execute diferite exerciții pentru dezvoltarea spiritului de orientare, al mirosului, să dezgroape omul acoperit de zăpadă etc... Cîinele mai vechi în serviciu îl învață să scurme zăpada, să cunoască toate potecile și să ocolească toate prăpăstiile.

Cînd toate acestea sînt însușite, cîinele poate pleca în adevăratele misiuni. Dacă în drum sînt întîlniți călători refugiați, bernardinii îi însoțesc pe aceștia trecînd înaintea lor, călăuzindu-i pînă la adăpostul de salvare. În zilele cînd viscolul năprasnic rostogolește zăpada în avalanșe,cîinii bernardini nu mai pot fi reținuți. Instinctul îi îndeamnă la drum și urmați de personal sanitar merg în ajutorul celor surprinși de vremea rea pe trecătoare. Ei descoperă urmele celor acoperiți de zăpada prăvălită de pe munți și sapă cu labele lor late ca niște lopeți pînă cînd omul este dezgropat. Dacă cel salvat nu se poate ridica deasupra zăpezii, bernardinul începe să latre îndelung,cerînd ajutor oamenilor de la postul de salvare. Cînd sînt auziți li se răspunde prin chiote prelungi. În cazul în care din cauza vuietului vîntului cîinii nu sînt auziți, unul din ei pleacă în goană pe cărarea cea mai scurtă direct la postul de salvare unde apucă cu dinții frînghia de la poartă și sună clopotul de alarmă lătrînd apoi semnificativ. Cîinele-ștafetă pornește înapoi urmat de oameni în ajutorul celor rămași în pădure.

...În viața acestor minunate animale se petrec uneori și drame. Într-o zi cînd viforul era mai întețit a sunat îndelung clopotul de alarmă al adăpostului. Un om era în mare primejdie. Echipa formată a plecat în grabă, avînd în fruntea cîinilor pe cel mai vîrstnic, dar și pe cel mai destoinic dintre toți, pe neprețuitul bernardin cu numele de Barry, fala adăpostului de salvare din St. Bernard. Oamenii rămași mai în urmă pășeau cu multă greutate peste troienele îngrămădite de viscol. După o luptă îndîrjită împotriva furtunii ei reușiră să se apropie de țintă. Zărind de departe locul unde erau adunați cîinii, paznicii au fost foarte mirați. Înșirați pe marginea gropii săpate în avalanșa rostogolită de pe munte, cîinii mîrîiau neobișnuit, privind cu atenție înăuntru. Ridicau apoi capetele lătrînd prelung, urlînd parcă, cătau neastîmpărați înspre oamenii care se apropiau.

Echipa ajunsă acolo, zări un tablou înfiorător.

Bravul și inimosul cîine Barry, cu ochii sticloși, zăcea în groapă răsturnat în zăpada înroșită de sîngele lui, care țîșnea dintr-o rană de la gît. Alăturea,călătorul dezgropat de cîine din mormîntul de gheață,se uita înnebunit de spaimă la salvatorul lui, pe care-l răpusese singur. Ținea strîns în mînă un baston cu vîrful de metal.

Călătorul a fost ridicat și transportat la adăpostul cabanei, unde i s-au dat îngrijirile necesare.

Din convorbirea avută cu el s-a putut deduce că, pierzîndu-și firea din pricina groazei prin care trecuse, îl luase pe cîine drept o fiară a pădurii. În momentul în care Barry, dezgropîndu-l din zăpadă, se aplecase asupra lui mirosindu-l, călătorul buimăcit, apărîndu-se speriat, i-a înfipt cîinelui vîrful bastonului în gît.

Omul a fost scăpat de la o moarte groaznică, iar salvatorul lui a plătit cu viața devotamentul de care a dat dovadă.

În decursul lungilor ani de serviciu (12 ani) acest cîine bernardin a scos din așa-numitul «iad» alb 40 de ființe omenești, fiind răpus de al 41-lea.

...Pe o culme de munte, în apropierea locului unde și-a sacrificat viața, stă de strajă un monument, reprezentîndu-l cu un copilaș în spinare, cu brațele încolăcite de gîtul lui, așa cum acest minunat cîine se înapoiase odată la adăpost, înfrîngînd toate piedicile.

Venind din «iadul» alb, răsuflînd din greu, a purtat în spinare un băiețaș de doi ani, aproape înghețat. Ajuns în curtea adăpostului aproape extenuat, s-a lăsat pe burtă, a întors capul și, rotind ochii lui blînzi spre copil, parcă își invita firava povară să coboare. În fața mișcătorului tablou, chiar și încercații paznici au rămas adînc impresionați. Copilul orfan a fost predat unui așezămînt de educație, iar Barry, impresurat de mîngîieri drăgăstoase, a fost recompensat cu o strachină plină cu lapte călduț, reconfortant.

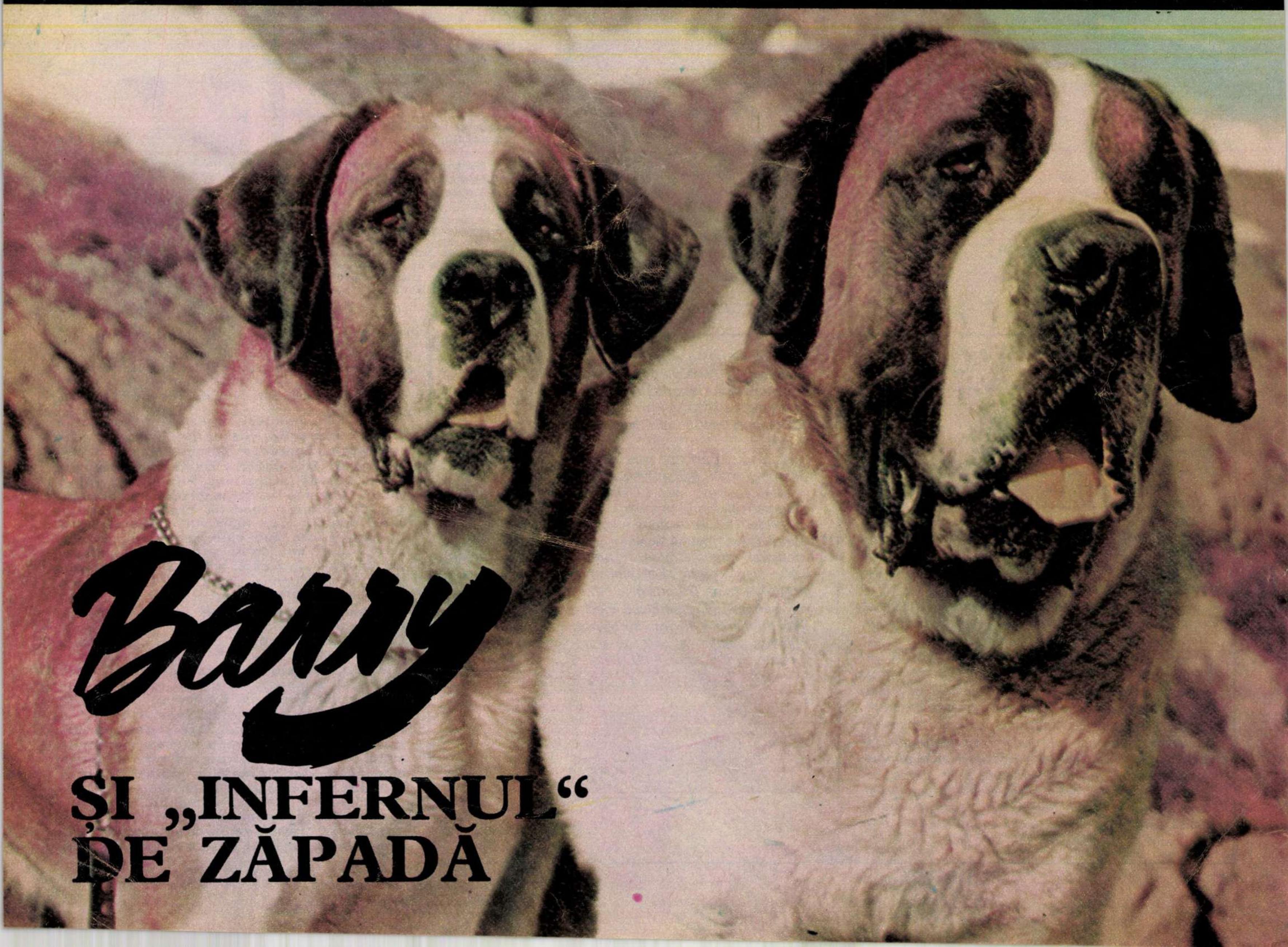

Un mare concurs lansat de C.E.C. în colaborare cu revista «CUTEZĂTORII»

„CECUL DE ECONOMII ȘCOLARE“

Premiile:

- **Se acordă un premiu colectiv de 1 500 de lei școlii care se situează pe primul loc în ceea ce privește numărul de participanți la concurs și un premiu colectiv de 1 000 lei școlii care se situează pe locul doi în ce privește numărul participanților.**
- **Se acordă 20 de premii, fiecare în valoare de 200 lei dintre care 100 de lei depuși pe libret C.E.C., iar 100 de lei în cecuri de economii școlare, reprezentînd cîte două seturi complete.**

CEI CARE IZBUTESC SĂ RĂSPUNDĂ CORECT LA TOATE JOCURILE PROPUSE VOR PARTICIPA LA TRAGEREA LA SORȚI CE VA STABILI PREMIANTII.

Dorința de a ști + pasiunea de colecționar + economii = CECUL DE ECONOMII SCOLARE.

Cecul, cu totul deosebit, tipărit pe carton lucios, în culori, cuprinzînd chipuri de personalități din trecutul glorios al patriei, savanți români în domeniul științei și tehnicii etc... reprezintă o adevărată colecție de artă.

Pînă la această dată au apărut două seturi, iar altele sînt în curs de tipărire.

NU UITAȚI!

- cecurile de economii școlare se pot procura în numărul dorit de voi (un singur cec sau mai multe), de la școală sau de la orice unitate C.E.C. sau oficiu poștal;
- un set complet conține un număr de zece cecuri, fiecare cec avînd o valoare de 5 lei. Deci întregul set are o valoare de 50 de lei;
- sumele reprezentînd valoarea cecurilor școlare pe care le dețineți vi se restituie oricînd, la dorința voastră, de ghișeul C.E.C. din școală, de orice unitate C.E.C. și unitate poștală sau poate fi transferat pe un libret de economii.

SĂRITURA CALULUI (1)

V	P	N	I	O	A	R
E	O	E	L	I	T	I
D	I	M	C	P	P	T
N	E	T	▨	A	R	I
I	E	O	I	T	D	T
M	E	R	E	I	S	A
O	C	I	N	E	A	E

Pornind dintr-un anumit colț și citind literele în săritura calului de la șah veți afla un sfat care vă este util.

ARITMOGRIF (2)

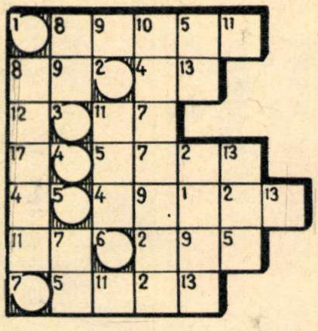

1	8	9	10	5	11	
8	9	2	4	13		
12	3	11	7			
17	4	5	7	2	13	
4	5	4	9	1	2	13
11	7	6	2	9	5	
7	5	11	2	13		

Înlocuind cifrele cu litere, veți afla șapte oameni de seamă din primul și al doilea set de cecuri de economii școlare. Citind literele din cerculețe, veți afla cui i-a destinat cecul acest instrument de economisire.

CAREU MAGIC (3)

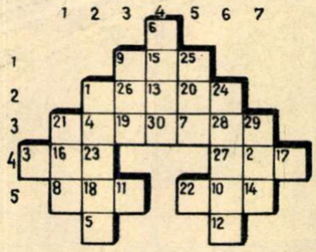

		1	2	3	4	5	6	7
					6			
1				9	15	25		
2			1	26	13	20	24	
3		21	4	19	30	7	28	29
4	3	16	23				27	2	17
5		8	18	11		22	10	14	
			5				12		

ORIZONTAL: **1) Instituție care oferă multiple avantaje depunătorilor. 2) Ceea ce-ți aduce economisirea la C.E.C. 3) Privitor la... bani. 4) Le stau bine la... C.E.C. — Teren. 5) Nimic — Puiul caprei.**

VERTICAL: **1) Graminee. 2) Cu frunze late. 3) Figură geometrică. 4) Zîne rele din basme. 5) Parte a brațului. 6) Preparat alimentar. 7) Belșug.**

Citind literele în ordinea cifrelor veți afla un îndemn pentru voi.

DIN SETUL AL DOILEA (4)

(Biverb: 5, 4)

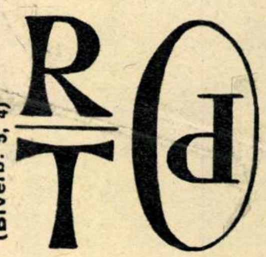

MONOVERB (5)

(6—8)

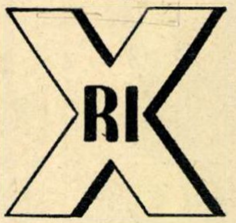

Ceea ce puteți realiza printre multe altele, procurîndu-vă cecurile de economii școlare.

REBUS (6)

(5, 2, 8, 7)

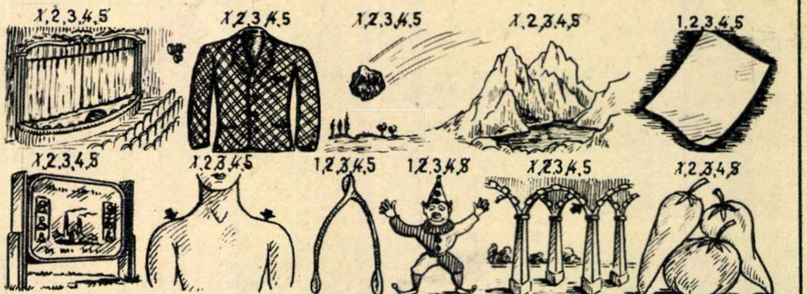

Citind literele neanulate veți afla un pasionant izvor de satisfacții pentru pionieri si scolari.

După ce ați dezlegat jocurile treceți NUMAI răspunsurile pe curat folosind o foaie de hîrtie din caietul de matematică. Expediați foaia cu răspunsurile într-un plic pe care veți scrie citeț cu litera de tipar: **«PENTRU CONCURSUL CECUL DE ECONOMII ȘCOLARE»** și expediați-l pînă la data de 30 aprilie 1969 (data poștei) pe adresa redacției.

NU UITAȚI SĂ INDICAȚI PE FOAIA CU RĂSPUNSURI: NUMELE, LOCALITATEA, JUDEȚUL, ȘCOALA, CLASA ȘI ADRESA EXACTĂ DE ACASĂ.

VĂ RUGĂM SĂ SCRIEȚI FOARTE CITEȚ.

ȘTEFAN CEL MARE

PERSONALITĂȚI DIN TRECUTUL GLORIOS AL PATRIEI

MIRCEA CEL BĂTRÎN

PERSONALITĂȚI DIN TRECUTUL GLORIOS AL PATRIEI

MIHAI VITEAZUL

PERSONALITĂȚI DIN TRECUTUL GLORIOS AL PATRIEI

TUDOR VLADIMIRESCU

PERSONALITĂȚI DIN TRECUTUL GLORIOS AL PATRIEI

AVRAM IANCU

PERSONALITĂȚI DIN TRECUTUL GLORIOS AL PATRIEI

MIHAIL KOGĂLNICEANU

TRAIAN VUIA

SAVANȚI ROMÂNI ÎN DOMENIUL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

PETRU PONI

SAVANȚI ROMÂNI ÎN DOMENIUL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

DRAGOMIR HURMUZESCU

SAVANȚI ROMÂNI ÎN DOMENIUL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

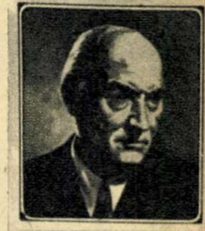
DIMITRIE POMPEIU

SAVANȚI ROMÂNI ÎN DOMENIUL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

GHEORGHE ȚIȚEICA

SAVANȚI ROMÂNI ÎN DOMENIUL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

NICOLAE TECLU

SAVANȚI ROMÂNI ÎN DOMENIUL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII

NICOLAE BĂLCESCU

ALEXANDRU IOAN CUZA

ION C. FRIMU

ȘTEFAN GHEORGHIU

ANGHEL SALIGNY

GHEORGHE SPACU

TRAIAN LALESCU

AUREL VLAICU

108

ARCAȘII LUI ȘTEFAN CEL MARE

2

Scenariul: COSTACHE ANTON

Desene: ALBIN STĂNESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT:
NEGUȚĂTORUL GENOVEZ, SENIOR FEDERIGO ADUCE ÎN CETATEA SUCEVEI ȘTIREA CĂ MAMAC-HAN — CE-ȘI ZICE ȘI ÎMPĂRAT AL LUMII — SE PREGĂTEȘTE SĂ PRADE MOLDOVA. CĂPITANUL COSTEA GÎNJU, ÎNSOȚIT DE DOI ARCAȘI, TOMA PITICU ȘI OANĂ CERB PORNESC ÎN GRABĂ SPRE PUTNA SĂ-I DEA DE VESTE MĂRIEI SALE VODĂ-ȘTEFAN.

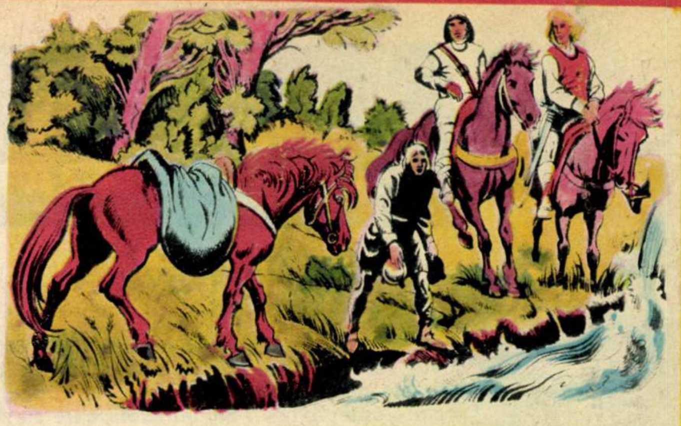

SPRE SEARĂ S-AU OPRIT LA UN IZVOR. A DESCĂLECAT NUMAI TOMA PITICU SĂ UMPLE PLOȘTILE DIN LEMN PRINSE LA OBLÎNCUL ȘEILOR.

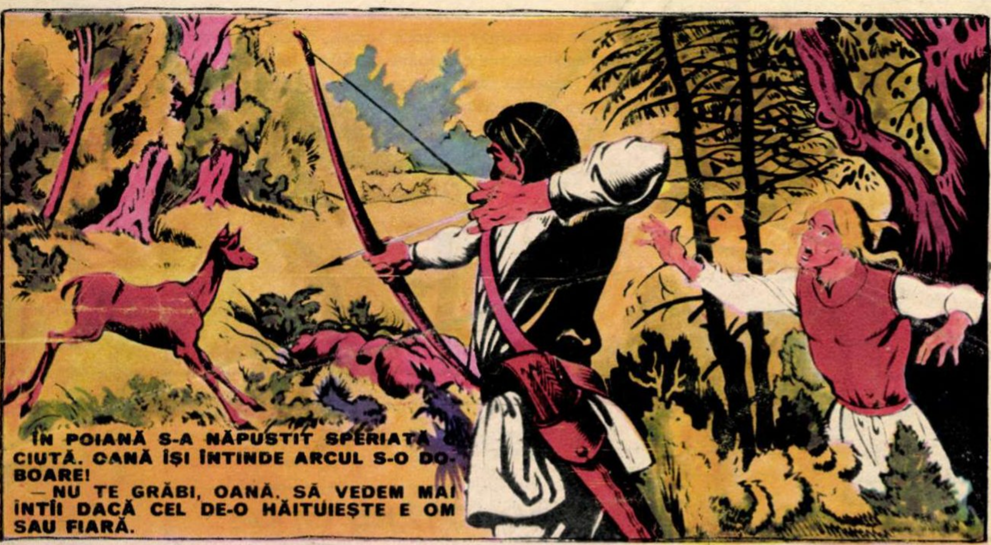

ÎN POIANĂ S-A NĂPUSTIT SPERIATĂ CIUTĂ. OANĂ ÎȘI ÎNTINDE ARCUL S-O DOBOARE!
— NU TE GRĂBI, OANĂ, SĂ VEDEM MAI ÎNTÎI DACĂ CEL DE-O HĂITUIEȘTE E OM SAU FIARĂ.

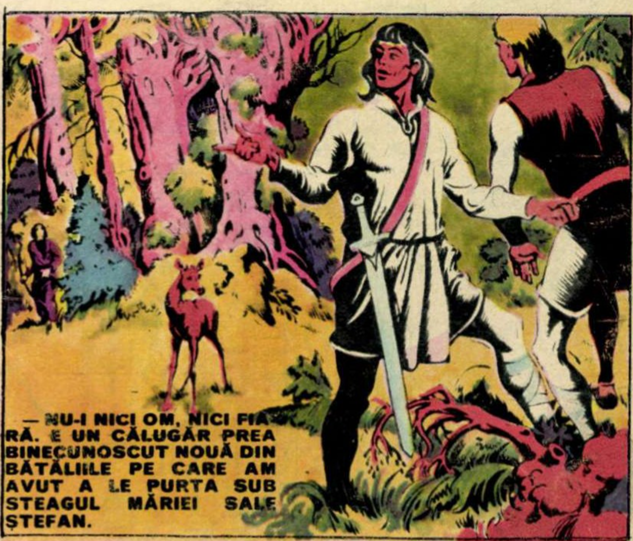

— NU-I NICI OM, NICI FIARĂ. E UN CĂLUGĂR PREA BINECUNOSCUT NOUĂ DIN BĂTĂLIILE PE CARE AM AVUT A LE PURTA SUB STEAGUL MĂRIEI SALE ȘTEFAN.

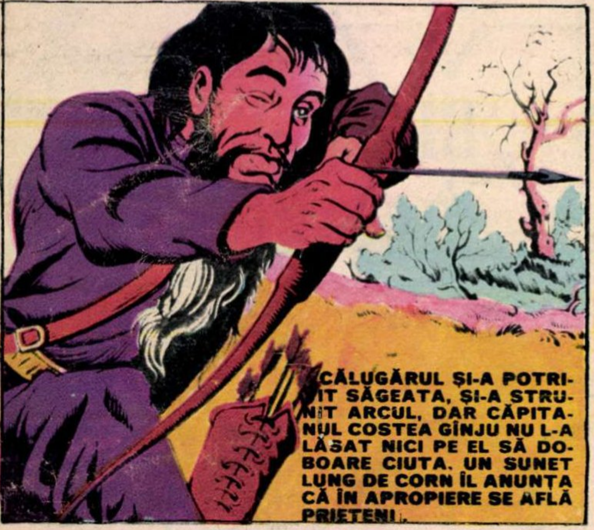

CĂLUGĂRUL ȘI-A POTRIVIT SĂGEATA, ȘI-A STRUNIT ARCUL, DAR CĂPITANUL COSTEA GÎNJU NU L-A LĂSAT NICI PE EL SĂ DOBOARE CIUTA. UN SUNET LUNG DE CORN ÎL ANUNȚA CĂ ÎN APROPIERE SE AFLĂ PRIETENI.

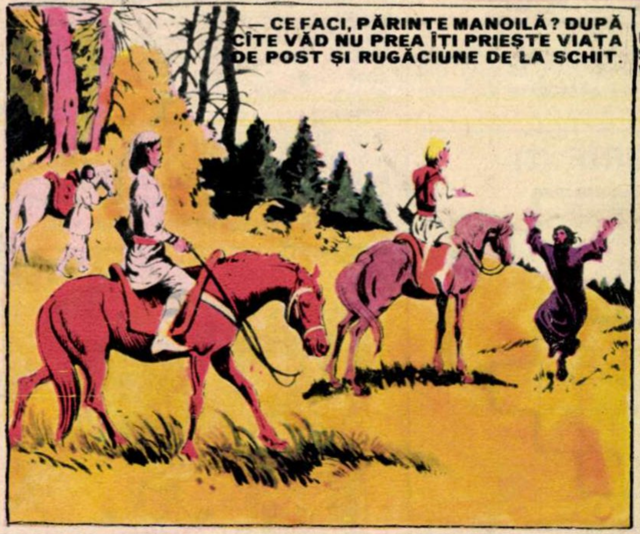

— CE FACI, PĂRINTE MANOILĂ? DUPĂ CÎTE VĂD NU PREA ÎȚI PRIEȘTE VIAȚA DE POST ȘI RUGĂCIUNE DE LA SCHIT.

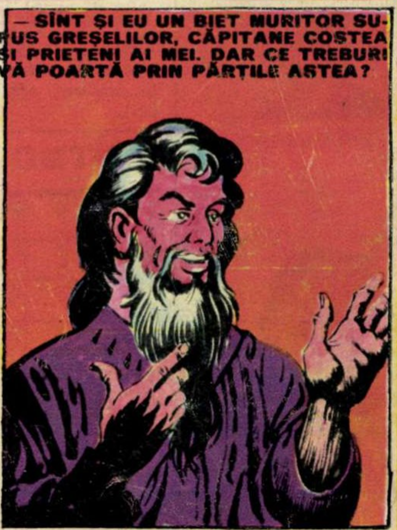

— SÎNT ȘI EU UN BIET MURITOR SUPUS GREȘELILOR, CĂPITANE COSTEA ȘI PRIETENI AI MEI. DAR CE TREBURI VĂ POARTĂ PRIN PĂRȚILE ASTEA?

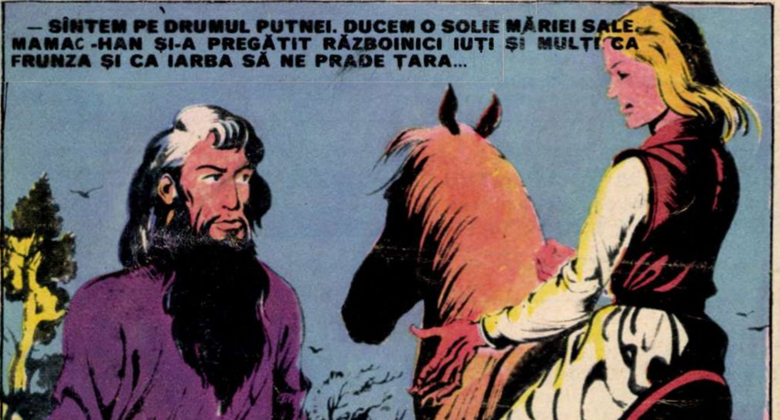

— SÎNTEM PE DRUMUL PUTNEI. DUCEM O SOLIE MĂRIEI SALE. MAMAC-HAN ȘI-A PREGĂTIT RĂZBOINICI IUȚI ȘI MULȚI CA FRUNZA ȘI CA IARBA SĂ NE PRADE ȚARA...

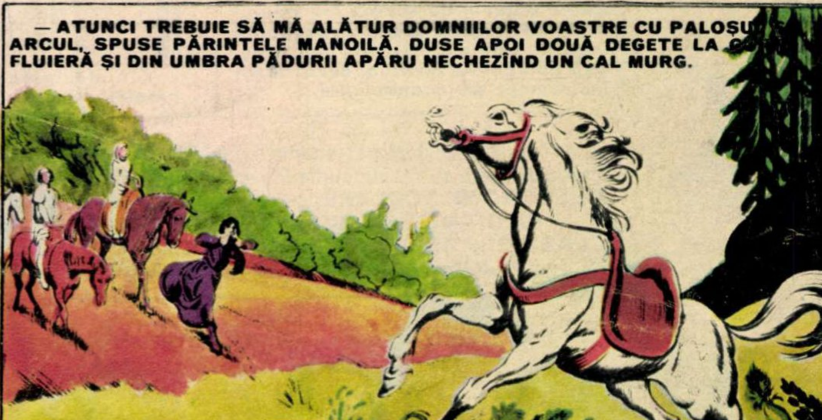

— ATUNCI TREBUIE SĂ MĂ ALĂTUR DOMNIILOR VOASTRE CU PALOȘUL ȘI ARCUL, SPUSE PĂRINTELE MANOILĂ. DUSE APOI DOUĂ DEGETE LA GURĂ, FLUIERĂ ȘI DIN UMBRA PĂDURII APĂRU NECHEZÎND UN CAL MURG.

(VA URMA)

Cutezătorii 15

Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor de număr: Aurel WEISS. Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Rozalia BARANY

de către oficiile și agențiile P.T.T.R. de către factorii poștali și difuzorii de presă.

1 leu

Biblioteca re[illegible]
Tîrgu-Mureș

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

16 (82)

JOI, 17 APRILIE
1969, ANUL III

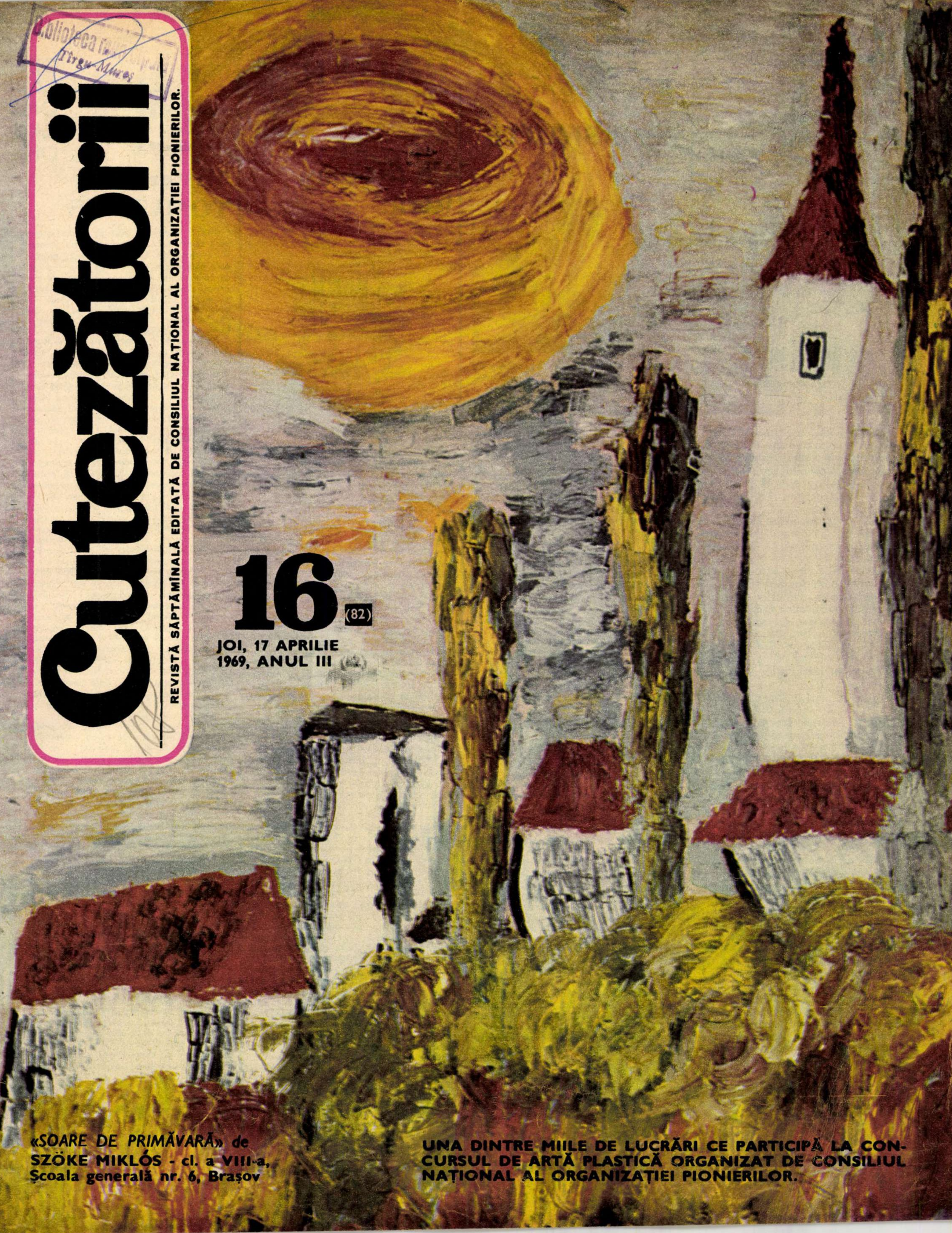

«SOARE DE PRIMĂVARĂ» de
SZÖKE MIKLÓS - cl. a VIII-a,
Școala generală nr. 6, Brașov

UNA DINTRE MIILE DE LUCRĂRI CE PARTICIPĂ LA CONCURSUL DE ARTĂ PLASTICĂ ORGANIZAT DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

ECRAN

Cutezătorii 16

ASALT DE PRIMĂVARĂ

Spunea poetul că, dacă în liniștea verii auzim iarba crescînd, în neodihna iernii simțim frămîntarea grîului. Gigantica bătălie a pîinii începe printre viscole. Solstițiul nu face decît să ne-o aducă în fața ochilor, reală, măreață, eroică.

Trăim zilele unice cînd fiecare clipă e o aripă de vis îndreptată spre recolta de mîine. Visul puterii, hărniciei, îndîrjirii, efortului necurmat investit în bătălia pentru pîine. Incandescența oțelăriilor, ritmul sondelor, așteptarea gravă a laboratoarelor, neliniștea poeziei și aburul stelar al muzicii și-au schimbat centrul de greutate, au invadat nesfîrșirea cîmpiilor. Bucuria de mîine a pîinii se naște acum. Cutezanța primăverii e în milioanele de oameni ai ogoarelor, în frumusețea și dăruirea muncii lor.

Semănătorului romantic și solitar din versul lui Alecsandri i-a luat locul, în anii noștri, efortul colectiv; traista cu semințe a rămas undeva departe, suspendată între o amintire duioasă și un cîntec de demult. Socialismul este la noi dirijorul marii orchestre a tractoarelor, el smulge pămîntul din incertitudinea ploii și a soarelui, făcînd să lucreze pentru bătălia pîinii biologia și chimia, meteorologia și organizarea științifică a muncii. Dar aceste zile unice și-ar lumina doar o parte a măreției lor, fără efortul, fără abnegația milioanelor de țărani cooperatori, de mecanizatori, de ingineri agronomi, fără inima tuturor acestora dăruită fiecărei clipe de încordare.

Pretutindeni în țară este în toi asaltul de primăvară al ogoarelor. E o luptă bărbătească, grea, pătimașă. Ea te cheamă și pe tine, atît de tînărule cutezător. De peste tot primim vești că, școlar silitor, tu ești în același timp ucenicul care, ajutîndu-ți părinții și frații mai mari, descoperi bucuria fără seamăn a muncii. În recolta bogată de mîine, în pîinea caldă de pe masă, vom descoperi și ambiția ta, mîndria ta, frumusețea pe care hărnicia ți-o dăruie încă din copilărie pentru ca s-o porți, demn și bărbătește, toată viața.

Octav PANCU-IAȘI

FAPTE PIONIEREȘTI

...OBIȘNUITE

Există părerea — îmi dau seama de aceasta din numeroasele anumite scrisori pe care le primesc — că o faptă pionierească demnă 100% de această denumire, implică neapărat EROISM. (Chiar așa, cu majusculă). Poate de aceea 2 din 5 corespondențe relatează salvări de la înec (ce-o să fie la vară!), stingeri de incendii (ce-o să fie la iarnă!), descoperiri și intervenții mai mult sau (doar ceva) mai puțin decît formidabile și... și nu le pun la îndoială cîtuși de puțin. În orice caz, dacă cineva ar fi pișcat de dubiu n-are decît să recurgă la serviciile aritmeticii, care i-ar spune așa:

— În fond, sînt aproape 2 000 000 de pionieri. Înmulțim cu numărul de zile ale unui an = 730 milioane de prezențe pionierești înșirate de-a lungul a 365 de zile! Și dacă fiecăruia i se întîmplă doar 1 (una) împrejurare deosebită pe trimestru, dar aceasta cu totul și cu totul deosebită, vă rog să faceți dumneavoastră totalul posibilităților pionierești de a făptui lucruri din categoria celor ce merită majuscula aprecierii noastre.

Nu, nu e nici o inflație de «extraordinar», nu este nimic exagerat în micile «reportaje eroice» pe care le primesc sau de care iau cunoștință. Și totuși, admirînd pe toți acești Heracleși, simt nevoia să mă consult cu voi într-o problemă. Aceea a faptelor cu totul și cu totul obișnuite. Merită sau nu și ele o majusculă? Iată, vă pun în față o scrisoare din București.

«De curînd în cutia noastră poștală a apărut o scrisoare care nu ne era adresată. Era o carte poștală a cărei adresă era aproape ștearsă. Nu se putea citi decît strada. În cartea poștală era vorba despre o mamă care își chema fiul să o vadă, fiind bolnavă. Mi-am zis: omul acesta locuiește pe strada noastră. Trebuie să-l găsesc. Și l-am găsit. Aveam de gînd să merg și să întreb din casă în casă. Pe strada noastră sînt 240 de numere. Închipuiți-vă că omul locuia în a treia casă de lîngă noi!»

V-am pus sub ochi această scrisoare ca să mă consult cu voi, să vă cunosc părerea. E limpede, sînt fapte mici, obișnuite, de loc ieșite din comun. Milioane de copii procedează la fel. Și aprobăm aceste fapte, ne plac, ne emoționează... De ce? Poate pentru că lipsite de un eroism cu majusculă, eroismul lor constă tocmai în faptul că pot fi înfăptuite zi de zi, oriunde, de oricare dintre voi. Așa să fie? Știu eu? Să ne gîndim împreună...

Mircea SÎNTIMBREANU

RADAR

Un trimestru febril

Așadar a început și trimestrul al treilea. Ultimul, din acest an școlar. Un băiat mi-a spus că pentru el trimestrul acesta a început din... toamnă! Așa o fi? Așa, din moment ce el probează asta numai cu note bune și foarte bune. O fată mi-a spus chiar, că pentru ea trimestrul a început... din clasa întîi! Ei, dar nici chiar așa! Ce ne-am face dacă am cere fiecărui copil ca trimestrul al treilea să fi început chiar din clasa întîi? Negreșit însă, trimestrul acesta este trimestrul ultimei mari bătălii pe cîmpul de luptă al învățăturii, dintr-un întreg an școlar. Și cîte fapte de eroism nu se pot petrece în aceste ultime săptămîni de școală! Cîte medii salvate, cîte handicapuri refăcute! Ca pe ultimele sute de metri ale unei curse de «cinci mii», cînd se decide învingătorul. Și treaba ar merge cum ar mai merge dar, nu știu cum se face că în trimestrul acesta vin toate pe capul omului. Gugușiucii încep să te cheme mai stăruitor prin parcuri sau prin crînguri; covorul de iarbă s-a derulat uimitor la colțul străzii și nimeni, dar absolut nimeni nu știe cum, pe acest covor a picat, ca din cer, și o minge de fotbal; planșele pentru concursul de artă plastică trebuie predate în aprilie; dacă ai ajuns în finală la Festivalul cultural-artistic al pionierilor și elevilor, trebuie să te pregătești serios. O finală, oricum, e o finală! Ce să faci? Sau mai bine-zis, ce să nu faci? Să nu te plimbi cîteva minute prin parc, ca să asculți cîntecul păsărilor? Nu e frumos. Le-ai așteptat toată iarna, și tocmai acum... Să nu faci puțină mișcare, într-un meci de fotbal la care totdeauna scorul devine de rugbi? Nici asta. S-ar putea ca tocmai prin lipsa ta să piardă echipa «tigrilor albaștri» și să cîștige cea a «leilor vărgați». Să nu te prezinți la concursul de artă plastică? Asta chiar că nu se poate. De unde știi că aici nu te așteaptă un premiu? Desenele tale au o sensibilitate aparte, un colorit armonios... Cît despre finala la concurs, nu e vorba numai de tine. E vorba de școala ta, de unitatea ta de pionieri, de prieteni, de colegii pe care îi reprezinți... Poate să lași învățătura puțin pe planul doi? Cine ar putea să se gîndească măcar o clipă la acest lucru? Doar am vorbit: trimestrul acesta este hotărîtor pentru întregul an școlar. Atunci? Cred că în cazul acesta este vorba în primul rînd de *dozaj*. De drămuirea cu mare răspundere a timpului și a efortului de care dispui. Și asta n-o poate face nimeni în locul tău. N-o poți face decît TU.

Petre GHELMEZ

DE LA OM LA OM

Misteriosul TOMULETE

Iată o chestiune dificilă: «Are cineva voie să-mi dicteze cu cine să fiu prieten și cu cine nu?». *Din păcate, micul indignat care ne-a trimis aceste rînduri nu e darnic cu amănuntele. Aflăm doar că* «ori de cîte ori mă duc la joacă, mi se spune: Ai grijă, să nu te prind cu Tomulete. Dacă vin ceva mai tîrziu la masă, iarăși: Ai fost cu Tomulete! Ce ți-am spus eu? Într-o bună zi, ai să ajungi ca el!»

Problema e cît se poate de serioasă. Prima întrebare ar fi: Cine se amestecă în viața autorului acestei scrisori, «dictîndu-i» în împrejurări cînd, de obicei, fiecare hotărăște singur? Iar a doua întrebare, trebuie să sune, fără îndoială, astfel: cine e misteriosul Tomulete? La cea dintîi mă încumet să bănuiesc că autorul scrisorii s-a referit la părinții săi. Într-adevăr, cine te așteaptă cu masa pregătită, îngrijorîndu-se că nu vii la timp? Și pe cine interesează atît de mult cum o să ajungi într-o bună zi? Acești oameni veșnic preocupați nu pot fi decît părinții! Dar iată că, printre clasicele lor expresii ca «Am văzut un pulovăr frumos, modern, cred că o să ți-l cumpăr» sau «Uite, să ai de film și de-o prăjitură» — pe care le suportăm — apare la un moment dat observația «Să nu te prind cu Tomulete» — pe care n-o mai suportăm! Cititorul nostru putea să pună întrebarea și altfel, de pildă: E firesc ca o persoană să-mi dea sfaturi în privința alegerii prietenilor? *Dar el se exprimă, ați văzut și voi, în alți termeni:* Are cineva voie să-mi dicteze...!? *Sînt foarte multe cauzele și scopurile pentru care oamenii — părinți se interesează de fiecare acțiune a oamenilor — copii. Deoparte, 30—40 de ani de solidă experiență de viață, de cealaltă — primele întrebări despre viitor. Deoparte, maturitatea, înțelepciunea, simțul măsurii — de cealaltă adolescența fragilă, îndrăzneala naivă, voioșia fără limită.* Oare cineva are voie să-mi dicteze... *Da! Iar atunci cînd nu înțelegi de bună voie, e necesar, băiete, ca părinții să-ți și poruncească!*

...Toate bune și logice, dar printre rîndurile de mai sus am avut mereu impresia că apare un obraz mirat: Tomulete! Cine o fi Tomulete, care a declanșat această discuție? Desigur, un coleg sau un amic de vîrsta autorului scrisorii. E greu de crezut că acest Tomulete ar fi premiantul clasei, sau un tînăr geniu al artelor, sau cavalerul desăvîrșit al politeții, de vreme ce autorului scrisorii i s-a atras de către părinți atenția asupra pericolului de «a ajunge ca Tomulete». Deci Tomulete e un pericol. Să fie zurbagiu? Să fie bătăuș? Și fie leneș? Nu știu nimic. În orice caz, nu văd cum un astfel de om plin de defecte și-ar fi putut atrage prietenia corespondentului nostru. Sau, chiar dacă le are, o fi posedînd și o calitate: poate e un bun fotbalist (iar corespondentul nostru rîvnește să-l imite) poate povestește frumos (iar corespondentului nostru îi place să discute) poate, ca prieten, e atent și devotat (iar corespondentul nostru are nevoie de un prieten atent și devotat!) Din două, una: sau corespondentul nostru nu dă importanță defectelor lui Tomulete, *sau părinții nu* cunosc și calitățile acestuia. *În ambele cazuri există o eroare. Iar la mijloc, Tomulete... care e și el copil, care poate să devină mai bun sau mai rău decît este, și care poate că are niște părinți care-i spun:* «E bine că ești prieten cu cutare, vezi cum te porți, e un băiat tare bun, poate că într-o zi ai să ajungi ca el...»

Ovidiu ZOTTA

Ancheta noastră

CE ESTE PRIETENIA?

O FLOARE ALEASĂ CARE SE CERE ÎNGRIJITĂ DE MULȚI GRĂDINARI.

Așa ne asigură din capul locului **POHRIBEANU LĂCRĂMIOARA**, din clasa a VII-a C., de la Școala generală nr. 81 din București, și se grăbește să adauge: **«Atunci cînd dintre**

(continuare în pag. 4)

FOARTE IMPORTANT!

CĂTRE TOȚI PRIETENII REVISTEI Cutezătorii

Ștafeta pionieriei

ANCHETA CONCURS

A bătut primul gong în finala Festivalului cultural-artistic al pionierilor și elevilor. Citiți amănunte în paginile 10—11.

Succes finaliștilor!

Prin artă exprimăm ceea ce este cu adevărat cinstit, simplu și drept în sufletele noastre. De aceea, cu prilejul finalei Festivalului vostru, dragi prieteni, să dorim talentului să răzbată cît mai sus, să-i răsplătim cu lauri pe cei vrednici. Fie ca frumusețea cîntecului, a jocului, a recitărilor voastre să aducă pretutindeni bucuria copilăriei proaspete care înflorește în țara noastră!

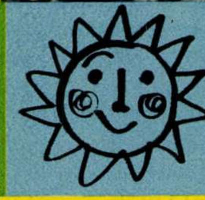

În curînd se vor împlini 20 de ani **de la înființarea primelor detașamente de pionieri din țara noastră.**

Organizația pionierilor a acumulat de-a lungul acestor ani un bogat tezaur **de fapte. Din promoție în promoție, pionierii patriei au primit, au îmbogățit și au transmis mai departe acest TEZAUR AL PIONIERIEI ca pe o minunată ștafetă a vîrstei, a idealurilor lor cutezătoare.**

Scrieți-ne despre această bogăție de fapte. Revista «Cutezătorii» își pune paginile la dispoziția fiecărei unități de pionieri, a fiecăruia dintre cititori, în cadrul anchetei-concurs: ȘTAFETA PIONIERIEI

PREMIILE
- **Un magnetofon și trofeul transmisibil «Pana de aur»**
- **O bicicletă**
- **Două ceasuri de mînă**
- **5 mențiuni** — (echipament sportiv.)
- 10 abonamente anuale la revista «Cutezătorii»).

Vă invităm să cercetați îndeaproape trecutul și prezentul unității voastre de pionieri. Comunicați-ne cît mai curînd rezultatul cercetărilor.

Scrieți-ne urgent despre:

- ● *Trofee, documente și fotografii din arhiva unității.*
- ● *Drumul în viață al foștilor pionieri.*
- ● *Cea mai frumoasă zi din viața de pionier.*
- ● *De la ei învățăm dragostea de patrie și cutezanța* (chipuri luminoase de comuniști — muncitori, țărani și intelectuali — vîrstnici și tineri, cunoscuți în anii de pionierie, cărora doriți să le semănați).
- ● *Filmul unei zile din activitatea detașamentului sau unității voastre.*
- ● *Cinstim cravata roșie* (chipuri și fapte ale pionierilor, cu care vă mîndriți).

Cele mai bune lucrări (*anchete, reportaje, evocări, însemnări și fotografii*) vor fi publicate în revistă.

NOU!

ACEST CONCURS ESTE DESCHIS, DE ASEMENEA, ȘI PRIETENILOR MAI VÎRSTNICI AI REVISTEI NOASTRE.

ÎI RUGĂM PE TOȚI FOȘTII PIONIERI, PRECUM ȘI PE ÎNVĂȚĂTORI, PROFESORI, COMANDANȚI DE PIONIERI ȘI PĂRINȚI SĂ NE RELATEZE AMINTIRILE ȘI IMPRESIILE LOR LEGATE DE PIONIERIE. CELE MAI INTERESANTE CORESPONDENȚE ALE ACESTORA VOR FI DISTINSE CU DIPLOMA DE ONOARE A CONCURSULUI «ȘTAFETA PIONIERIEI». AUTORII LOR VOR PRIMI INSIGNA JUBILIARĂ «A XX-A ANIVERSARE A ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR DIN R.S.R.»

CE ESTE PRIETENIA?

(urmare din pag. 3)

aceştia unul singur îşi uită îndatoririle, floarea se ofileşte şi încet, încet, piere».

Scurtă istorie

Vă mai amintiţi conţinutul scrisorii pe care am publicat-o în cadrul anchetei noastre? Într-o clasă sînt doi prieteni. În timpul orei de desen, unul dintre ei, Marian, deschide revista Cutezătorii şi se cufundă în lectură. Prietenul lui, Caburgan Vasile, îl vede şi, vrînd să-l sustragă de la o astfel de preocupare, foarte nimerită în timpul liber, dar nepotrivită în timpul orelor de clasă, recurge la o stratagemă. Îi face semn, promiţîndu-i un volum din colecţia «Clubul temerarilor». Marian acceptă. Trimite revista lui Caburgan, dar acesta nu-i mai dă în schimb cartea promisă. Sună clopoţelul de recreaţie. Caburgan merge să-i înapoieze revista prietenului său, însă acesta sare la bătaie. **«Atunci am vrut să lovesc şi eu, dar în mintea mea zdruncinată de cei trei pumni, am înţeles că nu pot lovi un prieten»,** ne scria Caburgan Vasile. Şi, în timp ce cîţiva colegi îl încurajau să-i răspundă în acelaşi fel lui Marian, el s-a retras, pregătindu-se pentru ora următoare. **«Vă rog să-mi răspundeţi, dacă acest «prieten» mai merită să fie prieten cu mine? Care sînt rosturile unei prietenii? Ce înseamnă un prieten adevărat?»** ne cerea el.

Am considerat că o astfel de întîmplare este un prilej de meditaţie în plus pentru fiecare dintre cititorii noştri şi am publicat scrisoarea, cerîndu-le părerea. Mulţimea de plicuri sosite la redacţie drept răspuns, seriozitatea cu care corespondenţii noştri au judecat conflictul dintre cei doi prieteni, ne bucură şi ne întăreşte convingerea că am făcut bine, procedînd aşa, sporindu-ne totodată regretul că, din cauza lipsei de spaţiu, nu vom putea cita decît o parte din scrisorile interesante pe care le-am primit.

Prietenul bun la nevoie se cunoaşte

Mai întîi de toate este emoţionant faptul că, începînd chiar de a doua zi, după publicarea anchetei au şi început să «curgă» la redacţie răspunsurile. Judecînd după un vechi şi înţelept proverb al poporului nostru, pe care mulţi dintre corespondenţi au ţinut să-l reamintească **«Prietenul bun la nevoie se cunoaşte»** asta înseamnă că atît Marian, cît şi Vasile Caburgan, noi toţi, trăim printre o mulţime de prieteni, pe unii dintre ei nici nu-i cunoaştem poate, dar fiecare în parte este gata să ne dea la nevoie o mînă de ajutor. **«Sînt una dintre sutele de eleve care, poate chiar în această clipă iau tocul în mînă pentru a răspunde la întrebările prietenului nostru Caburgan Vasile»,** îşi începe scrisoarea **PUICEA DANIELA**, de la Şcoala generală nr. 92 din Bucureşti. Daniela nu este decît în clasa a IV-a, dar gîndurile ei despre prietenie sînt mari şi frumoase: **«O adevărată prietenie este atunci cînd amîndoi prietenii se respectă şi se ajută unul pe altul. Un prieten adevărat nu se supără la orice vorbă i-ai spune, te ajută şi nu te părăseşte la nevoie.»** Aşa este, Daniela. Tocmai de aceea te şi înţelegem cînd, adresîndu-te lui Vasile Caburgan tu adaugi: **«Eu cred că voi aţi putea lega din nou prietenia, dar Marian trebuie să-şi recunoască greşeala. Bănuiesc că el a sărit la bătaie numai pentru că nu a ştiut de buna ta intenţie. Altfel, poate ţi-ar fi mulţumit.»**

Calificative pe care nu le putem acorda uşor

De altfel, deşi nici unul dintre cei ce au răspuns anchetei noastre nu au aprobat gestul violent al lui Marian, aproape toţi sînt de acord că prietenia celor doi poate să continue. Bineînţeles, bazîndu-se pe o mai bună cunoaştere decît pînă acum, pe o mai mare comuniune sufletească şi spirituală. **«În primul rînd cred că doi colegi care se consideră prieteni trebuie să aibă puncte de vedere comune şi să se cunoască bine unul pe altul»,** este de părere **AMBĂRUŞ MARCEL,** din clasa a VII-a A, de la Şcoala generală nr. 1 din comuna Cleja, judeţul Bacău. Şi continuă: **«Consider că aceşti prieteni nu s-au cunoscut bine unul pe altul, pentru că, în cazul în care Vasile Caburgan ar fi cunoscut reacţiile prietenului său în diferite împrejurări, ar fi ales poate un alt moment în care să-i atragă atenţia că a săvîrşit o faptă de indisciplină. Poate ar fi fost mai bine să discute despre aceasta la sfîrşitul orei. Momentul unei atitudini trebuie folosit şi el în mod raţional. Eu cred că Vasile a procedat foarte frumos că nu s-a răzbunat împotriva colegului şi prietenului său. Sînt de părere totuşi ca pe viitor să nu dea aşa de uşor calificativul de «prieten» sau «fost prieten», aşa cum îşi încheie el categoric scrisoarea: «Totodată vă dau şi numele fostului meu prieten: M. Marian».**

Dar tu, Mariane, ce crezi?

Cît despre **MIHAELA DOINA PĂDUREANU** din Bucureşti, clasa a VIII-a, după ce se întreabă de ce Marian nu citeşte revista Cutezătorii în recreaţie sau acasă **«chiar dacă aceasta este foarte frumoasă şi atrăgătoare»**, ţine să

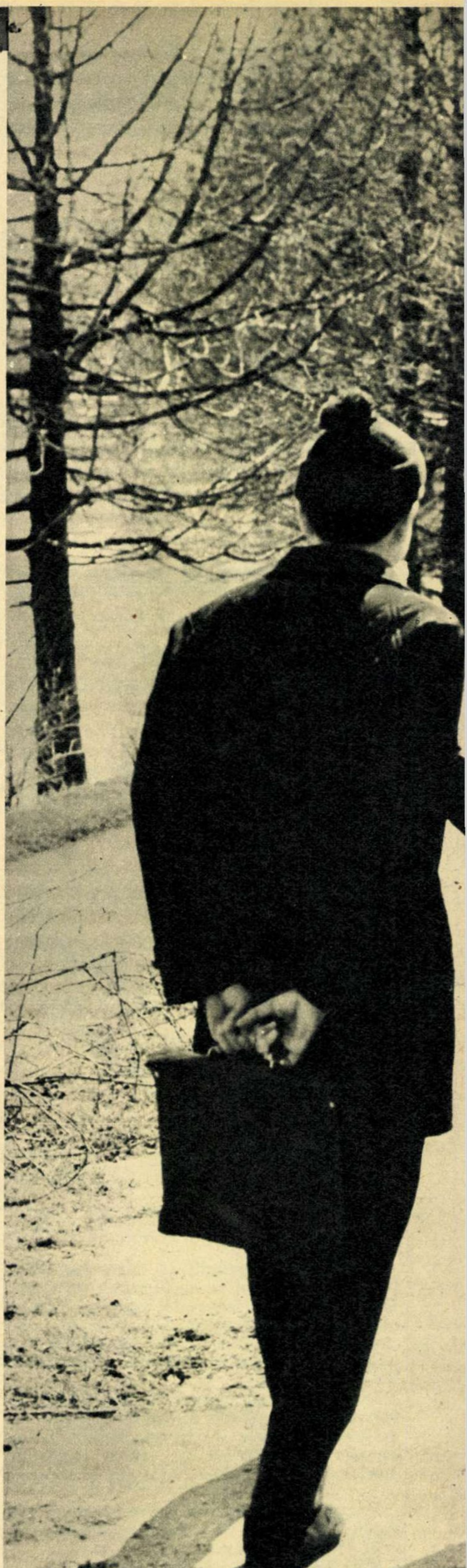

...O prietenie înseamnă
o mare răspundere.
Nu e un lucru uşor
acesta.
Trebuie să ai tăria să
o duci, să
ai grijă să nu oboseşti,
fiindcă drumul ei
este lung şi,
nu este lin; răspunzi
atît pentru
tine cît şi pentru
prietenul tău,
răspunzi pentru unul
dintre cele mai
nobile
sentimente omeneşti.

se adreseze în încheierea scrisorii ei în special lui Marian. «**Nădăjduiesc că înţelegi şi tu, Mariane, că n-ai procedat bine. Şi te mai rog ceva: încearcă să te pui măcar pentru o clipă în situaţia prietenului tău. Crezi că lui i-a fost uşor? Nu caut prin aceste rînduri să te dojenesc, vreau să ştii doar că şi eu, ca şi tine, am prieteni, dar niciodată nu am fost certată cu ei. Spune-mi însă, tu, tu ce crezi despre ceea ce ai făcut?**»

«**Eu cred că nu ar trebui să stricaţi prietenia voastră, Vasile Caburgan**» zice **MIRELA GÎNDACU** din Turnu Severin. «**Poate vă leagă amintiri frumoase, gîndiţi-vă la marile bucurii şi micile necazuri prin care aţi trecut amîndoi...**» şi, referindu-se la rosturile unei prietenii, Mirela adaugă: «**Cred că în primul rînd prietenia ajută la formarea unui caracter frumos, la cultivarea şi stimularea talentului, a puterii de muncă, la înlăturarea nesociabilităţii, la îmbogăţirea cunoştinţelor şi îndeosebi la apropierea dintre oameni**».

Citînd aceste rînduri, aproape că am transcris întreaga scrisoare a Mirelei. O scrisoare foarte scurtă. Dar o scrisoare deasă de gînduri alese.

O paranteză ce trebuie să ne dea de gîndit

Dar iată şi o corespondenţă în care, după ce autoarea, **NISOI LUCICA**, de la Şcoala generală nr. 3 din Cîmpulung Moldovenesc, se referă la cei doi prieteni, fiind de părere că, explicîndu-şi bine atitudinile, prietenia lor poate continua, ţine să facă o paranteză. Chiar aşa şi zice: «**Aş dori totuşi să fac o paranteză. Mie mi se pare că nu a fost potrivită nici atitudinea colegilor care îl îndemnau pe Vasile Caburgan să reînceapă bătaia. Aşa gîndesc ei că pot ajuta la întărirea unei prietenii?**» Într-adevăr, Lucica, paranteza aceasta ni se pare şi nouă că este necesară. De prieteniile noastre sîntem, este adevărat, răspunzători în primul rînd noi, cei care sîntem în cauză. Dar o răspundere destul de mare o poartă şi cei din jurul nostru, care au datoria să creeze acel climat cald, omenesc, cel mai propice pentru ca frumoasa floare ce înnobilează şi dă demnitate fiinţei umane să se dezvolte şi să aibă viaţă fără moarte.

Despre prietenie, acest soare atît de necesar sufletului omenesc, s-au scris de-a lungul veacurilor, şi se vor mai scrie, tomuri întregi. Au existat prietenii celebre care, cu marea forţă a exemplului lor,au înflăcărat şi continuă să înflăcăreze gîndurile şi sentimentele oamenilor. Prietenia dintre Marx şi Engels, dintre Goethe şi Schiller, dintre Eminescu şi Creangă. Au existat şi există mii şi milioane de prietenii despre care ştim mai puţin, prietenii între oamenii mai puţin celebri, dar prietenii ale căror bucurii şi frumuseţi sînt la fel de mari, umplu inima cu aceeaşi generoasă şi fără de margini lumină. La o astfel de prietenie s-au referit şi corespondenţii noştri cînd au vorbit despre prietenia dintre Marian şi Vasile Caburgan. Este adevărat că în lumina acestei prietenii s-a interpus o pală de umbră. Umbra pe care zeci de prieteni, unii cunoscuţi, alţii mai puţin cunoscuţi, au sărit să-i ajute, s-o înlăture. Prea puţin am mai avea noi de adăugat pe lîngă cele spuse de ei. Un lucru doar, poate că mai trebuie încă o dată amintit. O prietenie înseamnă o mare răspundere. Nu e un lucru uşor acesta. Trebuie să ai tăria să o duci, să ai grijă să nu oboseşti, fiindcă drumul ei este lung şi,nu este lin; răspunzi atît pentru tine cît şi pentru prietenul tău, răspunzi pentru unul dintre cele mai nobile sentimente omenesti.

Cinci minute... filozofi

Am fi vrut să încheiem rîndurile de faţă cu cîteva citate celebre despre prietenie. De pildă, cu cel al cunoscutului filozof din Grecia antică, Democrit: «**Nu merită să trăiască cine nu are măcar un singur prieten cumsecade**» sau cu cel al filozofului englez Francis Bacon: «**Prietenia îndoieşte bucuriile şi înjumătăţeşte necazurile**» ori cu acea înţelepciune populară a lui Anton Pann: «**Prieten adevărat este acela care te sfătuieşte spre bine, iar nu care îţi laudă nebuniile**».

Citind însă, încă o dată, scrisorile prietenilor noştri, ne-a venit ideea de a scoate aceste citate din înseşi scrisorile lor. Aşadar...

«**Prietenia este fructul cel mai îmbelşugat decît toate cîte există pe pămînt (Voicu E. Nicu,** Şcoala generală Călugăreni, Prahova).

«**Unii spun că numai atunci cînd ţi se dă caietul să copiezi, cînd ţi se suflă la lecţie şi cînd ţi se laudă nebuniile, atunci acela îţi este prieten. Dar această prietenie are o temelie şubredă». (Faur Teodora,** Şcoala generală 191, Bucureşti).

«**Prietenul adevărat e acela cu care împărtăşeşti bucuriile şi tristeţile, pe care îl ajuţi şi care îţi dă un sfat în clipele grele, ale cărui bucurii şi tristeţi sînt şi ale tale». (Florescu M. Irina,** Şcoala generală Brăneşti, judeţul Dîmboviţa).

«**Prietenia? Poate că este cel mai frumos sentiment pe care-l nutreşte un om faţă de un alt om» (Dumitrache R. Maria.** comuna Ungheni, judeţul Argeş).

«**A fi prieten cu cineva înseamnă că eşti ceva mai mult decît un frate» (Chirtacu Constantin,** clasa a VII-a B, judeţul Bacău).

G. PETRE

P.S. *Dezbaterea va continua în numărul 18 al revistei noastre, în care vom publica o nouă scrisoare de la Vasile Caburgan. Aşteptăm şi părerea lui Marian.*

Pîinea

O povestire de OCTAV PANCU-IAȘI

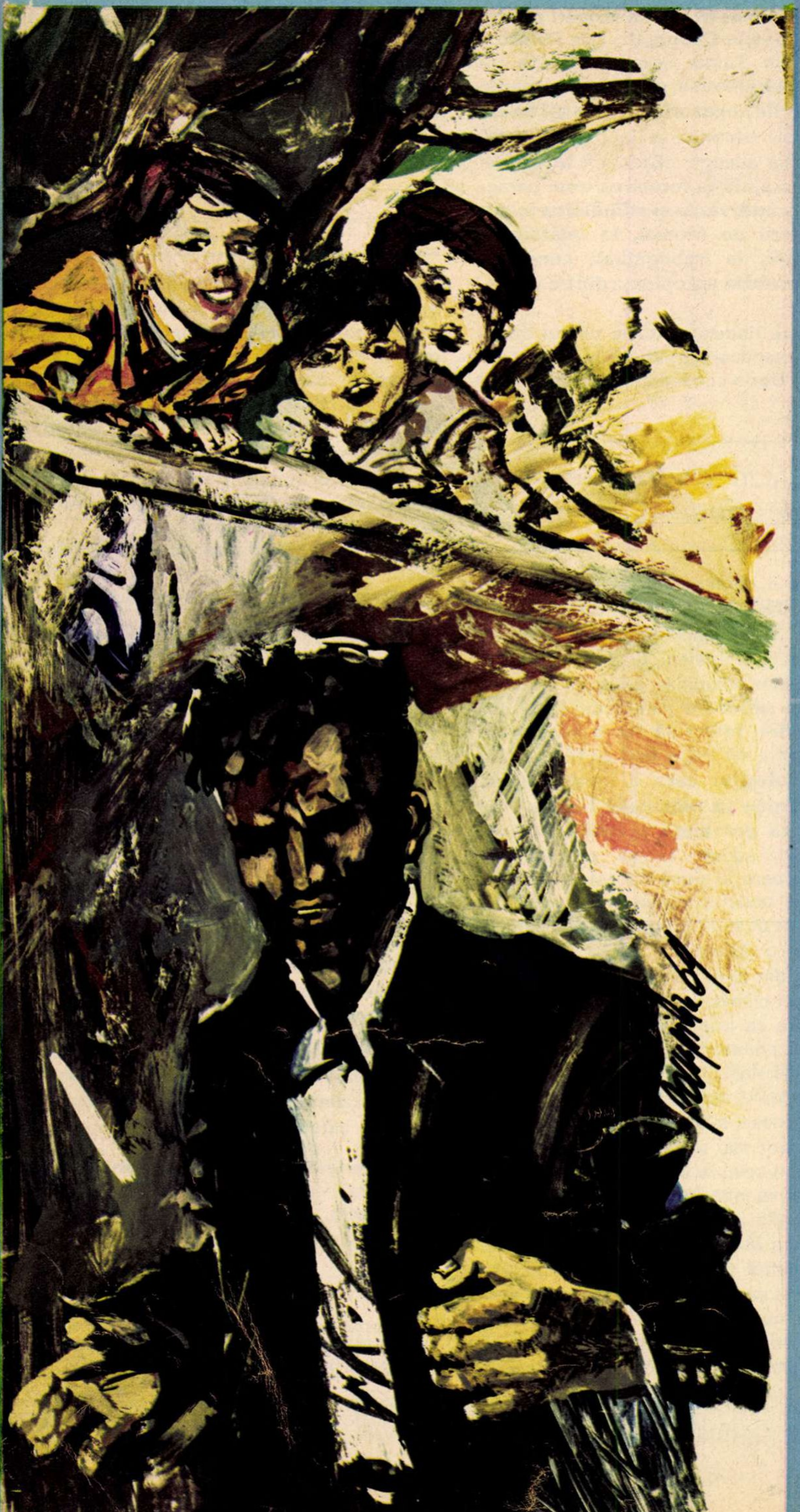

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

De cîteva zile în orașul nostru era liniște. Vreau să spun că era ceea ce se înțelegea prin acest cuvînt, liniște, în orașul nostru aflat la nici douăzeci de kilometri de front, pe la începutul lui august '44. De cîteva zile încetaseră bombardamentele. Seara, dar mai cu seamă în zori, exploziile de pe front făceau, ca și înainte, să tremure aerul, totul în jur părea de gelatină, dacă stăteai nemișcat simțeai cum ți se mișcă părul; fără să bată vîntul, toate frunzele și hîrtiile de prin cotloane erau răscolite, cărțile se deschideau singure; țin minte cum a căzut ceșcuța de lut de pe policioară, a căzut și s-a spart tocmai cînd mă uitam la ea, tocmai cînd mă gîndeam că desenul de pe ea, o floare cu petale galbene, chircite și fără strălucire, semăna nu mai țin minte cu ce; ca și înainte, auzeam bubuitul înfundat al tunurilor, iar pe străzile înecate de moloz se retrăgeau, uruind asurzitor, tancurile și camioanele verzi ale nemților; dar era liniște, liniștea unui cer albastru, înalt, nemărginit.

Aveam paisprezece ani, împlinisem paisprezece ani într-una din acele zile liniștite. Tata plecă la Ateliere uitînd să-mi spună ceva, uită și mama că era ziua mea, numai Ioana îmi dărui un măr. Mănîncă-l tu, i-am spus, mie nu mi-e foame. O mințeam, firește, pentru că de la începutul verii îmi era gîndul numai la mîncare, acasă, pe masă nu vedeam altceva decît o ciorbă de urzici și de castraveți, și tot ce mai găseam cu băieții prin grădinile părăsite erau fructele verzi, negre de praf și de fum pe care le mîncam cu tot cu sîmburi, nu alegeam nimic, nu aruncam nimic, stomacurile noastre ar fi înghițit și pietre. Se dădea și pîine, dar era o poveste cu pîinea și noi făcusem din povestea asta una și mai și. Nemții dăduseră ordin de evacuare a Atelierelor C.F.R., singura avere mai însemnată a orașului, pentru că pe lîngă Ateliere nu mai exista mare lucru, o făbricuță de lumînări, una de cărămizi și, mi se pare, o presă de ulei și vreo două mori electrice. Ordinul de evacuare a Atelierelor cerea ca treaba să se facă cu toată urgența, dar oamenii nu se grăbeau, desfacerea unui simplu șurub dura cîte trei ceasuri, împachetarea unor cuțite de strung într-o ladă răpi unei echipe de muncitori o zi și jumătate. Cînd văzu că nu face mare lucru cu strigătele și amenințările, ofițerul neamț care răspundea de evacuare încărcă o căruță cu pîine, o aduse în curtea Atelierelor, chemă oamenii și le spuse că graba le va fi răsplătită, cine lucrează cu nădejde pleacă acasă cu o pîine. Și uite așa, pîinea pe care o doreau toți, deveni pentru mulți prețul unui lucru pe care nu voiau, nu puteau să-l facă, un preț mult prea scump. Erau și din aceia care își spuneau că, pînă la urmă, nemții tot o să izbutească, n-avea rost să-și țină copiii flămînzi, și noi, băieții, cîți eram, vreo cinci sau șase pe strada Semnului, vedeam seara și oameni care veneau acasă cu cîte o pîine, ne uitam la ei la început cu poftă, pe urmă cu mirare, pe urmă cu ceva greu de spus, dacă mă gîndesc bine era un fel de bucurie că tații noștri nu ne aduceau pîine, nu știu cum să spun, aproape că ne plăcea că noi nu vom mînca, ne întrebam între noi dacă am mîncat pîine, ne puneam să jurăm dacă am mîncat, ba la unul care mesteca într-o seară ceva, ne-am uitat chiar în gură, doi îl țineau de mîini și doi de picioare, iar altul i-a deschis gura să vadă ce mestecă, era un fel de bucurie, de parcă de noi depindea tărăgănarea evacuării Atelierelor.

Aveam paisprezece ani, împlinisem paisprezece ani într-una din acele zile de liniște și de bucurie, acea liniște și acea bucurie despre care spun, o liniște asurzitoare și o bucurie poate de neînțeles. Tata plecă dimineață la Ateliere fără să-mi spună nimic, uită și mama că era ziua mea, numai Ioana îmi dărui mărul pe care nu l-am primit. Toată ziua bătui străzile cu băieții, eram în stare să mergem zeci de kilometri, să sărim gardul fiecărei grădini și cînd găseam un fir de ceapă sau un castravete chiuiam ca indienii, nu ne păsa de nimeni și de nimic, aveam bucuria aceea a noastră, beam căldări de apă ca să ne umplem stomacurile și, deodată, în mijlocul unor chiote sau a unui atac într-o grădină, ne opream și juram. Așa trecu ziua mea și veni seara, și seara ne găsi în capul străzii Semnului, așteptîndu-i pe cei care veneau acasă cu pîini, să ne uităm la ei, să ne uităm în ochii lor și pe urmă să jurăm. Ne-am luat după unul, nea Marin, am mers în urma lui fără să spunem un cuvînt, nici el nu ne întreba nimic, nici noi nu scoteam o vorbuliță, numai că el mereu își schimba pîinea dintr-o mînă în alta, ni s-a părut că pînă a ajuns în poartă a vrut s-o arunce de cîteva ori, dar cred că așa doar ni s-a părut nouă, așa voiam noi să se întîmple, așa am fi făcut noi. Și simțeam o bucurie cum nu mai trăisem; atunci, în seara aceea eram sigur că împlinisem paisprezece ani și știam că tata o să-mi facă darul cel mai frumos, o să vină acasă cu mîinile goale.

CÎTEVA DATE GRĂITOARE

•Lenin avea vîrsta de numai 13 ani, dar felul cum își alcătuia el compunerile atrăsese in mod deosebit atenția profesorilor. Elevul Vladimir Ulianov își alcătuia intîi ciorna lucrării, la care, după aceea, făcea o mulțime de adăugiri si corecturi. Urma apoi o transcriere pe curat a întregii compoziții. Compunerile sale erau întotdeauna notate cu foarte bine.

• Iată o însemnare dintr-un tabel al liceului din Simbirsk, privitoare la elevul Ulianov Vladimir (la acest liceu a învățat Lenin). «Un elev foarte dotat, foarte sîrguincios și ordonat. Învață bine la toate obiectele. A trecut examenele cu foarte bine. E un elev foarte capabil și serios».

2

•Din literatura rusă, lui Lenin îi plăcea foarte mult Pușkin și Turgheniev. Îi mai plăcea din literatura universală «Faust» al lui Goethe și citea cu drag poeziile lui V. Hugo. Aprecia, de asemenea, unele povestiri ale lui Jack London.

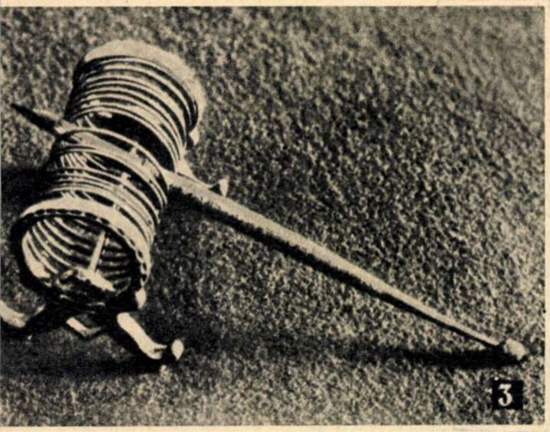
3

•Iată numai cîteva din marile biblioteci ale lumii pe care le-a frecventat Lenin, în emigrație: Biblioteca imperială de la Berlin, Biblioteca națională de la Paris, Biblioteca de la Muzeul britanic din Londra — **pe aceasta din urmă Vladimir Ilici o prețuia în mod deosebit** — și Societatea pentru lectură din Geneva.

•Pentru lucrarea «Dezvoltarea capitalismului în Rusia» Lenin a consultat 583 de cărți.

• Lenin era în stare să lucreze săptămîni în șir la un manuscris chiar după ce-l termina. La o broșură despre socialism și războiul imperialist a lucrat de la 21 iulie la 11 octombrie. După aceea a trimis editorilor trei completări, o notă și trei anexe. A dat indicații de literă și a citit cu multă grijă șpaltele. Este numai un exemplu dintre multe altele.

•Lenin a manifestat o deosebită atenție și dragoste pentru copii. În anii grei de după revoluție el s-a îngrijit ca produsele alimentare destinate copiilor să fie eliberate cu precădere. Cele mai bune clădiri au fost repartizate instituțiilor destinate copiilor.

•Lucrările lui Lenin au cunoscut în anii noștri, la noi în țară, tiraje foarte mari. Editura politică a tipărit 166 de titluri din scrierile lui Vladimir Ilici Lenin, într-un tiraj de aproape șase milioane jumătate de exemplare.

• Din ediția «Opere» au apărut 40 de volume, iar începînd din 1960 a început editarea «Operelor complete» din care s-au scos 50 de volume.

• Cităm cîteva publicații din trecut în care au apărut articole aparținînd lui V.I. Lenin: România muncitoare **nr. 21 — 15 martie 1912,** Lupta zilnică **nr. 36 — 13 februarie 1916,** Lupta **nr. 23 din 13 noiembrie 1917.**

De-a lungul anilor au mai apărut, de asemenea, nenumărate lucrări ale lui Lenin, în tipăriturile ilegale ale partidului nostru.

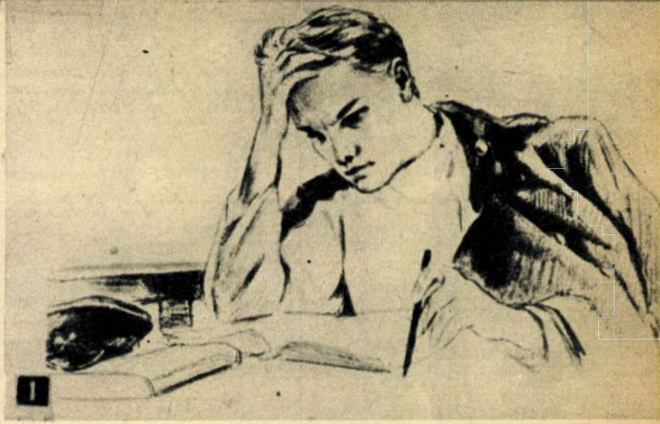
1

LENIN

UN TITAN AL GÎNDIRII REVOLUȚIONARE

SE ÎMPLINESC ANUL ACESTA, LA 22 APRILIE, 99 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI VLADIMIR ILICI LENIN.

VECHI MILITANT AL MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI DIN ROMÂNIA, MIHAI GH. BUJOR A FOST UNUL DINTRE ACEIA CARE L-AU CUNOSCUT. AM ALES PENTRU VOI UN FRAGMENT DIN AMINTIRILE SALE, ÎN CARE POVESTEȘTE PRIMA ÎNTÎLNIRE CU LENIN.

* * *

In primele zile ale lunii decembrie 1917 am plecat din Odesa și în seara zilei a treia am ajuns la Petrograd. Îndată după sosire am vizitat Comisariatul poporului pentru afacerile externe.

Am înmînat comisarului poporului, cum se numeau pe atunci miniștrii, două exemplare dintr-un lung memoriu: unul pentru el și altul pentru Lenin, care era foarte ocupat.

Apoi, într-o dimineață, telefonul din apartamentul ce ocupam în marele hotel «Astoria» începu să zbîrnîie. Telefonista mă înștiință că sînt chemat de Lenin și că mașina lui mă așteaptă jos.

Peste vreo cinci minute, automobilul lui Lenin intra pe poarta vastului Institut Smolnîi, masiva clădire a fostului liceu, acum sediul statului-major al revoluției, inima, brațul și creierul ei.

Șoferul îndeplini formalitățile și străbăturăm prin furnicarul omenesc ce aștepta rîndul. Urcarăm treptele a două etaje și ajunserăm la capătul labirintului, unde alte santinele ne dădură drumul înăuntru. Intrarăm în cancelaria mare și luminoasă, cu birouri și dactilografe pe margini.

Pe ușa pe care dispăruse șoferul apăru un bărbat de statură mijlocie, îmbrăcat în haine obișnuite, de culoare neagră, cu fruntea bombată și largă, cu barbișon scurt și cu o jumătate de coală de hîrtie în mînă. L-am luat drept secretarul care îmi ieșea înainte ca să mă conducă la Lenin. Privirile noastre se întîlniră prietenos, mîinile noastre se strînseră cu căldură și, fără să ne spunem o vorbă, intrarăm — «secretarul» înainte și eu după el — în camera lui Lenin. Dar aici nu se afla nimeni. Atunci însemna oare că presupusul secretar era însuși Lenin? Se vede că da, căci, imediat ce intrarăm și fără nici o formalitate inutilă, omul cu hîrtia în mînă, care era însuși Lenin, se opri lîngă măsuța rotundă și, în picioare, intră în materie, citindu-mi din hîrtia aceea scrisă, cîteva pasaje. Încîntat de felul acesta simplu și direct de a face cunoștință și de a încinge o discuție, i-am împărtășit îndată, vorbind franțuzește, părerea mea asupra unei anumite părți din cele citite. Lenin ținu socoteala de cele spuse și șterse cu condeiul de pe măsuță două-trei rînduri din rezoluția ce-mi citise. Urmă apoi un schimb de vederi asupra situației din țară și din Balcani.

Plecînd, am mai privit odată camera obișnuită, împărțită printr-un paravan în două — «birou» și «dormitor» —, în care lucra și trăia Lenin la Smolnîi în primele săptămîni ale revoluției.

Era postul de observație și de comandă al acelui comandant suprem de oști proletare care a stat neclintit și priceput în fruntea celei mai mari zguduiri revoluționare care a deschis țării sale și omenirii o eră nouă.

* * *

4

1. În vacanță — Un portret al lui Lenin de I. Jucov —

2. În acest cabinet de la Kremlin a lucrat Vladimir Ilici Lenin de la 12 martie 1918 la 12 decembrie 1922.

3. Cu tocul pe care-l vedeți a scris adeseori Lenin.

4. Lenin în Piața Roșie — 1919.

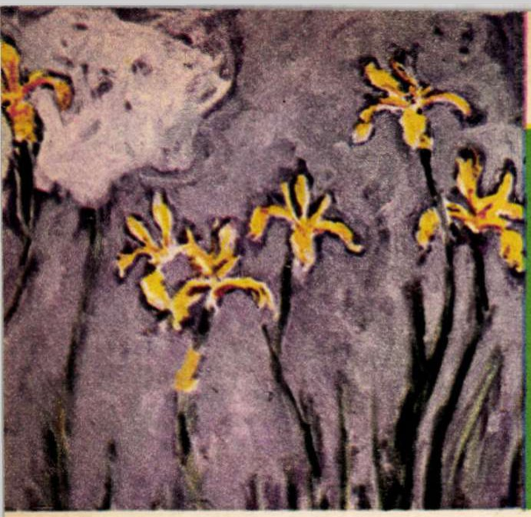

1

Freamătul primăverii

1. CLAUDE MONET
   Irişii galbeni.
2. VINCENT VAN GOGH
   Drumul — peisaj din Auvers
3. ION ŢUCULESCU
   Primăvara.
4. FERNAND LÉGER
   Clipe de odihnă
5. MAURICE VLAMINCK
   Malul Senei la Carrières-Sur-Seine.
6. PIERRE BONNARD
   Migdal înflorit
7. RAOUL DUFY
   Jochei la Chantilly

Pictura, muzica, poezia au regăsit întotdeauna în înfăţişările peisajului de primăvară semnul atotputerniciei vieţii, al biruinţei ei mereu înainte. «Artiştii — spunea Ştefan Luchian — privesc cu ochii, dar lucrează cu sufletul». Peisajul este, astfel, expresia unei stări sufleteşti, el dezvăluie înţelesurile propriilor bucurii şi elanuri ale pictorilor. Începînd mai cu seamă din cea de-a doua jumătate a secolului trecut, rolul culorii în construcţia operei de artă a devenit foarte important; pictorii au năzuit să surprindă necontenitele schimbări ale luminii din atmosferă, ale acelui înveliş de aer şi de culoare ce îmbracă toate contururile obiectelor. Fie că devine transparent ca în peisajul lui Bonnard înfăţişînd explozia albă a unor pomi în floare, fie că are o materialitate aproape metalică, precum la Vlaminck, unde ramurile pline de seve ale arborilor par nişte adevărate incendii, aerul acesta pur şi tulburător al primăverii e pretutindeni prezent. Artiştii îl simţeau învăluindu-i şi îl transformau în lumină şi în culoare.

Ion Ţuculescu a legat această poezie a priveliştii de înţelesul pe care îl are semnul primăverii în arta folclorică, intensitatea coloristică a cîmpurilor şi a cerului mărturisind o înţelegere adîncă a sensului cromaticii din viziunea artistului popular. Vincent Van Gogh, şi el un artist cu o existenţă dramatică, dăruia peisajului înţelesuri adînci: liniile care aleargă şerpuitoare, spre orizont, întrerupte, cîteodată de orizontala puternică a unui drum, arborii, ţîşnind spre cer asemenea unor flăcări, destăinuie întreaga trăire lăuntrică intensă a acestui mare artist.

Petalele florilor lui Claude Monet, topindu-se, parcă, în albastrul pur al cerului, sînt o adevărată ofrandă a primăverii. Sau iată un tablou al lui Raoul Dufy, acest îndrăgostit de priveliştea multicoloră a hipodromului, în care lumina primăverii, străvezie, cuprinde, pînă în îndepărtări, priveliştea. Dar, aşa cum sugerează Fernand Léger într-o compoziţie simbolică de portrete, primăvara este mai presus de toate — un prilej de bucurie a omului.

DAN GRIGORESCU

2

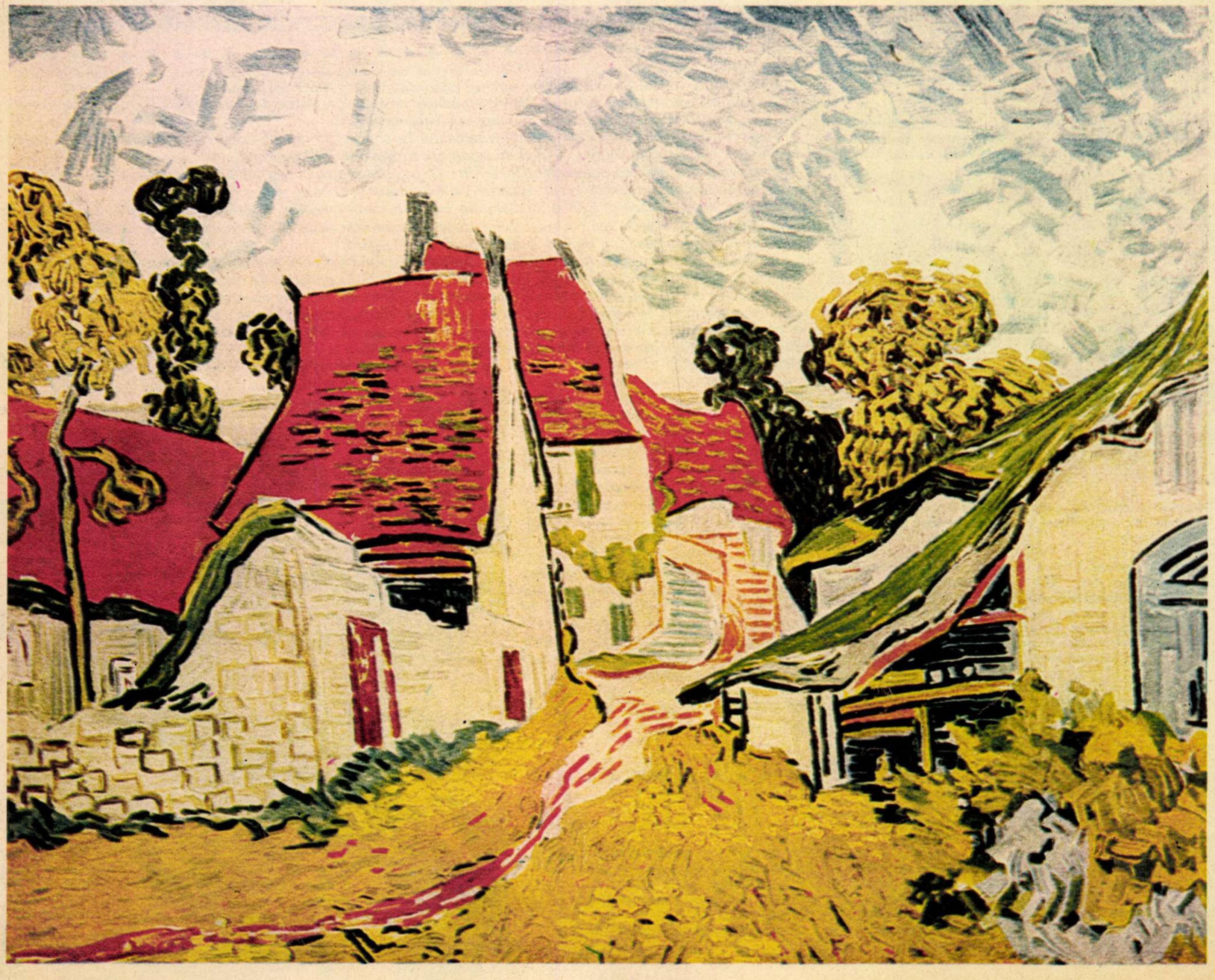

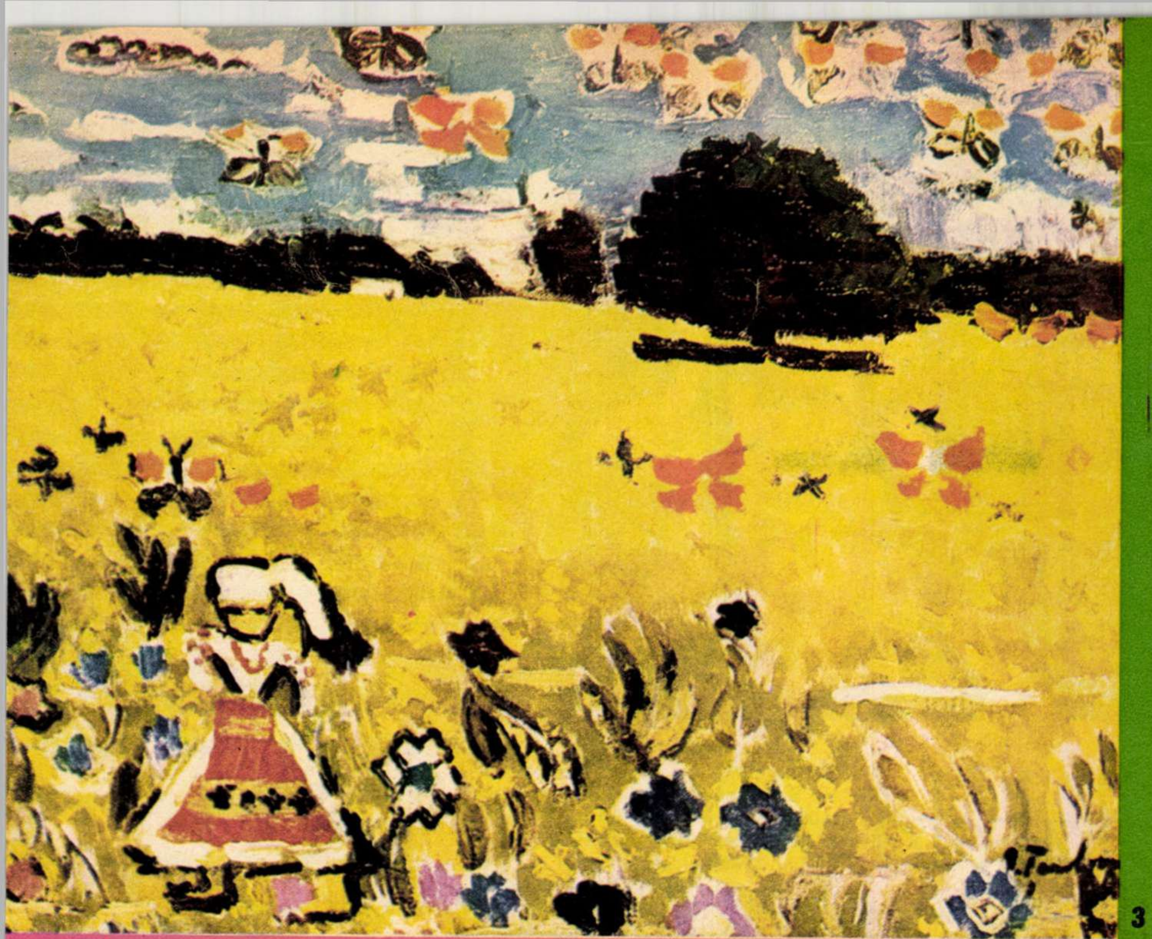

3

Focuri de primăvară

de LUCIAN BLAGA

Ingînînd prin văi tăria
sună ramul, sună glia.
Focuri ard, albastre ruguri.
Pomii simt dureri de muguri.

Prinşi de duhul înverzirii
prin grădini ne-nsufleţim.
Pe măsura-naltă-a firii
gîndul ni-l dezmărginim.

Ce-am uitat, aprindem iară.
Sub veşminte ne ghicim.
Căutăm în primăvară
un tărîm ce-l bănuim.

Căutăm pămîntul, unde
mitic să ne-alcătuim,
ochi ca oameni să deschidem,
dar ca pomii să-nflorim

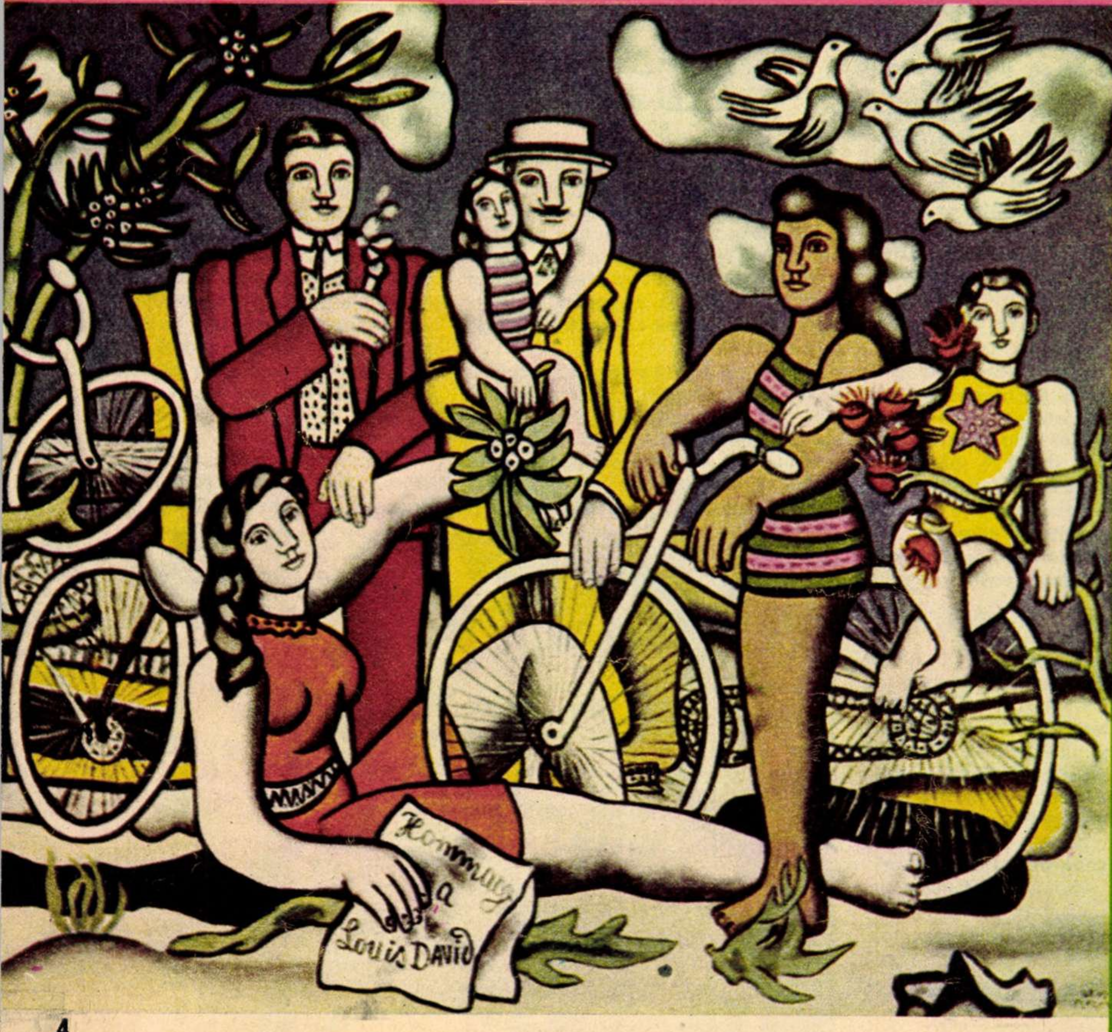

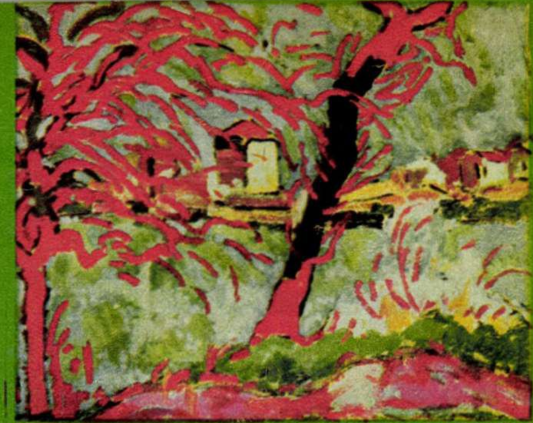

5

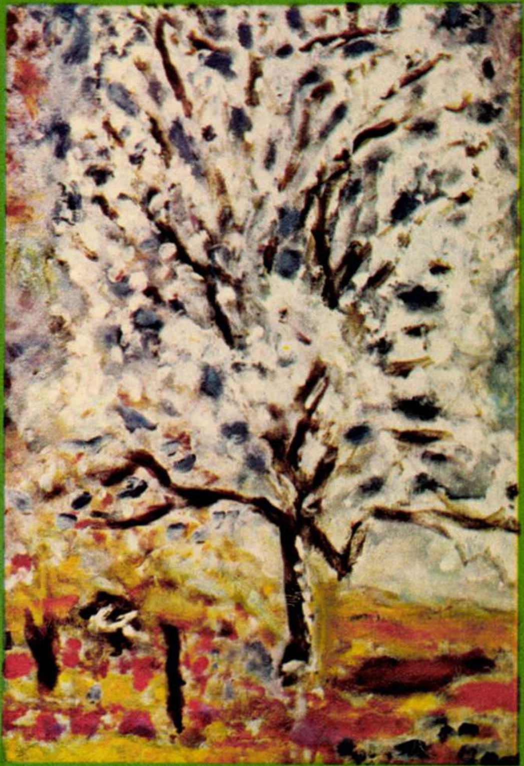

6

DINTR-UN APRILIE

de RAINER MARIA RILKE

Iar e-n miresme pădurea.
Sus lunecînd ciocîrliile
cerul înalţă cu ele, ce greu pentru umerii noştri era,
e drept, printre ramuri, vedeai încă ziua, ce goală
era, —
dar după lungi după-amieze ploioase
vin în soare scăldate
ore mai noi,
de care fug, de-a lungul caselor, pînă departe,
toate rănitele
geamuri, bătînd din aripi, speriate.

Apoi e tăcere. Chiar ploaia trece acum mai uşor
pe-a pietrelor calmă, întunecîndă lucire.
Adînc se ascunde orice foşnire
în muguri de lăstare, sclipitori.

Traducere de MARIA BANUŞ

7

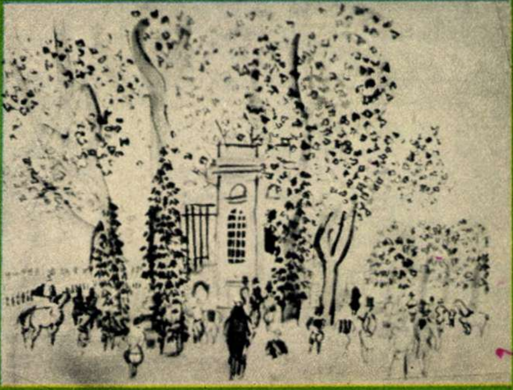

Interviu

Succes, tuturor!

— *Bucuroși de oaspeți?*

— *Da, bucuroși, au spus din toată inima pionierii bucureșteni formațiilor artistice din 9 județe care s-au întîlnit în Capitală ca finaliști la Festivalul cultural-artistic al pionierilor și elevilor 11 – 13 aprilie.*

— **Ce notă dați gazdelor în comportarea lor față de oaspeți, tovarășă Mândița?**

— *Gazdele sîntem noi. Așteptăm nota de la oaspeți. Cu atît mai mult cu cît numărul lor la faza republicană (zona București) 3 720 de fete și băieți, constituie o cifră respectabilă. În afară de faptul că dormitoarele și masa pentru ei au fost de cea mai bună calitate, așa ca pentru musafiri, li s-a mai pregătit și un frumos program pentru timpul liber. Plimbările în București cu mașinile, sau pe jos, au fost foarte pe placul participanților. De un singur lucru n-au putut gazdele să-și ferească oaspeții: de emoțiile întrecerii... și acestea n-au fost de loc mici. Scenă, reflectoare, costume, public... recunoașteți, sînt factori care pot genera emoții.*

— **Ce părere aveți despre această finală a cărei deschidere a avut loc la București?**

— *Mai întîi socotesc bună măsura ca faza republicană a Festivalului să se desfășoare în 5 zone, fiecare zonă polarizînd un grup de județe.*

Festivalul, în toate etapele sale, a contribuit la stimularea talentelor tinere, a ajutat ca aptitudinile copiilor să se îndrepte pe căile cele mai bune. La această ultimă fază au ajuns cele mai bune formații și selectarea n-a fost de loc ușoară.

Convorbirea noastră cu tovarășa EUGENIA MÂNDIȚA

Președinta Consiliului Municipal București al Organizației pionierilor

— **Aveți emoții pentru rezultate?**

— *De ce să n-o recunosc, da. Primul gong al Festivalului la faza republicană a bătut la noi. Și cred că luminile rampei au fost de o strălucire deosebită. Am avut emoții pentru spectacolele bucureștenilor, am admirat celelalte formații, am dorit ca musafirii să plece de la noi cu impresii multe și bune. Nu va fi de loc simplu, cred, pentru juriu să aleagă pe cuceritorii diplomelor, insignelor, premiilor. Cît privește pentru titlul de* **laureat al Festivalului,** *să avem răbdare. Mai sînt încă patru zone care și-l vor disputa. Încă nu se pot face pronosticuri. Oricum, noi le urăm succes tuturor! Și nouă, bineînțeles...*

Cunoscuta interpretă de muzică populară românească, artista emerită,

ANGELA MOLDOVAN

De succesul corului s-a bucurat toată școala. Dar mai ales s-a bucurat Angela Moldovan. De ce tocmai ea? Fiindcă este o prietenă a unității de pionieri, aceea care le-a relevat frumusețea melodiei populare. Ea le-a povestit cu cît interes este urmărit cîntecul nostru peste hotare, de cîtă prețuire se bucură originalitatea și bogăția sonorității sale.

Stafeta pionieriei

LUMINILE RAMPEI

Gongul a sunat a treia oară. S-au aprins reflectoarele. În culise se mai face un ultim retuș la costum, se mai prinde o floare în păr, se potrivește o panglică. În sfîrșit, cortina s-a dat la o parte și pentru o clipă inima parcă și-a oprit bătăile.

În Capitală a început faza republicană a Festivalului cultural-artistic al pionierilor și elevilor.

Evident, această ultimă fază s-a caracterizat printr-o întrecere înfrigurată, reprezentanții școlilor care au fost selectate pînă aici dorind fiecare să se întoarcă la ei acasă cu trofee, să poată spune: «Am purtat cu cinste însemnele școlii».

Poate că în momentele cînd apar aceste rînduri s-au și dat rezultatele. Din păcate, reporterul, supus unui grafic de tipărire anticipativ, nu poate cuprinde decît o părticică din efervescența Festivalului, fiind nevoit să redea din emoțiile acestei întîlniri numai cîteva crîmpeie. A ales pentru aceasta Școala generală nr. 119 din București.

10 ani... laureați!

Iată un titlu care obligă. De aceea corul școlii, de zece ori laureat, a trăit zilele acestea mari emoții. Coriștii nu se puteau prezenta oricum la faza finală a Festivalului. Și parcă, pentru a-și pune la încercare forțele, și-au ales un cîntec dificil, cu intrări pe patru voci. Pregătirea sopranelor (vocea I) a fost partea cea mai grea. Fetele nu reușeau de loc să se integreze tonului. Atunci a fost invitat la repetiții autorul cîntecului, Vasile Timiș care, împreună cu profesoara Elena Dumitriu au repetat cu perseverență, folosind fiecare moment liber. Și iată că în cele din urmă, aproape două sute de voci ale corului, au răsunat pe scena Festivalului într-un splendid imn închinat patriei, căci cîntecul ales, pe care l-au executat cu măiestrie a fost închinat țării. Aplauzele cu care au fost răsplătiți le socotim bine meritate.

Poate că pînă la apariția revistei, pronosticurile în favoarea corului Școlii nr. 119 s-au realizat. Cînd ești de 10 ori laureat, este firesc să dorești să fii și a 11-a oară.

Patru reporteri în căutarea lui „negativ" și „pozitiv"

Cine sînt cei patru reporteri? O caricatură (foto 3) oferită de pioniera Marian Zorina ni-i arată așa cum s-au prezentat pe scenă. Denumirea de «patru reporteri» este numai o figură de stil, o formă pe care și-a ales-o brigada artistică pentru a lăuda pe cei harnici din școală și pentru a-i surprinde în ofsaid pe cei cu tot felul de obiceiuri rele.

«Mie îmi plac, din programul brigăzii noastre, tocmai părțile acelea în care sînt satirizați fotbaliștii indezirabili, cei ce marchează goluri în ferestre și, bineînțeles, goluri în catalog. De asemenea, sînt sigură că o să se simtă vizați în cîntecul *«Vă rog să-mi acordați măcar un cinci la geografie, milă, milă să vă fie»*, acei elevi care în loc să învețe, speră ca prin lacrimi și rugăminți să-i înduioșeze pe profesori pentru a obține o notă cît de cît de trecere.

Părerea aparține tot Zorinei care, în afară că este o bună desenatoare, mai este și interpretă a brigăzii, precum și regizoare. De trei ani de cînd este membră a brigăzii artistice a învățat cîte ceva din tehnica teatrului. Ea se pricepe să arate colegilor cum să se miște pe scenă, cum să rostească o replică, să nu șarjeze pentru a obține efecte și încă multe altele.

N-o cunoaștem prea bine pe Zorina, dar ne place figura ei deschisă, cu un licăr vesel, de sinceritate în ochi. Dar nu cumva este ea vreo vedetă cu nasul în sus care-și închipuie că-i centrul pămîntului? Ne convingem repede că nu-i așa. Ne-o confirmă purtarea ei, ne-o confirmă colegii și profesorii.

Marian Zorina, sufletul brigăzii, este foarte iubită de toți cei din jurul ei. Modestia și bunul simț de care dă

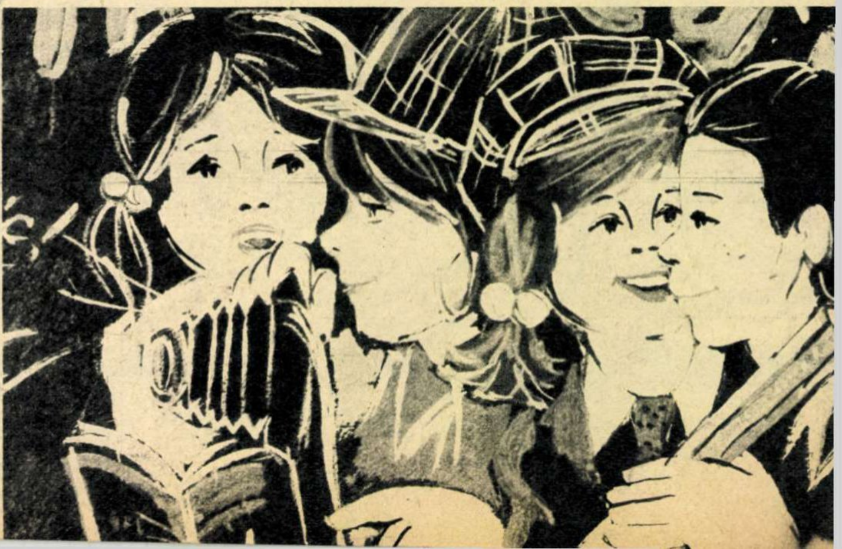

agini
ealizate
e
. CARAGIALE

dovadă tot timpul i-au atras dragostea colegelor. Nu numai că învaţă bine şi că o ajută pe mama ei în toate treburile gospodăriei, nu numai că îşi respectă profesorii, dar ea este mult preţuită pentru spiritul ei de dreptate.

Momentele despre care am scris, le-am surprins în culise. Bătaia gongului îmi întrerupe observaţiile. Cei patru reporteri în căutarea «pozitivului» şi «negativului» din unitatea lor trebuie să intre în scenă. Noi îi urmărim cu emoţie.

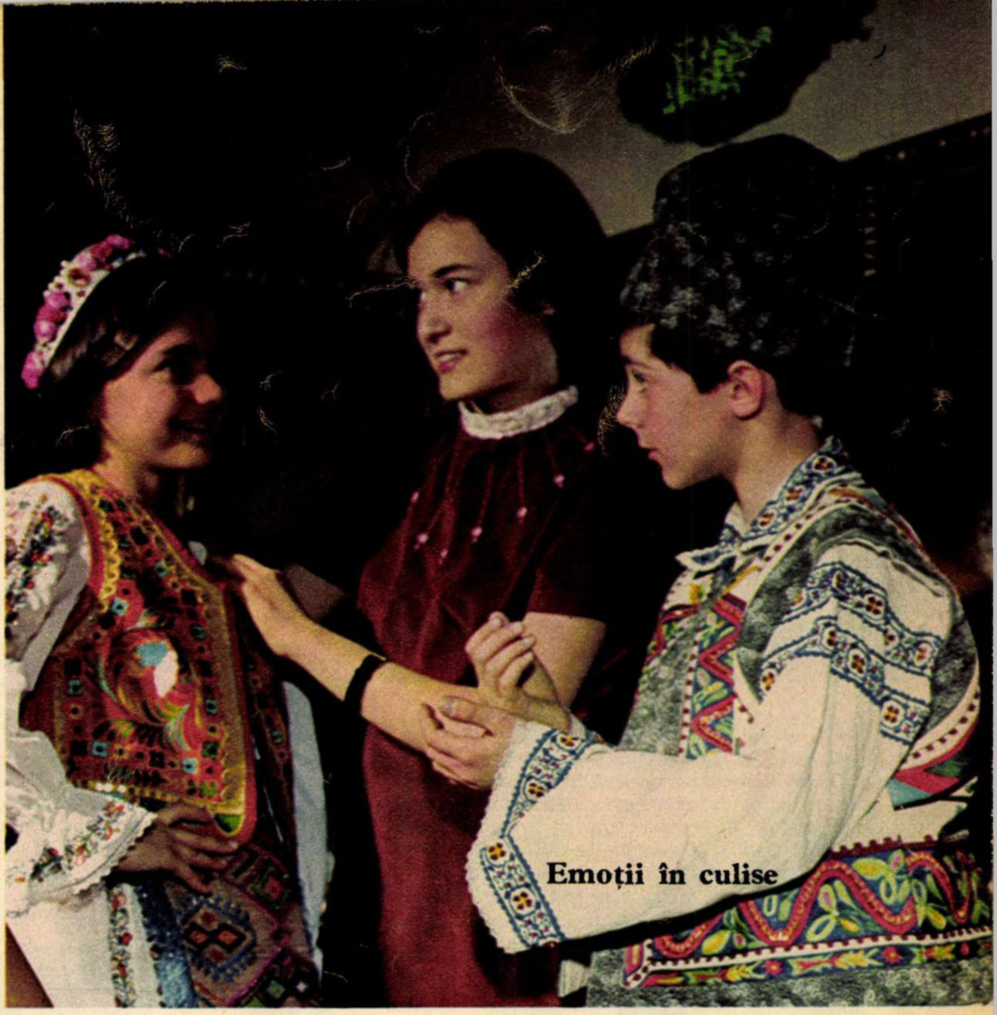

Emoţii în culise

File de cronică

Şcoala generală nr. 119 s-a prezentat la faza finală a Festivalului artistic cu un program al corului şi al brigăzii. Dar în arhiva unităţii există multe documente care grăiesc despre o bogată activitate artistică care se desfăşoară acolo de mulţi ani.

De pildă, echipa de dansuri este departe de a fi celebră, dar pionierii îndrăgesc jocul românesc. Aparatul i-a surprins într-un moment cînd repetau «Brîul», un dans de flăcăi cu un pas care cere multă măiestrie (foto 1). Părinţii şi bunicii lor sînt orăşeni de multe generaţii şi n-au avut cum să-i înveţe. Atunci cine i-a deprins cu această artă? Un prieten al unităţii Petre Moisescu, din Ansamblul «Ciocîrlia». De la el, au prins dragostea pentru jocul românesc. Tot el le-a explicat că pasul avîntat al dansului nostru semnifică mîndria flăcăului şi gingăşia fetei, aspiraţia lor spre frumos şi puritate. Prietenul mai mare i-a dus la spectacolele Ansamblului, le-a povestit despre răsunetul jocului şi cîntecului românesc peste hotare, despre admiraţia pe care o stîrneşte pretutindeni armonia culorilor din cusăturile portului românesc. Şi tot el, cu răbdare şi perseverenţă, i-a învăţat să joace.

2

Răsfoim în continuare pagini de cronică şi descoperim alte momente din activitatea echipei de teatru. Un montaj literar care în anii trecuţi s-a bucurat de mare succes în şcoală, a avut drept temă momente din istoria ţării noastre. Fotograful a surprins atunci echipa de dansuri împreună cu doi pionieri care au interpretat dialogul dintre Mircea cel Bătrîn şi Baiazid, din Scrisoarea a III-a de M. Eminescu (foto 2).

Descoperim apoi un mănunchi de diplome primite de-a lungul anilor la Festivalul cultural al pionierilor şi elevilor (foto 4).

Am urmărit împreună o activitate bogată pe plan artistic, a unei unităţi de pionieri prezentă în emoţionanta finală a Festivalului cultural-artistic al pionierilor şi elevilor. Stînd de vorbă şi cu alţi finalişti ne-am încredinţat că preocupările de a-şi îmbunătăţi măiestria artistică, emoţiile în vederea spectacolului sînt aceleaşi.

Nu ştim cîţi din cei pe care i-am întîlnit vor porni pe căile complicate ale artei, dar ştim că, în vîltoarea unor asemenea preocupări, se leagă prietenii, se nasc aspiraţii spre frumos, se împletesc visuri tinereşti, se caută mereu izvoare spre a potoli setea de cunoaştere.

Graţie...

3

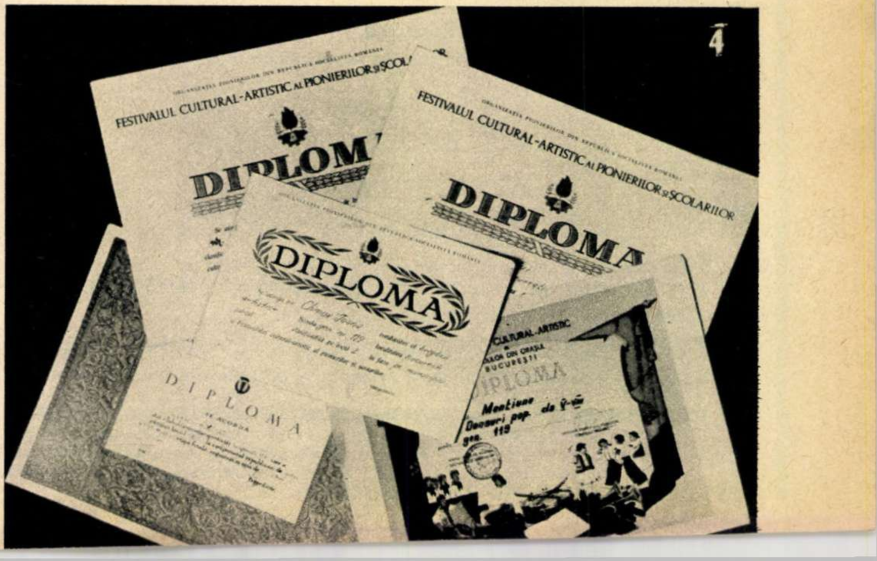

4

FESTIVALUL CULTURAL-ARTISTIC AL PIONIERILOR ŞI ŞCOL
DIPLOMA
FESTIVALUL CULTURAL-ARTISTIC AL PIONIERILOR ŞI ŞCOLARILOR
DIPLOMA
DIPLOMA
DIPLOMA
CULTURAL-ARTISTIC
BUCUREŞTI
DIPLOMA
Mentiune
Dansuri pop.
gen. 119

AMFORA SABINA

UN SERIAL DE AVENTURĂ ȘI DETECTIVISM DE POP SIMION

16 - CIORAPUL VĂRGAT

Pe cînd în cetatea-muzeu «caftul» e în plină desfășurare, în fața ospătăriei «La hanul Burebista» oprește unul din acele autocamioane basculante care trec cu sutele pe șoselele dobrogene, cărînd piatră; lui Leone îi vine să se împuște de plictiseală și chiar pune mîna pe sticla de mastică să împuște un șnaps, cînd, ce să vezi? Din vehiculul acela coboară însuși maestrul Dio Mio, insul pe care îl aștepta. De uimire, brațul îi rămîne suspendat în aer și-i asudă chelia; se șterge imediat cu batista mare, roșie, de docher, plăcîndu-i felul original în care își face apariția celălalt. Dio Mio venise cu autostopul, e ud, murat, zgribulit de vînt și de ploaie, iar mustăcioara lui și-a pierdut orice formă, s-a blegit, i se prelinge în gură; întîia lui grijă e să scoată batista albă de damasc cu care se tamponează sub nări, își zbicește podoaba, o aranjează tacticos, fir cu fir, încît bărzăunele roșcat își reia forma obișnuită. Șoferul, care ambreiase, e reținut de maestru:

— Momento! Cît îți datorez om al muncii?

Întrebarea spusă nițel hlizit, pe ton de pițigoi, e urmată de salutul-reverență, cum fac bufonii cînd dănțuie pe vîrfuri și călcîie ca să rămînă apoi cu picioarele în ics, cu capul pe umăr și brațele aruncate lateral, a dezolare, cu singura deosebire că mîinile lui Dio Mio sînt ocupate; are în una pălăria-țilindru, jobenul păros, înspicat, iar în cealaltă bastonul-umbrelă, ceea ce face mai reușită figura.

— Nu plătești un sfanț, îi spune găliganul de la volan, înveselit la culme. Cel mult, poate mai apare floricica...

— Floricica? Dixit. O grădină dacă vrei. Tinto-linto-kiji-biji-hop!

Două fluturări din degete, auzitele vorbe, o voltă de pelerină, plus bastonul-umbrelă aruncat în sus, de unde recade în brațele lui Dio Mio și din mînerul de malahit apare (nu floricica) un întreg buchet de garoafe; maestrul le trage în nări parfumul după care, cu gest teatral, oferă florile șoferului rămas cu gura căscată și salută cu distincție, în stilul bufonilor, jucînd pe vîrfuri și călcîie, cu sărituri de țap înjunghiat, în timp ce pe finalul cu picioarele în ics, capul picat pe umăr și brațele aruncate dezolant, cad aceste două cuvinte:

— Omagiile mele!

Urmează întoarcerea în stil spaniol, ca toreadorii, cu o și mai largă voltă a pelerinei sale negre care fîlfîie în anotimpul pluvios, după care vine umbletul lui de cocostîrc prin băltoace și, gata, maestrul a sosit; două lovituri discrete, toc! toc! cu inelarul în ușa ospătăriei și...

— Unde-i Clonț? vrea să știe Leone.

— Clonț? Pardon. Mă aflu aici ca hipnotizator și nu...

— M-ai nenorocit!, strigă Gaspar și se ghemuiește sub șocul surprizei.

— De ce, colega? întrebă maestrul cu glas de pițigoi.

— Cum de ce?! Trebuia să iei în studiu chestiunea cu ciorapul vărgat.

E tocmai cazul ca cititorul să afle de ce formidabilul Gaspar îl primește aspru și dojenitor pe atît de simpaticul Dio Mio. Îi obiectează că nu l-a adus pe Clonț, porumbelul-spion. Nu-i un secret pentru cei de la Asociația Anonimă a Agenților pentru Servicii Super Secrete (A.A.A.S.S.S., din strada Selene 21),că maestrul Dio Mio se ocupă în particular de columbofilie, domeniu în care și-a dezvoltat aptitudini demne de invidiat. Gaspar l-ar fi dorit la Histria în această calitate, însoțit de porumbelul-minune, de Clonț. Dar Dio Mio a venit cu valijoara lui plină de fleacuri de scamator. Cum să nu te înfurii?

— Ne descurcăm noi, carissime. Fă-mi o omletă, îl calmează Dio Mio pe chelner și, devorat de o foame de lup, se așază la masa cea mai apropiată. (Cînd maestrul rostește vorba italiană carissime, însemnînd aproximativ «scumpule» sau «dragul meu drag», e semn bun).

Leone profită de absența patronului Păsat și îl conduce pe colaboratorul său la hulubarul de sub streașina barăcii săpătorilor. În orele dimineții e pustiu aici, toți sînt pe șantier, sapă la hîrleț și

---

FIȘA sincerității cititorului

Numai pentru elevii claselor a VII-a și a VIII-a

Ești în clasa a 7-a sau într-a 8-a cititorule? Atunci te rugăm să dăruiești «Cutezătorilor» un sfert de oră și... multă sinceritate! Îți mai amintești? Atunci cînd a apărut revista noastră, aveai 12—13 ani. Între timp, noi am ajuns la numărul 82, iar tu ai 14—15 ani. Am crescut împreună! Doi ani nu e o perioadă prea îndelungată, dar tu ai învățat multe în acest timp, devenind mai exigent în toate privințele, însușindu-ți anumite criterii de a aprecia lucrurile. Acum, cînd treci dincolo de pragul copilăriei, poate că printre amintirile tale vei așeza și imaginea revistei noastre. Încearcă să faci chiar acum acest lucru, deoarece, pentru noi, el prezintă un mare interes. Pe scurt, vrem să știm de la tine, care ești acum un tînăr instruit și exigent, în ce măsură ți-am fost prieteni de-a lungul acestei copilării (care, să recunoaștem, încă nici nu s-a terminat cu totul!) și, de asemenea, ce crezi că ar trebui să ne reproșezi. Părerile tale ne vor fi de mare folos, pentru că după tine vin alte și alte generații de copii, dornici — ca și tine, cel de ieri — să citească o revistă frumoasă. Gîndește-te la toate acestea și completează formularul de mai jos.

1. Ce articole, reportaje, povestiri ai fi vrut să fie **mai multe** în fiecare număr? Și invers: care puteau fi, fără nici o pierdere, **mai puține?**
....

2. Crezi că a existat în revista noastră un articol, un reportaj sau o povestire care să te fi decis să-ți schimbi dintr-un anumit punct de vedere felul de viață sau să iei o hotărîre cît de cît importantă? ....
....

3. Ai simțit vreodată nevoia să decupezi un anumit material din revistă sau să pui numărul respectiv deoparte, pentru a-l avea oricînd la îndemînă? Care este acesta? ....

4. Cercetează puțin colecția revistei și numește-ne cinci-șase dintre povestirile, reportajele, articolele pe care la data apariției ai început să le citești, **dar nu ai simțit nevoia să le termini** ....
....

5. În concluzie: pentru ce ai crede necesar să mulțumești revistei? Și ce ai avea să-i reproșezi? **După ieșirea din pionierat, vei mai cumpăra revista noastră?** ....

6. Și acum, o demonstrație practică. Revista noastră are, după cum știi, 16 pagini. Ei bine, închipuie-ți că ești redactor la «Cutezătorii» și deci în situația de hotărî tu singur ce să cuprindă un număr al revistei, pentru a se bucura de **maximum de succes** în rîndurile cititorilor! Deci, ce ar trebui să apară în pag. 1
.... pag. 2 .... pag. 3 ....
pag. 4 .... pag. 5 ....
pag. 6 .... pag. 7 ....
pag. 8 .... pag.9 .... pag. 10 ....
pag. 11 .... pag. 12 .... pag. 13 ....
.... pag. 14 .... pag. 15 ....
pag. 16 ....

7. Acum, după ce ai completat această «fișă a sincerității cititorului», scrie-ți numele și prenumele ....
școala și localitatea .... Perfect. Decupează fișa și expediaz-o pînă la data de 25 aprilie 1969 pe adresa: **revista «Cutezătorii», Piața Scînteii nr. 1, București.** Notează pe plic: Fișa sincerității cititorului.

Cei care simt necesitatea de a-și exprima părerile mai pe larg, sînt rugați să atașeze la fișă scrisori oricît de detailate.

PREMII PENTRU CELE MAI BUNE RĂSPUNSURI DE LA PUNCTUL 6 AL FIȘEI (PRIVIND UN NUMĂR-MODEL AL «CUTEZĂTORILOR):

— O excursie pentru două persoane, **la București. Dacă participantul e din Capitală, va primi o excursie într-o localitate turistică din țară.**

— 10 abonamente pe DOI ANI la «Cutezătorii», care vor fi nominalizate, după dorință, pe numele vostru sau al fraților voștri mai mari.

— TOȚI CEI CARE NE VOR EXPEDIA «FIȘA SINCERITĂȚII CITITORULUI» COMPLETATĂ VOR FI TRECUȚI ÎN «CARTEA DE ONOARE» A PRIETENILOR REVISTEI «CUTEZĂTORII».

lopată.

— Poţi lucra în voie, îl asigură Leone pe maestru, după care fuge trap la cîrciumă; e ora cînd încep să apară clienţii.

Dio Mio se suie pe o roabă, îşi vîră mîna pînă la umăr în columbar şi scoate de acolo porumbelul alb, moţat, gras cît o găină. Îi pufneşte rîsul şi strigă imediat după chelner, care nu ajunsese departe:

— Hei, carissime! Momento. Eşti în eroare. Ăsta-i un porumbel prost, ca să nu zic galinacee. Nu-i ceea ce crezi. Nu-i d-ăl călător.

Leone revine dezolat; cercetează amîndoi piciorul cu ciorap vărgat. Porumbelul are o cicatrice la picior. Fusese cîndva strivit. Pasărea va trebui pusă în libertate; Dio Mio şi-o aşază pe creştet, deasupra pălăriei-ţilindru, de unde aceasta săgetează în cer cu mişcări învălmăşite şi puternice bătăi de aripi. Între degetele maestrului rămîne o bucăţică de ţesătură, mai precis un firicel din ciorapul vărgat, care se deşiră acum, dus în zbor splendid, mereu în sus, în direcţia soarelui, pînă ce porumbelul dispare în sfîrşit.

Apare, în schimb, alergînd într-un suflet, Dim Epsilon, care gîfîie, îi lipseşte proverbialul său calm, strigă de departe, agitîndu-şi bulbul pipei:

— Nenorocire, frate! Nenorocire.

— Vorbeşte, omule.

— În zona sacră. Repede. E moarte de om.

Fug amîndoi spre ruine. Dio Mio rămîne cocoţat pe roabă, sub streaşina hulubarului; firul de polystiren provenit din ciorapul vărgat curge lenevos din cer, cade alandala în braţele lui Dio Mio, ca un fir de funigel, în care se înfăşoară lunganul cu ţipete de satisfacţie, ca într-o serpentină a cerului, strigînd către nezărita pasăre:

— Ai ră-mas desculţă. Ai ră-mas desculţă...

(Va urma)

ANOTIMP

Copilărie, ochiul meu de strajă
deschis spre — adîncul marelui tărîm,
trecînd prin codrii adormiţi sub vrajă
trei zmei deodată-n buzdugane îi sfărîm.

Copilărie, dulcea mea ureche
întoarsă către şoaptele de dor.
trei cosînzene fără de pereche
descremenesc din aşteptarea lor.

Copilărie, setea mea albastră
din muguri, şi din frunze, şi din veri,
mereu mă strigă pasărea măiastră
la cumpăna lui mîine şi-a lui ieri.

Dar buza -nsîngerată va să soarbă
nesăţios din cerul tău afund,
copilărie — firul meu de iarbă,
copilărie — zborul meu rotund.

PETRU ANGHEL

CAMPIONUL

GHEORGHE BERCEANU, CEL MAI TÎNĂR CAMPION MONDIAL DIN TOATĂ ISTORIA LUPTELOR GRECO-ROMANE

Nu de mult, ziarele au adus vestea unei frumoase victorii româneşti la campionatele mondiale de lupte greco-romane desfăşurate în oraşul argentinian Mar del Plata, unde sportivii noştri au cucerit două medalii de aur (prin S. Popescu **şi** Gh. Berceanu**), una de argint** (C. Turturea) **şi una de bronz** (Gh. Neguț)**, ceea ce a situat România pe locul al II-lea în clasamentul general pe națiuni.**

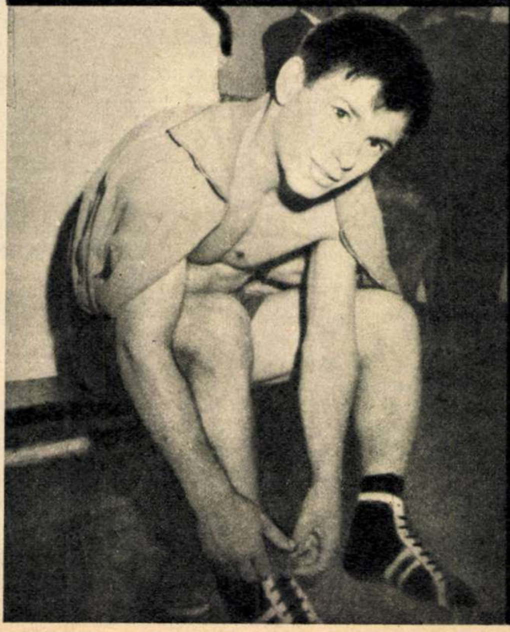

Văzîndu-l pe Gheorghe Berceanu **la aeroport, unde m-am dus să-i cer cîteva rînduri pentru voi, gîndul mi-a zburat fără voia mea la basmul cu Prîslea cel voinic și merele de aur.**

Proaspătul medaliat cu aur nu are decît 19 ani, fiind cel mai tînăr campion mondial din toată istoria luptelor greco-romane. **Născut pe plaiurile Olteniei (unde fără îndoială că-n copilărie se lua la trîntă cu cei de seama lui), Gheorghiță e încă mic de statură (sub 1,60 m) și are numai... 48 kg. Deci, un adevărat Prîslea. Ca și eroul din basmul amintit, pentru a culege această medalie de aur, el a trebuit să ajungă pe... tărîmul celălalt, adică tocmai în emisfera australă (unde cînd la noi e noapte, acolo e zi, iar cînd pe-aici șuieră crivățul, acolo dogorește soarele).**

Cucerind titlul suprem la o categorie nou înființată (cea de 48 kg) el a stabilit un record unic: este primul luptător din lume care și-a înscris numele de campion la această categorie, **prilej de mîndrie pentru noi. Și încă o dovadă că pe la noi cei ca Prîslea trăiesc nu numai în basme, ci și aievea.**

SEVER NORAN

CORRIERE dei PICCOLI

Anno LXI - N. 11 SETTIMANALE DEI RAGAZZI ITALIANI 16 marzo 1969 - L. 130

ÎN VIZITĂ LA Cutezătorii

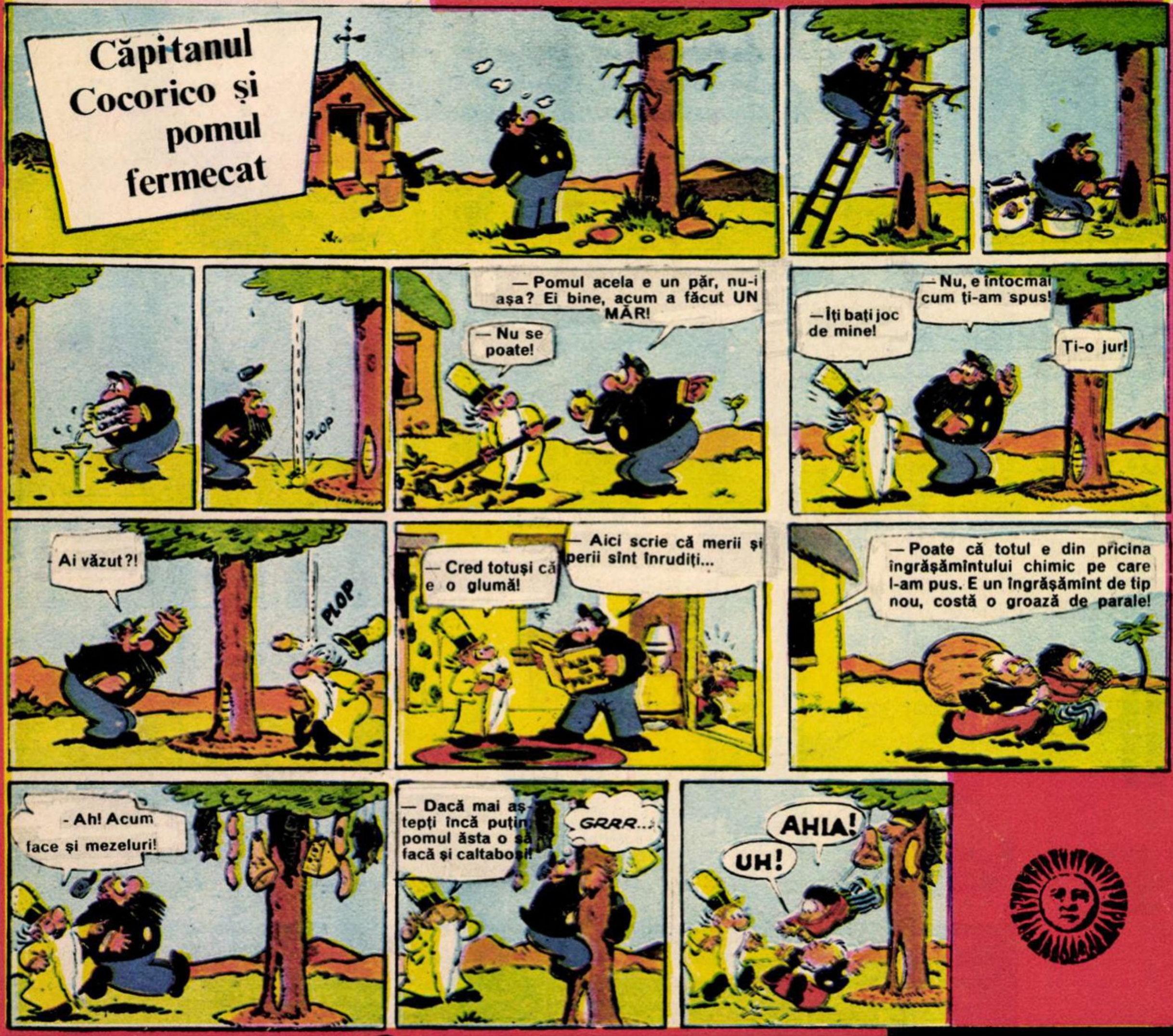
Căpitanul Cocorico şi pomul fermecat
— Pomul acela e un păr, nu-i aşa? Ei bine, acum a făcut UN MĂR!
— Nu se poate!
— Îţi baţi joc de mine!
— Nu, e întocmai cum ţi-am spus!
Ţi-o jur!
PLOP
— Ai văzut?!
PLOP
— Cred totuşi că e o glumă!
— Aici scrie că merii şi perii sînt înrudiţi...
— Poate că totul e din pricina îngrăşămîntului chimic pe care l-am pus. E un îngrăşămînt de tip nou, costă o groază de parale!
- Ah! Acum face şi mezeluri!
— Dacă mai aştepţi încă puţin, pomul ăsta o să facă şi caltaboşi!
GRRR...
AHIA!
UH!

Cine, cu cît înaintează în vîrstă, întinereşte? Nimeni, veţi răspunde. Nu vă grăbiţi. Există însă şi excepţii. De exemplu, o revistă pentru copii! De ce? Pentru că e obligată, în ciuda calendarului, să aibă o singură vîrstă: aceea a cititorilor! «Corriere dei Piccoli», una dintre cele mai răspîndite reviste italiene pentru copii, apare de 60 de ani şi, totuşi, este gata să se ia la întrecere în ceea ce priveşte voioşia cu oricare dintre cititorii ei. Astăzi, revista «Cutezătorii» este, în aceste pagini, gazda prietenei sale care apare la Milano. Acolo, stînd de vorbă într-o dimineaţă de decembrie cu colegii din redacţia lui «Corriere dei Piccoli», am constatat un lucru pe care-l bănuiam mai demult: anume că, pretutindeni, nu numai revistele pentru copii sînt veşnic tinere, dar şi cei care le scriu, şi părinţii voştri, ba chiar lumea întreagă, datorită vouă şi pentru voi, realizează încet-încet miracolul tinereţii fără limită!

OVIDIU ZOTTA

DE CE IUBESC COPIII ORAŞUL VIAREGGIO?

Carnavalul din Viareggio are o tradiţie de aproape o sută de ani. În tot acest timp, el a reprezentat un original prilej de voioşie atît pentru cei mici cît şi pentru cei mari, atracţia principală constituind-o parada măştilor. În acest an, cîteva surprize: zeci de uriaşe care alegorice, cortegii de măşti, gigantice ansambluri orchestrale şi echipe folclorice din toată Europa. Construite din mucava, vor defila figurine gigantice, înfăţişîndu-i pe «eroii» muzicii uşoare — Morandi, Villa, Dalida, Mina etc. — dar şi cosmonauţi sovietici şi americani. Carele alegorice sînt realizate în hangare uriaşe, asemănătoare celor pentru avioane. Aici lucrează artiştii care, cu ajutorul unei armate de asistenţi, dau viaţă fantasticelor lor proiecte. Odată definitivată schiţa lucrării — şi aceasta se întîmplă cu trei luni înaintea carnavalului — carele alegorice şi măştile prind viaţă străbătînd un proces de realizare foarte complex. Materiile prime sînt însă cît se poate de simple: apă şi făină pentru lipici, ziare vechi, clei! Cît despre «pupazzoni», marionete uriaşe, în interiorul fiecăreia dintre ele se află diferite piese, scripeţi, sîrme alcătuind originale mecanisme pentru mişcare.

Dar carnavalul nu e destinat numai defilării măştilor; programul mai cuprinde serbări, spectacole şi diferite întreceri sportive.

Ultimele trăsături de penel

Dintre cele mai frumoase serii de mărci italiene vă prezentăm:

— Aniversarea a 200 de ani de la moartea maestrului Antonio Canal zis «Il Canaletto».

— O scenă după trilogia lui Dante.

—Timbru în memoria împăratului roman August.

— Ziua mărcii poştale italiene.

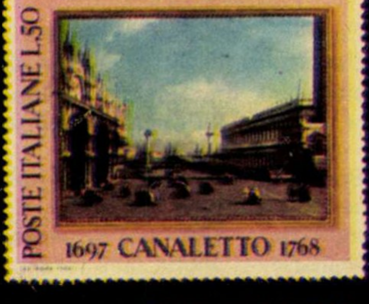
POSTE ITALIANE L.50
1697 CANALETTO 1768

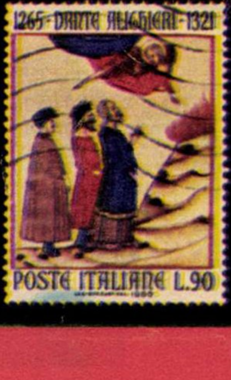
1265 - DANTE ALIGHIERI - 1321
POSTE ITALIANE L.90

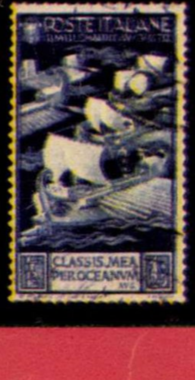
POSTE ITALIANE
CLASSIS MEA PER OCEANVM

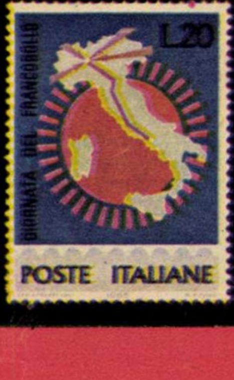
L.20
GIORNATA DEL FRANCOBOLLO
POSTE ITALIANE

GIANNI RODARI

CEL MAI „ACESTA“
CEL MAI „ACELA“

Ce de lucruri ciudate vor să afle copiii dintr-un ziar! **«Dacă se luptă un tigru cu un elefant, cine învinge?» «O balenă poate scufunda o corabie?» «Cine este omul cel mai înalt din lume?»**

Iată, aici iese la iveală acel **«cel mai»**... Unii cititori vor să știe care e animalul **«cel mai puternic»** din grădina zoologică, alții, care e **«cel mai iute»**. Vor să știe care e **«peștele cel mai mare din ocean»**, **«steaua cea mai mare»**, **«insecta cea mai mică»** și așa mai departe. De multe ori e vorba de lucruri ușor de aflat din orice enciclopedie, dar nu toți au o enciclopedie pe noptieră, lîngă sfeșnic, pentru cazurile cînd se întrerupe curentul electric! Răspunzînd, ziarul face un serviciu, face pe cineva să cîștige un pariu, redă unitatea unei familii dezbinate!

GIANNI RODARI este unul dintre cei mai cunoscuți scriitori italieni, pentru copii. El este colaborator al revistei CORRIERE dei PICCOLI.

Însă, însă...

Sincer vorbind, această vînătoare după toate lucrurile **«cele mai»** nu mi se pare ceva fără rost. Dacă ne gîndim, un record putem obține chiar noi înșine.

Să vă dau un exemplu. Eu nu sînt **«omul cel mai bogat din lume»,** nici **«cel mai gras»,** nici chiar **«cel mai slab»,** nici **«cel mai drept»** sau **«cel mai strîmb».** În familia mea însă, sînt totuși **«cel mai Giovanni dintre toți»** deoarece nu mai e nimeni pe care-l cheamă Giovanni! E o satisfacție, nu? Odată, stăteam de vorbă cu un necunoscut. Mă ascultă și apoi îmi spuse: **«Eu însă sînt mai Giovanni decît dumneata». «Imposibil»** — zic eu. N-a mai spus nimic; și-a scos din buzunar buletinul de identitate și mi l-a arătat: se numea Giovanni Giovanni... De două ori Giovanni... A trebuit să beau două cafele ca să-mi revin din uluială!

De atunci, cînd găsesc în magazinele săptămînale fotografia **«celei mai frumoase femei din lume»** îmi vine să rîd. Le-ați fotografiat pe toate? Ați confruntat un miliard și jumătate de fotografii?

Nimeni nu întreabă niciodată cine e **«omul cel mai bun din lume».** Cine știe de ce... Între altele, pentru că e un lucru ce nu se poate ști. Pentru a-l găsi pe omul **«cel mai bun din lume»** ar trebui întîi să-i elimini pe cei care spun că sînt buni; dacă o spun înseamnă că nu sînt chiar așa. Omul cel mai bun din lume este acela care nu are nici cea mai mică bănuială că e bun. Dacă alții îi spun **«Vai, ce bun ești...»** se înroșește, lasă să-i cadă ciocanul din mînă (dacă e dulgher) și se scarpină după ureche.

Și mai greu e să-l descoperi pe **«cel mai mincinos».** De ce? Pentru că trebuie să fie atît de mincinos încît să-i poată înșela pe toți. Îl cred sincer. O perlă. Dacă cineva e știut ca mincinos, e un mincinos mai puțin, deoarece n-a fost în stare să păstreze secretul asupra tuturor minciunilor sale!

Sînt lucruri pe care nu le găsești în enciclopedii. Lucruri care nu se vor ști niciodată. **«Omul cel mai generos din lume»** n-o să umble niciodată cu o banderolă pe braț pe care să scrie **«Campion mondial la generozitate».**

Cel mai Acesta... cel mai Acela... Toți vrem să fim sau să avem **«ceva în plus».** Îmi amintesc de doi puștani care stăteau de vorbă:

— Eu am doi frați.

— Eu am trei.

— Eu am trei unchi.

— Eu am trei unchi, două mătuși și patru verișori.

— Eu am paisprezece verișori.

— Da' eu am și o tricicletă.

— Și frate-meu are o bicicletă.

— Taică-meu are două mașini.

— Tata are o mașină, un camion și un cîine de vînătoare.

— Al meu are și-o pușcă.

— Și-al meu are o pușcă, un revolver și o spadă și dacă se iau la duel, al meu învinge.

— Nu, al meu învinge fiindcă-i mai șmecher.

— Da, da' al meu e mai înalt.

În cîteva clipe ajunseseră deja să provoace un duel între respectivii lor tați, care în schimb, cînd se întîlnesc, se așază cu plăcere la o partidă de cărți.

Dragi prieteni,

Tuturor, un salut, un salut cordial adresat vouă, copiilor români, din partea a peste un milion de copii italieni, adică din partea cititorilor revistei «Corriere dei Piccoli» și a tuturor colaboratorilor noștri, care primesc și citesc în fiecare săptămînă foarte frumoasa voastră revistă «Cutezătorii». Simpatia și afecțiunea pentru țara voastră au fost întotdeauna foarte profunde în Italia, chiar și pe timpul cînd noi înșine eram copii, adică acum foarte mulți ani; dar atunci era dificil de a vă comunica aceste sentimente. Acum o putem face; dintre toate cuceririle geniului și muncii umane, cele mai de seamă sînt desigur acelea care ne permit să ne cunoaștem mai bine, să ne exprimăm nemijlocit prietenia, pentru ca ea să devină mereu mai puternică, mai vie. Acest lucru atît de important revine astăzi și tinerilor. Voi, copii români și italieni, corespondînd, comunicînd îndeaproape între voi, veți realiza un lucru bun și util atît pentru România cît și pentru Italia, pentru viitorul vostru. Mulțumim cordial redactorilor revistei «Cutezătorii» care ne oferă și vouă, și nouă acest fericit prilej.

Redactorii revistei «Corriere dei Piccoli»

În fiecare an, o mare întrecere de schi, printre organizatorii căreia se numără revista «Corriere dei Piccoli», îi cheamă la start pe cei mai tineri iubitori ai zborului alb. Iată-i, în fotografie, pe campionii din acest an

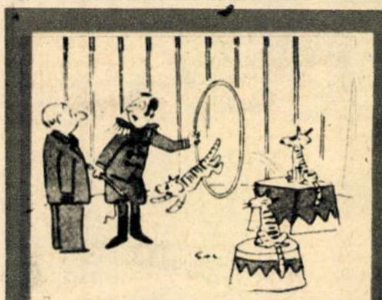

— E adevărat că acest program ar fi mult mai frumos cu tigri, dar sînt atît de sălbatici...

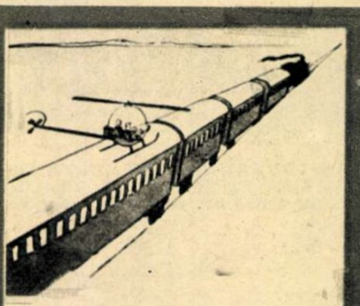

— Și cît combustibil economisești în felul acesta?

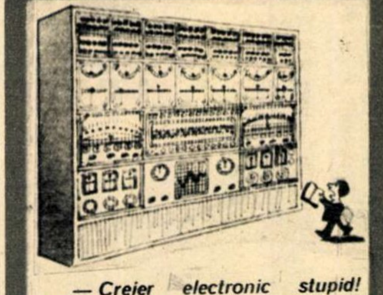

— Creier electronic stupid! Mi-ai greșit toate exercițiile!

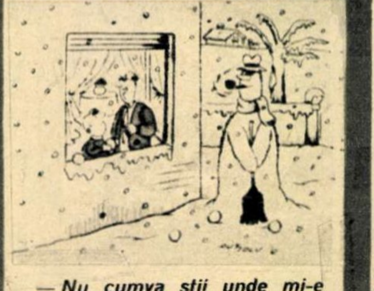

— Nu cumva știi unde mi-e pipa, Carletto?

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

Zilele trecute ne-a sosit la redacție o scrisoare. Este semnată de o fetiță din Italia. Datorită faptului că, nu de mult, numele și adresa ei au apărut în «Cutezătorii» la rubrica «Pretutindeni trăiesc copii», Simonetta a primit foarte multe scrisori de la voi, cititorii «Cutezătorilor». Iată ce ne scrie:

Datorită revistei dv. primesc zilnic din partea prietenilor și prietenelor din România nenumărate scrisori însoțite de mici cadouri și de mărci filatelice. Aș vrea să-i răspund fiecăruia spre a-i mulțumi pentru amabilitatea sa, dar deocamdată îmi e destul de greu. De aceea, vă rog să publicați aceste rînduri prin care le mulțumesc călduros, din inimă, tuturor celor ce, cu atîta prietenie, mi-au trimis scrisorile pe care eu le-am primit cu drag, cu sincer entuziasm.

Vă mulțumesc și vă transmit salutări cordiale.

Simonetti Simonetta
via Flaminia, nr. 69
60.100 — Ancona, Italia

CLAUDIO GERBINO, *via Piave 85-8, 16018 Mignanego (Genova), Italia. Are 13 ani, dorește să corespondeze în engleză pe teme filatelice.*

MARIA PIA CORRADIN, *c.so. Enrico De Nicole 22, 10129 Torino, Italia. Dorește să corespondeze cu copii de doisprezece ani.*

FRANCESCO BUTERA, *Contrada S. Leonardo, 92100 Agrigento, Italia. Îl interesează cărțile poștale ilustrate.*

ANTONIO AMMENDOLA, *via Passo Sella 4, 20134 Milano, Italia. Are 13 ani.*

ARCAȘII LUI ȘTEFAN CEL MARE

3

Scenariul: COSTACHE ANTON Desene: ALBIN STĂNESCU

CĂPITANUL COSTEA GÎNJU ÎNSOȚIT DE DOI ARCAȘI, TOMA PITICU ȘI OANĂ CERB, PORNESC ÎN GRABĂ SPRE PUTNA SĂ DEA DE VESTE MĂRIEI SALE VODĂ-ȘTEFAN, CĂ MAMAC-HAN, CE-ȘI ZICE ÎMPĂRAT AL LUMII SE PREGĂTEȘTE SĂ PRADE ȚARA.

ÎN DRUM, LI SE ALĂTURĂ UN VECHI TOVARĂȘ DE ARME, CĂLUGĂRUL MANOILĂ.

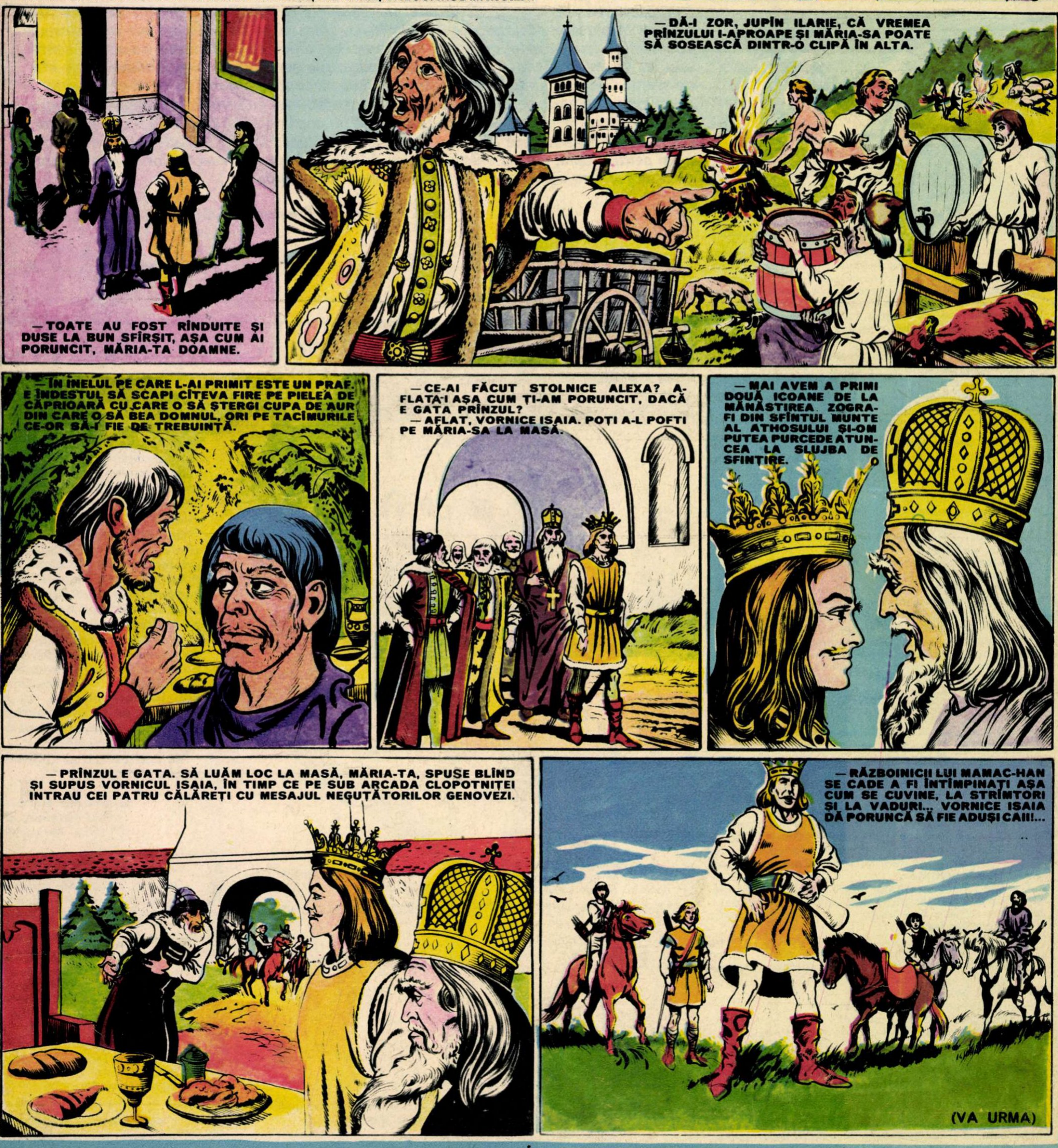
— TOATE AU FOST RÎNDUITE ȘI DUSE LA BUN SFÎRȘIT, AȘA CUM AI PORUNCIT, MĂRIA-TA DOAMNE.
— DĂ-I ZOR, JUPÎN ILARIE, CĂ VREMEA PRÎNZULUI I-APROAPE ȘI MĂRIA-SA POATE SĂ SOSEASCĂ DINTR-O CLIPĂ ÎN ALTA.
— ÎN INELUL PE CARE L-AI PRIMIT ESTE UN PRAF. E ÎNDESTUL SĂ SCAPI CÎTEVA FIRE PE PIELEA DE CĂPRIOARĂ CU CARE O SĂ ȘTERGI CUPA DE AUR DIN CARE O SĂ BEA DOMNUL, ORI PE TACÎMURILE CE-OR SĂ-I FIE DE TREBUINȚĂ.
— CE-AI FĂCUT STOLNICE ALEXA? AFLAT-AI AȘA CUM ȚI-AM PORUNCIT, DACĂ E GATA PRÎNZUL?
— AFLAT, VORNICE ISAIA. POȚI A-L POFTI PE MĂRIA-SA LA MASĂ.
— MAI AVEM A PRIMI DOUĂ ICOANE DE LA MĂNĂSTIREA ZOGRAFI DIN SFÎNTUL MUNTE AL ATHOSULUI ȘI-OM PUTEA PURCEDE ATUNCEA LA SLUJBA DE SFINȚIRE.
— PRÎNZUL E GATA. SĂ LUĂM LOC LA MASĂ, MĂRIA-TA, SPUSE BLÎND ȘI SUPUS VORNICUL ISAIA, ÎN TIMP CE PE SUB ARCADA CLOPOTNIȚEI INTRAU CEI PATRU CĂLĂREȚI CU MESAJUL NEGUȚĂTORILOR GENOVEZI.
— RĂZBOINICII LUI MAMAC-HAN SE CADE A FI ÎNTÎMPINAȚI AȘA CUM SE CUVINE, LA STRÎMTORI ȘI LA VADURI... VORNICE ISAIA DĂ PORUNCĂ SĂ FIE ADUȘI CAII!...
(VA URMA)

Cutezătorii 16
Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1 telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic «CASA SCÎNTEII». Redactor de număr: E. ROȘCA. Redactor artistic: Ion DONCA. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.
1 leu

Biblioteca municipală
Tîrgu Mureş

108

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

17

(83)

JOI, 24 APRILIE
1969, ANUL III

Foto: GR. PREPELIȚĂ